სს „საქართველოს ბანკი“
ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

31 დეკემბერი, 2023 წ.
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგება 2
ინდივიდუალური სრული შემოსავლის ანგარიშგება 3
ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება....4
ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება....5

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა....6
2. მომზადების საფუძველი 6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა....8
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები....32
5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ 40
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 45
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 45
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 46
9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები ...47
10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები 68
11. საინვესტიციო ქონება....72
12. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა 72
13. გუდვილი 73
14. ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში 74
15. გადასახადები 75
16. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები 77
17. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები....78
18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე....79
19. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები 80
20. პირობითი ვალდებულებები 81
21. საკუთარი კაპიტალი 82
22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი....83
23. წმინდა საკომისიო შემოსავალი 84
24. ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 85
25. რისკის ხარჯი 86
26. წმინდა სხვა შემოსულობა/(ზარალი) 87
27. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები 87
28. რისკის მართვა....91
29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება 115
30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 122
31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები....124
32. კაპიტალის ადეკვატურობა 127
33. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები 128

შპს იუაი
საქართველო, 0105, თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

EY LLC
44 Kote Abkhazi street
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

Building a better working world

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის ინდივიდუალური სრული შემოსავლის ანგარიშგების, ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ინდივიდუალურ ფინანსურ შედეგებსა და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“* – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც რელევანტურია საქართველოში ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტისთვის, და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

Building a better working world

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითად საკითხებად მიიჩნევა ისეთი საკითხები, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული შეფასებით, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ ჩვენ მიერ ჩატარებული ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისა და თანდართული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბების კონტექსტში და ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვთქვამთ. ქვემოთ თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩატარებული აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რომელთა მიზანიც იყო რეაგირება ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების ჩვენ მიერ შეფასებულ რისკებზე. ჩვენი აუდიტორული პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების, შედეგები წარმოადგენს თანდართულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტის ძირითადი საკითხები	**როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და კონკრეტული სასესხო რეზერვის შექმნით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზისა და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დიდწილად ექვემდებარება განსჯას და დაშვებებში შესულმა ცვლილებებმა შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს გაცხადებულ მოგებაზე.	► ჩვენ საფუძვლიანად შევისწავლეთ, კრიტიკულად გავაანალიზეთ და შევაფასეთ კონტროლის ძირითადი მექანიზმების გამართულობა და საოპერაციო ეფექტურობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რელევანტური ყველა პროცესისთვის. ეს მოიცავს კონტროლებს მონაცემთა სიზუსტესა და სისრულეზე, საკრედიტო მონიტორინგს, მსესხებლების განაწილებას თავიანთ შესაბამის გაუფასურების სტადიაზე, ინდივიდუალურ დარეზერვებას, საჟურნალო გატარებების წარმოებას და განმარტებითი შენიშვნების მომზადებას.

Building a better working world

აუდიტის ძირითადი საკითხები	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
კოლექტიური და კონკრეტული დარეზერვება დამოკიდებულია მთელ რიგ დაშვებასა და განსჯაზე, რომელთა შორისაა: ▸ სესხების გადანაწილება პირველ, მეორე, მესამე სტადიებზე ან „შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ“ კატეგორიაზე ფასს 9-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები“ წარმოდგენილი კრიტერიუმების მიხედვით; ▸ სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები, რომელთა მიხედვით ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელი მოდელის შექმნა და გამოყენება; ▸ სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გავლენის შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები, გამოყენებული წონების ჩათვლით; ▸ დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში ზარალისა და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა, უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით, და ▸ ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით. რისკები ასევე უკავშირდება შემდეგს: ▸ სესხის შესახებ იმ საბაზისო მონაცემების სიზუსტე და სისრულე, რომლებიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში გამოიყენება; ▸ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სიზუსტე და ადეკვატურობა.	▸ ფასს 9-ის სპეციალისტების დახმარებით შევაფასეთ და გადავამოწმეთ ბანკის ფასს 9-ის მიხედვით დარეზერვების მეთოდოლოგია, რათა დაგვედგინა, ბუღალტრული სტანდარტის დაკმაყოფილება თანმიმდევრულად თუ ხდებოდა და რომ მეთოდოლოგიაში შესული ცვლილებები მართებული იყო. ▸ მოდელირების სპეციალისტების დახმარებით გამოვცადეთ დაშვებები, ამოსავალი მონაცემები და ფორმულები, რომლებიც გამოყენებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში, რათა დაგვედასტურებინა, რომ მოდელი შესაბამისობაშია აღნიშნულ მეთოდოლოგიასთან. ეს მოიცავდა მოდელის სტრუქტურისა და გამოყენებული ფორმულების მართებულობის შეფასებას და დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში ზარალისა და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გადაანგარიშებას შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული ნიმუშების საფუძველზე. ▸ დეტალური მიმოხილვის ჩატარებაში და მოდელებში შესული ცვლილებების გატესტვაში ჩავრთეთ სპეციალისტები. ჩვენ გადავიანგარიშეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული ნიმუშების საფუძველზე, რომლებიც მოიცავდა სტადიებად განაწილების პროცედურებს და შესაბამის რისკის პარამეტრებს. ▸ შევაფასეთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული მაკროეკონომიკური სცენარების მართებულობა და შევამოწმეთ, სათანადოდ იყო ისინი თუ არა გამოყენებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლებში.

Building a better working world

აუდიტის ძირითადი საკითხები	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
რეზერვის დონის დადგენაში განსჯის მონაწილეობის შედეგად, არსებობს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვისას თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული უზუსტობების უფრო დიდი რისკი, მათ შორის, ხელმძღვანელობის მიერ კონტროლის მექანიზმების უგულებელყოფის შედეგად. რისკის დონე წინა წლის შესაბამისი რჩება. მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შესულია ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-9 შენიშვნაში *„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“* და 28-ე შენიშვნაში *„რისკის მართვა“*.	► შევამოწმეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში გამოყენებული ძირითადი ამოსავალი მონაცემების სისრულე და სიზუსტე სესხებისა და ავანსების შეჯერებით საბაზისო წყაროს სისტემებსა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელს შორის. ► გადავამოწმეთ კრიტერიუმები, რომლებიც გამოიყენება 1-ელ, მე-2 და მე-3 სტადიებზე ან შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებულის კატეგორიაზე აქტივების გადასანაწილებლად ფასს 9-ის მიხედვით, რომლებიც გამოიყენება კონკრეტულად საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის და სტადიების განსაზღვრისთვის. შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული სესხები ინდივიდუალურად შევაფასეთ, რათა დაგვედგინა შესაფერის სტადიაზე იყვნენ თუ არა განაწილებულები, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან დეფოლტის პოტენციური მაჩვენებლების გათვალისწინებით და ასევე ხელმძღვანელობას გამოვკითხეთ სტადიებს შორის გადატანის საფუძველი. ► ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები სესხების უზრუნველყოფის საგნის არსებობის დასადგენად და შესაფასებლად, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები გავლენას ახდენდა სესხებიდან მიღებული ზარალის შეფასებაზე. შეფასების სპეციალისტების დახმარებით შევაფასეთ უზრუნველყოფის საგნების შეფასების მეთოდოლოგიის მართებულობა. ► შევაფასეთ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან დაკავშირებული განმარტებების მართებულობა ფასს-ის მოთხოვნების დაკმაყოფილებასთან მიმართებით.

Building a better working world

აუდიტის ძირითადი საკითხები	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
საინვესტიციო ქონების შეფასება	
ბანკი თავისი საინვესტიციო უძრავი ქონებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს იყენებს. ბანკმა თავისი საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად პროფესიონალი შემფასებელი დაიქირავა. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს განუსაზღვრელობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. ამასთან, ბანკის უძრავი ქონება ძირითადად საქართველოში მდებარეობს, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით არალიკვიდურია, რის გამოც იზრდება ამ შეფასებებში განსჯის გამოყენების აუცილებლობა. ეს შეფასებები, მათი დიდი მნიშვნელობისა და სუბიექტური ხასიათის გამო, აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხია. საინვესტიციო ქონების შეფასების შესახებ ინფორმაცია ასახულია ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3 შენიშვნაში *„ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა“*, მე-11 შენიშვნაში *„საინვესტიციო ქონება“* და 29-ე შენიშვნაში *„სამართლიანი ღირებულების შეფასება“*.	ბანკის უძრავი ქონების ობიექტების შესაფასებლად, რომლებიც შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ, შეფასების ანალიზში ჩავრთეთ ჩვენი შიდა უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები. სპეციალისტებმა ასევე შეაფასეს ბანკის მიერ დაქირავებული გარე შემფასებლების კომპეტენტურობა და ობიექტურობა, გაანალიზეს გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები და შეამოწმეს შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემები. ისეთი ქონების შემთხვევაში, რომელიც არ ექვემდებარებოდა გარეშე სპეციალისტის მიერ ინდივიდუალურად შეფასებას, შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის დაშვებები საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ასეთი ობიექტების ფასების ცვლილების შესახებ. ეს დავასაბუთეთ გარეშე შემფასებლების მიერ მომზადებული ბაზრის მიმოხილვის ანგარიშების გაცნობით, ბანკის უძრავი ქონების პორტფელში გარკვევით და ემპირიული საბაზრო ინფორმაციის მოძიებით. მიმოვიხილეთ საინვესტიციო ქონების წარდგენა და მის შესახებ განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამისი სააღრიცხვო სტანდარტების მიხედვით.

ბანკის2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ბანკის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ბანკის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

Building a better working world

ჩვენი მოსაზრება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება შეაფასოს, ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას.

Building a better working world

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

აუდიტის კომიტეტს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

Building a better working world

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ საფრთხეების აღმოფხვრისთვის ან რისკის შემცირებისთვის მიღებულ ზომებს.

აუდიტის კომიტეტისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში და, მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის ძირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღვწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადავწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია რუსლან ხოროშვილი.

რუსლან ხოროშვილი (SARAS-A-615243)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2024 წლის 26 აპრილი

თბილისი, საქართველო

ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022	2021
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	2,655,221	2,864,375	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,733,898	2,396,568	1,892,402
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	4,810,404	4,283,389	2,494,167
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9	19,517,058	16,260,377	15,264,047
მოთხოვნები და სხვა სესხები		2,518	1,867	21,503
გადახდილი ავანსი		24,188	40,630	51,126
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე*	12	267,870	114,731	2,488
აქტივის გამოყენების უფლება	10	119,348	98,678	73,441
საინვესტიციო ქონება	11	115,866	163,230	218,793
ძირითადი საშუალებები	10	389,513	348,062	327,243
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	10	133,224	120,110	115,838
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში	14	146,452	148,079	151,311
სხვა აქტივები*	16	282,888	238,094	211,060
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		25,742	29,567	46,324
სულ აქტივები		**30,257,643**	**27,141,210**	**22,177,263**
ვალდებულებები				
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	17	19,731,078	17,257,363	13,573,131
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	18	5,102,780	5,081,776	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	19	414,549	601,581	1,373,095
საიჯარო ვალდებულება	10	124,345	99,459	81,776
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		118,534	96,071	71,861
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	15	194,924	99,534	107,988
სხვა ვალდებულებები	16	147,887	149,254	171,258
სულ ვალდებულებები		**25,834,097**	**23,385,038**	**19,139,593**
საკუთარი კაპიტალი	21			
სააქციო კაპიტალი		27,994	27,994	27,994
დამატებითი მთლიანად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალი		150,787	189,338	180,233
გამოსყიდული აქციები		(11)	(10)	(10)
სხვა რეზერვები		34,892	23,983	1,272
გაუნაწილებელი მოგება		4,209,884	3,514,867	2,828,181
სულ ჯგუფის აქციონერებზე მიკუთვნებადი საკუთარი კაპიტალი		**4,423,546**	**3,756,172**	**3,037,670**
არამაკონტროლებელი წილები		-	-	-
სულ საკუთარი კაპიტალი		**4,423,546**	**3,756,172**	**3,037,670**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		**30,257,643**	**27,141,210**	**22,177,263**

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე — გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია — ფინანსური დირექტორი

მელ კარვილი — სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2024 წლის 26 აპრილი

* *თავისი ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა თავისი ამოღებული უზრუნველყოფის, მარაგების და სხვა აქტივების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-3 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.*

6-129 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	*2023*	*2022*	*2021*
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	2,655,221	2,864,375	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,733,898	2,396,568	1,892,402
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	4,810,404	4,283,389	2,494,167
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9	19,517,058	16,260,377	15,264,047
მოთხოვნები და სხვა სესხები		2,518	1,867	21,503
გადახდილი ავანსი		24,188	40,630	51,126
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე*	12	267,870	114,731	2,488
აქტივის გამოყენების უფლება	10	119,348	98,678	73,441
საინვესტიციო ქონება	11	115,866	163,230	218,793
ძირითადი საშუალებები	10	389,513	348,062	327,243
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	10	133,224	120,110	115,838
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში	14	146,452	148,079	151,311
სხვა აქტივები*	16	282,888	238,094	211,060
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		25,742	29,567	46,324
სულ აქტივები		**30,257,643**	**27,141,210**	**22,177,263**
ვალდებულებები				
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	17	19,731,078	17,257,363	13,573,131
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	18	5,102,780	5,081,776	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	19	414,549	601,581	1,373,095
საიჯარო ვალდებულება	10	124,345	99,459	81,776
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		118,534	96,071	71,861
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	15	194,924	99,534	107,988
სხვა ვალდებულებები	16	147,887	149,254	171,258
სულ ვალდებულებები		**25,834,097**	**23,385,038**	**19,139,593**
საკუთარი კაპიტალი	21			
სააქციო კაპიტალი		27,994	27,994	27,994
დამატებითი მთლიანად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალი		150,787	189,338	180,233
გამოსყიდული აქციები		(11)	(10)	(10)
სხვა რეზერვები		34,892	23,983	1,272
გაუნაწილებელი მოგება		4,209,884	3,514,867	2,828,181
სულ ჯგუფის აქციონერებზე მიკუთვნებადი საკუთარი კაპიტალი		**4,423,546**	**3,756,172**	**3,037,670**
არამაკონტროლებელი წილები		-	-	-
სულ საკუთარი კაპიტალი		**4,423,546**	**3,756,172**	**3,037,670**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		**30,257,643**	**27,141,210**	**22,177,263**

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე — გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია — ფინანსური დირექტორი

მელ კარვილი — სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2024 წლის 26 აპრილი

* *თავისი ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა თავისი ამოღებული უზრუნველყოფის, მარაგების და სხვა აქტივების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-3 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.*

6-129 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	*2023*	*2022*	*2021*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		2,648,202	2,156,992	1,717,134
სხვა საპროცენტო შემოსავალი		4,028	3,263	881
საპროცენტო შემოსავალი		**2,652,230**	**2,160,255**	**1,718,015**
საპროცენტო ხარჯი		(1,100,293)	(1,012,264)	(814,307)
ანაბრის დაზღვევის საზღაური		(19,174)	(16,643)	(13,012)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	22	**1,532,763**	**1,131,348**	**890,696**
საკომისიო შემოსავალი		622,905	510,815	364,199
საკომისიო ხარჯი		(289,662)	(261,040)	(181,609)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	23	**333,243**	**249,775**	**182,590**
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან		329,572	399,217	96,857
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) ვალის დაფარვიდან		343	(8,158)	(1,789)
სხვა წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	26	111,670	31,386	56,933
საოპერაციო შემოსავალი		**2,307,591**	**1,803,568**	**1,225,287**
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	24	(344,451)	(300,403)	(230,257)
ადმინისტრაციული ხარჯები	24	(164,049)	(127,950)	(107,407)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	10	(101,167)	(89,253)	(78,008)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(2,798)	(2,880)	(3,176)
საოპერაციო ხარჯები		**(612,465)**	**(520,486)**	**(418,848)**
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან		984	819	(3,781)
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე		**1,696,110**	**1,283,901**	**802,658**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე	25	(125,558)	(112,368)	(3,914)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე	25	840	(2,900)	(1,174)
სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო (ზარალი) / აღდგენა	25	(2,352)	(6,849)	8,990
გაუფასურების ხარჯი სხვა აქტივებზე და ანარიცხები		(15,578)	(16,994)	(6,628)
რისკის ხარჯი		**(142,648)**	**(139,111)**	**(2,726)**
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე		**1,553,462**	**1,144,790**	**799,932**
არარეგულარული მუხლები, წმინდა		-	-	(78)
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გაწევამდე		**1,553,462**	**1,144,790**	**799,854**
მოგების გადასახადის ხარჯი	15	(250,490)	(182,923)	(71,420)
წლის მოგება		**1,302,972**	**961,867**	**728,434**
ძირითადი და გაზავებული შემოსავლები ერთ აქციაზე	21	46.5621	34.3722	26.0305

6-129 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინდივიდუალური სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	*2023*	*2022*	*2021*
წლის მოგება		**1,302,972**	**961,867**	**728,434**
სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი)				
სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), რომლის რეკლასიფიცირებაც არ ხდება მომდევნო წლების მოგებაში ან ზარალში:				
– სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებზე სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება	8	21,476	28,058	(31,839)
– რეალიზებული (შემოსულობა) ზარალი სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე		(14,372)	(7,352)	(30,153)
– ცვლილება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებზე, რომლებიც რეკლასიფიცირებულია კონსოლიდირებულ მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში		2,030	3,374	(827)
სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), რომლის რეკლასიფიცირებაც ხდება მომდევნო წლების მოგებაში ან ზარალში, წმინდა		**9,134**	**24,080**	**(62,819)**
სხვა სრული (ზარალი), რომლის რეკლასიფიცირებაც არ ხდება მომდევნო წლების მოგებაში ან ზარალში:				
– საინვესტიციო ქონებად რეკლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების გადაფასება		-	-	2,359
– წმინდა ზარალი წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტირებაზე, რომელიც განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში		1,775	(1,369)	884
სხვა წმინდა სრული ზარალი, რომლის რეკლასიფიცირებაც არ ხდება მომდევნო წლების მოგებაში ან ზარალში		**1,775**	**(1,369)**	**3,243**
წლის სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), გადასახადების გამოკლებით		**10,909**	**22,711**	**(59,576)**
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		**1,313,881**	**984,578**	**668,858**
მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც განეკუთვნება:				
– ჯგუფის აქციონერებს		1,313,881	984,578	668,858
- არამაკონტროლებელ წილებს		-	-	-
		1,313,881	**984,578**	**668,858**

6-129 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	*დამატებითი მთლიანად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალი*	*გამოსყიდული აქციები*	*სხვა რეზერვები*	*გაუნაწილებელი მოგება*	*სულ საკუთარი კაპიტალი*
2020 წლის 31 დეკემბერი	**27,994**	**216,227**	**(10)**	**60,848**	**2,170,137**	**2,475,196**
წლის მოგება	-	-	-	-	728,434	728,434
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	(59,576)	-	(59,576)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**(59,576)**	**728,434**	**668,858**
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციიდან წარმოშობილი საკუთარი კაპიტალის ზრდა	-	44,336	-	-	-	44,336
ბანკის აქციონერებზე გაცემული (21-ე შენიშვნა)	-	-	-	-	(70,390)	(70,390)
შემოწირულობები აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გეგმის ფარგლებში (27-ე შენიშვნა)	-	(80,330)	-	-	-	(80,330)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**27,994**	**180,233**	**(10)**	**1,272**	**2,828,181**	**3,037,670**
წლის მოგება	-	-	-	-	961,867	961,867
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	22,711	-	22,711
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**22,711**	**961,867**	**984,578**
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციიდან წარმოშობილი საკუთარი კაპიტალის ზრდა	-	80,996	-	-	-	80,996
ბანკის აქციონერებზე გაცემული (21-ე შენიშვნა)	-	-	-	-	(275,181)	(275,181)
შემოწირულობები აქციებზე დაფუძნებული გადახდის გეგმის ფარგლებში (27-ე შენიშვნა)	-	(71,891)	-	-	-	(71,891)
2022 წლის 31 დეკემბერი	**27,994**	**189,338**	**(10)**	**23,983**	**3,514,867**	**3,756,172**
წლის მოგება	-	-	-	-	1,302,972	1,302,972
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	10,909	-	10,909
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**10,909**	**1,302,972**	**1,313,881**
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციიდან წარმოშობილი საკუთარი კაპიტალის ზრდა	-	70,970	-	-	-	70,970
გამოსყიდული აქციების შესყიდვა	-	-	(1)	-	-	(1)
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (21-ე შენიშვნა)	-	-	-	-	(607,955)	(607,955)
შენატანები აქციებზე გადახდის გეგმის ფარგლებში (27-ე შენიშვნა)	-	(109,521)	-	-	-	(109,521)
2023 წლის 31 დეკემბერი	**27,994**	**150,787**	**(11)**	**34,892**	**4,209,884**	**4,423,546**

6-129 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022	2021
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
მიღებული პროცენტი		2,608,506	2,202,737	1,719,146
გადახდილი პროცენტი		(1,032,235)	(972,521)	(828,573)
მიღებული საკომისიო		528,595	473,932	353,626
გადახდილი საკომისიო		(252,154)	(261,040)	(181,609)
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან		309,893	392,271	121,315
ადრე ჩამოწერილი მომხმარებლებზე გაცემული სესხების აღდგენა	9	41,442	81,478	80,274
დივიდენდებიდან მიღებული (გადახდილი) ფულადი სახსრები		-	(58)	61
სხვა მიღებული შემოსავალი		12,328	12,067	5,952
გადახდილი ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები		(273,481)	(219,407)	(185,921)
გადახდილი საერთო და ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები		(163,150)	(131,355)	(111,907)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებამდე		**1,779,744**	**1,578,104**	**972,364**
წმინდა (ზრდა)/შემცირება საოპერაციო აქტივებში				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		603,165	(899,667)	(14,846)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(3,542,928)	(2,603,102)	(2,751,914)
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები*		13,704	(47,206)	(30,686)
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე*		158,524	(10,972)	(5,000)
წმინდა ზრდა (შემცირება) საოპერაციო ვალდებულებებში				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		14,918	1,392,177	1,007,357
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		(41,516)	(3,592)	27,095
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები		2,415,138	4,970,297	549,848
სხვა ვალდებულებები		(16,873)	57,872	33,962
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები, წმინდა		**1,383,876**	**4,433,911**	**(211,820)**
გადახდილი მოგების გადასახადი		(155,100)	(191,377)	(1,770)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		**1,228,776**	**4,242,534**	**(213,590)**
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების წმინდა (შესყიდვები) გაყიდვები		(476,258)	(1,844,530)	(102,928)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების და გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		47,903	89,039	119,153
შემოსულობა ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან		199	4,453	(23)
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(130,045)	(102,015)	(79,411)
მიღებული დივიდენდები		696	-	401
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(557,505)**	**(1,853,053)**	**(62,808)**
საფინანსო საქმიანობებში გამოყენებული ფულადი ნაკადები				
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	19	(20,980)	(617,194)	(28,825)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი წილის დაფარვა	19	(192,222)	-	-
ამონაგები დამატებითი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქებიდან	19	78,921		
შემოსულობა დამატებითი ძირითადი კაპიტალის გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან	18	-	148,120	-
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები	10	(26,572)	(19,858)	(25,068)
გადახდილი დივიდენდები		(606,779)	(274,548)	(70,222)
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გეგმის ფარგლებში (27-ე შენიშვნა)		(109,521)	(71,891)	(80,330)
გამოსყიდული აქციების შესყიდვა		(1)	-	-
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(877,154)**	**(835,371)**	**(204,445)**
ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე გაცვლითი კურსების ცვლილების ეფექტი		(3,234)	36,305	(73,377)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(37)	(107)	51
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება) ზრდა		**(209,154)**	**1,590,308**	**(554,169)**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	**2,864,375**	**1,274,067**	**1,828,236**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	**2,655,221**	**2,864,375**	**1,274,067**

* *თავისი ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა თავისი ამოღებული უზრუნველყოფის, მარაგების და სხვა აქტივების წარდგენას. დამატებითი დეტალები მე-3 შენიშვნაშია წარმოდგენილი.*

6-129 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) 1994 წლის 21 ოქტომბერს დაარსდა როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ და აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში ბანკის 189 ფილიალი მოქმედებს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 211, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 211). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქ. 29ა. ბანკის საიდენტიფიკაციო ნომერია 204378869.

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ („საქართველოს ბანკის ჯგუფი“) წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ საწარმოს.

2023 წელს ბანკის საბოლოო მშობელმა საწარმომ შიდა რეორგანიზაციის პროცესი წამოიწყო თავისი შვილობილი საწარმოების მესაკუთრეობის სტრუქტურის ოპტიმიზაციის მიზნით. ამის შედეგად, ბანკის 99.56%-იანი წილობრივი მონაწილეობა კონსოლიდირდა სს „ბიჯეოს“ ქვეშ. რეორგანიზაციის შედეგად არ შეცვლილა ბანკის საბოლოო მშობელი საწარმო.

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო:

პარტნიორი	*2023 წლის 31 დეკემბერი*	*2022 წლის 31 დეკემბერი*	*2021 წლის 31 დეკემბერი*
სს „ბიჯეო ჯგუფი“	99.56%	79.78%	79.78%
საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“	0.00%	19.78%	19.78%
სხვა*	0.44%	0.44%	0.44%
სულ	**100.00%**	**100.00%**	**100.00%**

* *საქართველოს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული აქციები*

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს ("ბასსს") მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2023 წლის ანგარიშგებისთვის. ეს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის 2021 წლის 4 მაისით დათარიღებული #6 ბრძანების მოთხოვნების შესაბამისად.

2023 წლის 28 აპრილს ბანკმა მოამზადა 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასსს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2021 წლის ანგარიშგებისთვის. ეს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ხელმისაწვდომია ბანკის ოფიციალურ ვებგვერდზე (www.bankofgeorgia.ge).

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

ბანკს აღრიცხვის წარმოება და მარეგულირებელი ორგანოებისთვის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ლარში მოეთხოვება. ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, შემდეგი გამონაკლისებით:

- ფინანსური აქტივებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, და საინვესტიციო უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება;
- მარაგების შეფასება თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით; და
- გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების შეფასება თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებისას ხელმძღვანელობამ მხედველობაში მიიღო ბანკის ბიზნესსაქმიანობა, მიზნები და სტრატეგია, მთავარი რისკები და გაურკვევლობა, რაც ახლავს ამ მიზნების მიღწევას, და საქმიანობის შედეგები. დირექტორთა საბჭომ საფუძვლიანად შეაფასა ბანკის ფინანსური პროგნოზები, რაც მოიცავს მთელ რიგ სცენარებს საანგარიშგებო თარიღიდან 12-თვიანი პერიოდისთვის, სტრესგამძლეობის ანალიზის ჩატარებით, უკიდურესად პესიმისტური სცენარის ჩართვით და სტრესგამძლეობის უკუტესტირებით, რაც მოიცავდა შეფერხების იმ დონის შეფასებას, რომელმაც შეიძლება ბანკის მარცხი განაპირობოს. ამაზე დაყრდნობით დირექტორთა საბჭო ადასტურებს, რომ აქვს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ბანკი ფლობს საკმარის რესურსს, რომ გააგრძელოს საოპერაციო საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცების თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ განჭვრეტად მომავალში. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე.

შვილობილი საწარმოები, მეკავშირე საწარმოები და კორპორაციული წილები 10%-ზე მეტი მონაწილეობით

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოიცავს შემდეგ შვილობილ, მეკავშირე საწარმოებს და 10%-ზე მეტ კორპორაციულ წილებს:

შვილობილი საწარმოები	ბანკის უფლების მქონე და წილებად აქციების წილი ხმის უფლებებში			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეძენის თარიღი	ოპერაციული ფირმა /სტატუსი
	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი						
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გაერთიანებულ სამეფოში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	გაერთიანებული სამეფო	ლონდონი, ბრუკ სტრიტი 42, W1K 5DB	ინფორმირება და საბაზრო ცვლება	17/8/2010	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
ააიპ „ფონდი ნიცოცხლის ხე“ (ყოფილი ააიპ „საქართველოს ბანკის მომხმარებლის ფონდი“)	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	საქართველო	პეკინის ქუჩა 3, თბილისი 0105	საქველმოქმედო საქმიანობა	25/8/2008	–	არასამთრიული ორგანიზაცია
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში (ა)	100.00%	100.00%	100.00%	7,314	6,886	6,886	უნგრეთი	1054 Budapest, Szabadság tér 7; ბანკი ცენტრი	წარმომადგენლობა	18/6/2012	–	წარმომადგენლობა
სს „საქართველოს ბანკის“ წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	თურქეთი	Süleyman Seba Caddesi No:48 A Blok Daire 82 Akaretler Beşiktaş 34357 სტამბოლი	წარმომადგენლობა	25/12/2013	–	წარმომადგენლობა
შპს „საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია“	100.00%	100.00%	100.00%	3,577	3,577	3,577	ისრაელი	8 Menahem Begin, Ramat Gan 53792, ისრაელი	ინფორმირება და საბაზრო ცვლება	9/2/2009	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შპს „საქართველოს ბანკის სასწავლო უნივერსიტეტი“	(b)	(b)	(b)	-	-	-	საქართველო	მიგ.კეკელის ქუჩა #29, თბილისი, 0194	განათლება	15/10/2013	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
„ბენდერლაინვესტმენტ ლიმიტედი“	100.00%	100.00%	100.00%	58,745	58,745	58,745	კვიპროსი	Arch. Makariou III 58, პორის თაუერი, მე-8 სართული, ბინა/ოფისი 702 P.C. 1075, ნიქოზია	ინვესტიციები	12/5/2009	13/10/2009	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
▸ სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკი“ (ბ)*	99.98%	99.98%	99.98%	102,828	102,998	110,218	ბელარუსი	220012, მინსკი თავისუფლების გამზირი 87ა	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008	სააქციო საზოგადოება
▸ შპს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის ლიზინგი“	99.90%	99.90%	99.90%	11	11	11	ბელარუსი	220012, მინსკი თავისუფლების გამზირი 87ა, ოთახი 3	ოჯარა	30/3/2006	3/6/2008	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“	100.00%	100.00%	100.00%	17,555	19,182	22,414	საქართველო	თბილისი, ყაზბეგის ქუჩა 3-5	ოჯარა	29/10/2001	31/12/2004	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
▸ „პრაიმ ლიზინგი“	100.00%	100.00%	100.00%	2	2	2	საქართველო	დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონი, №114. ა.კ წერეთლის გამზირი, თბილისი	ოჯარა	27/1/2012	21/1/2015	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი საწარმოები, მეკავშირე საწარმოები და კორპორაციული წილები 10%-ზე მეტი მონაწილეობით (გაგრძელება)

მეკავშირე საწარმო	ბრის უფლების მქონე და გვიანდელბრივი აქციების წილი საწესდებო			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეძენის თარიღი	ძირითადი ფირმა /სტატუსი
	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი						
სს „კრედიტინფო“ (გ)	21.08%	21.08%	21.08%	9,538	73,640	8,918	საქართველო	თარხნიშვილის ქ. №2, თბილისი, საქართველო	ფინანსური შუამავლობა	14/2/2005	14/2/2005	ასოცირებული საწარმო

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, კორპორატიული აქციები	ბრის უფლების მქონე და გვიანდელბრივი აქციების წილი საწესდებო			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეძენის თარიღი	ძირითადი ფირმა /სტატუსი
	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი						
სს „ევროპიანებული კლირინგ ცენტრი“	16.67%	16.67%	16.67%	108	108	108	საქართველო	სულხან-საბას ქ. №5/1, თბილისი, საქართველო	ონლაინ გადახდების მომსახურება	22/07/2008	15/09/2008	ასოცირებული საწარმო

(ა) ინვესტიცია სრულად იყო გაუფასურებული ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ბ) წარმოდგენილი თანხა არის ჯამური ინვესტიცია, რომელიც პირდაპირ სს „საქართველოს ბანკმა“ და „Benderlock Investments Limited“-მა განახორციელეს 66,575 ლარისა და 36,253 ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

(გ) სს „კრედიტინფოს“ თავდაპირველი ინვესტიცია შეადგენდა 95 ლარს, რომელიც გაიზარდა 424 ლარამდე ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებად გადაფასების შედეგად, როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია მეკავშირე საწარმო გახდა. ინვესტიციის მოგებისა თუ ზარალის წილის აღიარება ასევე მოხდა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

შვილობილ საწარმოებთან შერწყმა და გუდვილი

ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება. საიჯარო აქტივების სანაცვლოდ წილების დათმობა, არსებითად, იმას ნიშნავს, რომ მშობელი საწარმოს თვალში თავისი ინვესტიცია იცვლება „პირდაპირი სააქციო წილიდან“ „გაცხადებულ შედეგებად და წმინდა აქტივებად“. შესაბამისად, ოფიციალური შერწყმის თარიღისთვის, გაერთიანებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხები იქცევა მშობელი საწარმოს ამ აქტივების თვითღირებულებად. შეძენილი აქტივების (მათ შორის ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში, მეკავშირე საწარმოებში ან ერთობლივ საწარმოებში, რომლებსაც ფლობს შერწყმაში მონაწილე შვილობილი საწარმო) და ნაკისრი ვალდებულებების აღიარება ხდება საბალანსო ღირებულებით გაერთიანებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ოფიციალური შერწყმის თარიღის მდგომარეობით. ეს მოიცავს შეძენის მომენტში სამართლიანი ღირებულების შეფასების შედეგად წარმოშობილ ყოველგვარ გუდვილს, არამატერიალურ აქტივებს ან კორექტირებებს, რომლებიც აღიარებული იყო შვილობილი საწარმოს თავდაპირველი შეძენისას, გამოკლებული შემდგომი ამორტიზაცია, ცვეთა, გაუფასურების ზარალი (კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე).

საწყისი აღიარების შემდეგ გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

გუდვილის გაუფასურების შეფასება ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შვილობილ საწარმოებთან შერწყმა და გუდვილი (გაგრძელება)

გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ბანკის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ასეთ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს ან ერთეულთა ჯგუფს ბანკის სხვა აქტივები განეკუთვნება, თუ ვალდებულებები. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეული ან ერთეულთა ჯგუფი, რომლებზეც გუდვილია გადანაწილებული:

- წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ბანკი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს შიდა მართვის მიზნებისთვის; და
- არ აღემატება ფასს (IFRS) 8-ის „საოპერაციო სეგმენტები“ შესაბამისად განმარტებული სეგმენტის სიდიდეს.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. გაუფასურების ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში

ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სამეურნეო სუბიექტებთან ოპერაციებით შეძენილი კომპანიების ჩათვლით, ფასდება გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) შემცირებული შესყიდვის ღირებულებით.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ბანკი ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება წილობრივი მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ბანკის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ბანკის წილი აისახება ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ბანკის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ბანკი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ბანკი ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორიცაა სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ბალანსის ყოველი თარიღისთვის. გარდა ამისა, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 29-ე შენიშვნაში.

ბანკი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- დონე 1 – მსგავსი აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ბანკი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავალო ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წილობრივი ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანის გარეშე; და
- ამორტიზებული ღირებულება.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი ვაჭრობისთვის არის განკუთვნილი.

ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები არ არის გამოყოფილი შესაბამისი ფინანსური აქტივისგან. ამის ნაცვლად, ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება ბიზნესმოდელისა და მათი სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება საწყისი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

საწყისი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ბანკი გადაწყვეტს, რომ საწყისი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1 დონის ამოსავალი მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ბანკი აღიარებს სხვაობას საწყისი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს.
- ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა საწყისი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. საწყისი აღიარების შემდეგ ბანკი ამ გადავადებულ სხვაობას შემოსულობად ან ზარალად აღიარებს მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მას წარმოშობს ისეთი ფაქტორის (დროის ჩათვლით) ცვლილება, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ აქტივის თუ ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ბანკი ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსური აქტივებს თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს (SPPI) ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე.

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ბიზნესმოდელი

ბანკი თავის ბიზნესმოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესოდ ასახავს, როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს თავისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად. ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, ინსტრუმენტის თითოეული ტიპის აგრეგირებული პორტფელების, დონეზე და ეყრდნობა შემდეგ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს:

- როგორ ფასდება ბიზნესმოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნესმოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს); და
- როგორ ხდება კონკრეტული ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და წარდგენა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის.

გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და ვადები შეფასების სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს წარმოადგენს. ბიზნესმოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, „ყველაზე ცუდი“ და „სტრესული შემთხვევის“ სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ საწყისი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადების რეალიზაცია ბანკის თავდაპირველი მოლოდინისგან განსხვავებულად ხდება, ბანკი ამ ბიზნესმოდელის დანარჩენი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კი არ ცვლის, არამედ ამ ინფორმაციას ითვალისწინებს მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

ფასს 9-ის მიხედვით სამი ბიზნესმოდელი არსებობს:

- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად: მისი მიზანია აქტივის ფლობა ვადის ამოწურვამდე საპროცენტო შემოსავლის, კონტრაჰენტისგან ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების მისაღებად.
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად: ეს მოდელი ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის მოდელის მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ საწარმომ შეიძლება გადაწყვიტოს თავისი ყველა ან ზოგიერთი აქტივის გაყიდვა მათი ვადის ამოწურვამდე, გარემოებების ცვლილების გამო, ან აქტივების ფლობა ლიკვიდურობის მიზნით.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის“ ან „ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობის“ კრიტერიუმებს.

მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდები (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი ფლობილია ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად“ ბიზნესმოდელის, ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად“ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, მაშინ კლასიფიკაციის განსაზღვრისთვის საწყისი აღიარებისას ბანკი აფასებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს თუ არა. SPPI ტესტირება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე ხდება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, შეესაბამება მთავარ საკრედიტო შეთანხმებებს. პროცენტი არის ფულის დროითი ღირებულებისა და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია. იგი ასევე შეიძლება მოიცავდეს დაკრედიტებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი) და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მაგ. ადმინისტრაციული დანახარჯები) ანაზღაურებას, და ასევე ძირითად საკრედიტო შეთანხმებით გათვალისწინებულ მოგების მარჟას.

იმის შესაფასებლად, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებია (SPPI) თუ არა, ბანკი განიხილავს, ხომ არ შეიცავს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები ისეთი პირობას, რომელმაც შეიძლება შეცვალოს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში წარმოშობილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის დრო ან სიდიდე, რამაც, შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს იმაზე, ჩაითვლება თუ არა, რომ ინსტრუმენტმა გაიარა SPPI ტესტირება.

თუ ფინანსური აქტივები SPPI ტესტირებას ვერ გაივლის, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ხოლო მიღებული პროცენტის აღიარება ხდება სხვა საპროცენტო შემოსავალში.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

- *სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*

ბანკი სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), როდესაც კმაყოფილდება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით და ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობით ლიკვიდურობის მართვის მიზნებისთვის.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორითაც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული დაგროვილი შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

- *წილობრივი ინსტრუმენტები რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ოფციონი*

საწყისი აღიარებისას ბანკმა შეიძლება არჩიოს თავისი წილობრივი ინსტრუმენტების შეუქცევადად კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი აკმაყოფილებს კაპიტალის განმარტებას ბასს 32-ით *„ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“* მიხედვით და არ არის სავაჭროდ განკუთვნილი. თითოეული ინსტრუმენტისთვის კლასიფიკაცია ცალკე ხდება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ბანკს არ გადააქვს ამ წილობრივი ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი მოგებაში ან ზარალში და არც ამ ინსტრუმენტების გაუფასურების შეფასებას ახდენს. მიღებული დივიდენდების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით*

ისეთი ბიზნესმოდელით მართული ფინანსური აქტივების ჯგუფები, რომლის მიზანი არც „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობაა“ და არც „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა და გაყიდვა“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

- *წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით*

ბანკი სხვადასხვა კონტრაჰენტთან აქვს გარიგებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის სვოპებს, ფორვარდებს და სხვა მსგავს ინსტრუმენტებს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება აქტივებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში წმინდა ცვლილებები აისახება სხვა წმინდა შემოსულობაში/(ზარალში), გარდა წარმოებული სავალუტო ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობისა / ზარალისა, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში. 2019 წლის დასაწყისიდან ბანკი აფორმებს გარკვეულ სავალუტო სვოპის შეთანხმებებს, რათა თავისი დაფინანსების დანახარჯები გარკვეულ ვალუტებში შეუსაბამოს ამავე ვალუტებში საკრედიტო საქმიანობიდან წარმოქმნილ შემოსავალს. ამის შედეგად, ბანკი ახდენს საპროცენტო გადაკვეთის რისკის ეკონომიკურ ჰეჯირებას, თუმცა ფასს 9-ის მიხედვით ჰეჯირების აღრიცხვა არ გამოიყენება. წმინდა ცვლილებები ისეთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებში, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა სავალუტო შემოსულობაში, არ მოიცავს დაფიქსირებული სავალუტო განაკვეთის სხვაობების (დიფერენციალის) შემობრუნებას. ეს უკანასკნელი წარმოდგენილია საპროცენტო ხარჯის ნაწილში, რათა ასახოს ბანკის რისკის მართვის ამოცანა.

- *ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები*

ბანკი აფორმებს ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებს, რომელთა მიხედვითაც მას მოეთხოვება გარკვეული გადახდების განხორციელება, რომ აუნაზღაუროს გარანტიის მფლობელს ზარალი, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ გადახდის დაგვიანების გამო. ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. საწყისი აღიარების შემდეგ ბანკის ვალდებულება თითოეული გარანტიის მიხედვით ფასდება ან თავდაპირველად აღიარებული თანხით, რომელსაც აკლდება ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული დაგროვილი ამორტიზაცია, ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით, იმისდა მიხედვით, თუ რომელია უფრო მეტია.

- *არაფინანსური გარანტიები*

ბანკი აფორმებს არაფინანსურ საგარანტიო ხელშეკრულებებს, რომლებითაც მას მოეთხოვება გარანტიის მფლობელის კომპენსირება, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. არაფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას, რომელიც ამორტიზებულია ხელშეკრულების ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით. საწყისი აღიარების შემდგომ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული არაფინანსური გარანტიისთვის ფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს არსებული ვალდებულების დასაფარად საჭირო ხარჯის საუკეთესო შეფასებას. ეს შეფასება ითვალისწინებს იმის ალბათობას, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებებს, ასევე არსებულ უზრუნველყოფის საგანს გარანტიის ხელშეკრულებების თანახმად და აღიარდება ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ვალდებულების შესრულების გარანტიის რეზერვი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ცენტრალური ბანკების მიმართ მოთხოვნებს, გარდა მათში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისა, მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებსაც აქვს წარმოქმნიდან 90-დღიანი ვადა, კონტრაქტის მიხედვით უფლებრივად არ იტვირთება და თავისუფლად არის კონვერტირებადი ფულის გარკვეულ ოდენობებად. ამასთანავე, ბანკი თავისი კლიენტების სახელზე ფლობს ფულად სახსრებს ნომინალური საკუთრებით. ბანკი ამ ფულად სახსრებს არ აკონტროლებს და ამ ფულს არც აქვს ბანკისთვის ეკონომიკური სარგებლის წარმოქმნის პოტენციალი, შესაბამისად, ამ შემთხვევაში არ კმაყოფილდება აქტივის აღიარების კრიტერიუმები. შესაბამისად, ბანკი ამ თანხებს არ აღიარებს თავის ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტების ან მათი კომპონენტების ვალდებულებების სახით კლასიფიკაციას ბანკი მაშინ ახდენს, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ბანკს წარმოეშობა ვალდებულება, გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მომხმარებლების წინაშე (მარტივი თამასუქების ჩათვლით). ბანკი ამ ვალდებულებებს თავდაპირველად აღიარებს მიღებული საზღაურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯები. საწყისი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

დამატებით გამოშვებული პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტები უვადო ანუიტეტით და პროცენტის ნებაყოფლობითი გადახდის პირობით, კლასიფიცირდება ფინანსურ ვალდებულებებად მაშინ, როდესაც ინსტრუმენტები არ არის კონვერტირებადი საკუთარ კაპიტალად და ბანკს არ აქვს უპირობო უფლება, თავიდან აიცილოს ფულადი სახსრების მიწოდება წინასწარ განსაზღვრული გამომწვევი მოვლენის შემთხვევაში, რომელიც როგორც ინსტრუმენტის ემიტენტის, ისე მისი მფლობელის კონტროლს მიღმაა. ასეთი ინსტრუმენტები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ხოლო შესაბამისი პროცენტი ინდივიდუალურ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება საპროცენტო ხარჯში.

თუ ბანკი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს ბანკის მიერ საერთაშორისო ან ადგილობრივი საფინანსო ბაზრებიდან მოზიდულ გრძელვადიან ფულად სახსრებს. ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული ვალის მფლობელებს სხვა კრედიტორებთან შედარებით ექნებათ სესხის დაფარვის უფრო დაბალი პრიორიტეტი. სუბორდინირებული ვალი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა

ბანკი, როგორც მოიჯარე

ბანკის ძირითადი საიჯარო საქმიანობა მოიცავს მომსახურების ცენტრებისა და ბანკომატების სივრცეების იჯარას. შეუქცევად იჯარას ათ წლამდე ვადა აქვს. საიჯარო გადახდები, უმეტესად, ფიქსირებულია. ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არ არის შესული იჯარის ვადის გაგრძელების ან შეწყვეტის პირობა და არ შეიცავს დათქმებს.

- *აქტივის გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულების აღიარება*

ბანკი აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღიდან საიჯარო ვალდებულების საწყისი თანხით, რომელსაც აკორექტირებს იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე საიჯარო გადახდების შესაბამისად. ამის შემდეგ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება მომავალი საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით, გარდა დღგ-ის გადახდებისა, და მისი დისკონტირება ხდება ბანკის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულება შემდეგ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

- *აღიარებიდან გამონაკლისები*

ბანკი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვითაც, იჯარის ვადა მთავრდება 12 თვეში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, და აგრეთვე იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საიჯარო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ბანკი ამ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს, როგორც შენობის დატვირთვის და ქირის ხარჯს იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით და მათ წარმოადგენს ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯების მუხლში.

- *საიჯარო ხელშეკრულებების მოდიფიკაცია*

თუ საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიკაცია ხდება იჯარის გამოყენების სფეროს ან იჯარის ღირებულების შეცვლით, რომელიც იჯარის თავდაპირველი პირობების ნაწილი არ ყოფილა, ბანკი განსაზღვრავს, მოდიფიკაციის შედეგად წარმოიქმნება თუ არა:

- განცალკევებული იჯარა, ან
- ცვლილება არსებული იჯარის აღრიცხვის წესში.

იჯარის მოდიფიკაციების შემთხვევაში, რომლებიც არ აღირიცხება განცალკევებულ იჯარებად, ბანკი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას ან იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტასთან დაკავშირებული შემოსულობის ან ზარალის აღიარებით, ან შესაბამისი აქტივის გამოყენების უფლების დაკორექტირებით.

ბანკი, როგორც მეიჯარე

იჯარის დასაწყისში ბანკი თავის თითოეულ იჯარას ან საოპერაციო იჯარის, ან ფინანსური იჯარის კლასიფიკაციას ანიჭებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

- *ფინანსური იჯარა*

ბანკი იჯარებს, რომლებიც საიჯარო აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს გადასცემს, ფინანსური იჯარის კატეგორიას მიაკუთვნებს. ყველა დანარჩენი იჯარა საოპერაციო იჯარაა. ბანკი ფინანსური იჯარაზე დავალიანებას აღიარებს ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის თანხის ოდენობით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან. მინიმალური საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოთვლისას ბანკი დისკონტირების ფაქტორად იყენებს საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევ საპროცენტო განაკვეთს. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში. მიღებული საიჯარო გადახდები გადანაწილდება ფინანსურ შემოსავალსა და დაუფარავ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების შემცირებას შორის. ფინანსური შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე.

- *საოპერაციო იჯარა*

ბანკი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც წმინდა სხვა შემოსავლისა.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პრინციპების მიმოხილვა

ბანკი ყველა სესხსა და სხვა სავალო ფინანსურ აქტივებზე (რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღრიცხავს სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებთან ერთად. ამ თავში ყველა მოიხსენიება „ფინანსურ აქტივებად“.

რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული“ ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ბანკი გამარტივებულ მიდგომას იყენებს სავაჭრო, საიჯარო და სხვა მოთხოვნებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის და აღრიცხავს მათი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად, ბანკი ჯერ აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდეგ ის კოლექტიურად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ რომელთა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით, არ არსებობს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი სტადიების მიხედვით მიდგომა

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს აჯგუფებს შემდეგნაირად: პირველი სტადია, მეორე სტადია, მესამე სტადია და „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული“, ქვემოთ აღწერილი წესით:

- 1-ელი სტადია: ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- მე-2 სტადია: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ სტადიაზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდია გასათვალისწინებელი პირველი სტადიის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე სტადიაზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- მე-3 სტადია: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე სტადიაზე. ბანკი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული თუ არ არის, ახლად წარმოქმნილი აქტივები კლასიფიცირდება პირველ სტადიად და ამ სტადიაზე რჩება მანამ, სანამ ჩაითვლება, რომ საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც აქტივი გადადის მე-2 სტადიაზე.

შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია საწყისი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით საწყისი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ითვალისწინებს ფინანსური აქტივის ყველა სახელშეკრულებო პირობას და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად, თუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება აქტივის მთელი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით. შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ აქტივად აღიარებული აქტივი ამ სტატუსს ჩამოწერამდე შეინარჩუნებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლასთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი განსჯა და შეფასებები წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ბანკი წყვეტს ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარებას, თუ

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ბანკმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ბანკმა ან (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ან (ბ) არც გადაუცია და არც დაუტოვებია აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ დათმო აქტივზე კონტროლი.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია

ბანკი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების რესტრუქტურიზაციას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. ასეთ დროს ბანკი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე აფასებს, ახალი პირობები არის თუ არა არსებითად განსხვავებული თავდაპირველი პირობებისგან. ბანკი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც რესტრუქტურიზაციის შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელშეკრულების პირობების რესტრუქტურიზაცია განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით. როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუკი გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად.

ბანკი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტას მიმართავს მაშინ, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელიმე კრიტერიუმი:

- სესხის ვალუტის ცვლილება;
- საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება;
- წილობრივი მახასიათებლის შემოტანა;
- კონტრაჰენტის ცვლილება;

თუ პირობები არსებითად განსხვავებული არ არის, ან რესტრუქტურიზაცია განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით, ამ შემთხვევაში, რესტრუქტურიზაცია ან მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას და ბანკი გადაიანგარიშებს მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას ფინანსური აქტივის გადაფასებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში აღიარებს. ახალი მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულება გამოითვლება მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება და სესხების მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ბანკი დათმობაზე მიდის ან, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სიძნელეები აქვს, ცვლის სესხის თავდაპირველ პირობებს, ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს ან იძულებითი ღონისძიების გზით მიიღოს უზრუნველყოფის საგანი. ბანკი იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავს იკავებს მაშინ, როდესაც მიდის ასეთ დათმობებსა და მოდიფიკაციებზე მსესხებლის არსებული ან მოსალოდნელი ფინანსური სიძნელეების პასუხად და, მსესხებელი ფინანსურად გამართული რომ ყოფილიყო, ბანკი ამ პირობებს არ დათანხმდებოდა. იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება შესაძლოა მოიცავდეს სესხის დაფარვის გადავადებას და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშებულია პირობების მოდიფიკაციამდე. აქტივები, რომლებზეც ხდება იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება, მიეკუთვნება მესამე სტადიას. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, თუ რამდენ ხანს დარჩება აქტივი ამ კატეგორიაში, მიიღება ინდივიდუალურად კომერციული და მცირე და საშუალო ზომის სესხების შემთხვევაში, ხოლო დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული გადახდაა საჭირო იმისთვის, რომ სესხი ამ კატეგორიიდან მეორე სტადიაზე გადავიდეს. სესხის მეორე სტადიაზე გადასვლის შემდეგ ბანკი ხელახლა აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, თუმცა, პირველ სტადიაზე გადატანამდე ასეთი აქტივები მეორე სტადიაზე რჩება მინიმუმ 12-თვიანი საცდელი ვადით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ბანკი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, გათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

ყველა დასაკუთრებული მიწა და შენობა-ნაგებობა საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იყო, როგორც საინვესტიციო ქონება, იმ პირობით, რომ ისინი იმართებოდა კაპიტალის ღირებულების ზრდის ან საიჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. 2022 წლიდან მოყოლებული, ბანკმა განაახლა თავისი ქონების მართვის სტრატეგია და გადაწყვიტა, ასეთი ქონების რეალიზაციის უმეტესი ნაწილი უფრო სწრაფი ტემპით მოეხდინა. შესაბამისად, ყველა დასაკუთრებული უზრუნველყოფა, მათ შორის მიწა და შენობა-ნაგებობები, ახლა კლასიფიცირებულია, ან როგორც საინვესტიციო ქონება, ან დასაკუთრებული აქტივები, იმისდა მიხედვით, თუ რა არის ბანკის განზრახვა ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით.

დასაკუთრებული აქტივები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით.

ბანკის დასაკუთრებული აქტივების უმეტესობა შედგება უძრავი ქონების აქტივებისას, რომლებიც დასაკუთრებული იქნა დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი სესხების ამოღების დროს. ასეთი აქტივები არის სპეციფიკური ხასიათის და, როგორც წესი, არ არის ურთიერთშენაცვლებადი, შესაბამისად, ბანკი მათი ინდივიდუალური თვითღირებულების კონკრეტულ იდენტიფიკაციას ახდენს. ზემოაღნიშნული აქტივების რეალიზაციით განპირობებული შემოსულობა/ზარალი აისახება სხვა წმინდა შემოსულობაში/(ზარალში) ბანკის ინდივიდუალურ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გრძელვადიან აქტივებსა და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფებს გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ბანკი იმ შემთხვევაში მიაკუთვნებს, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება ძირითადად გაყიდვის ოპერაციიდან და არა მათი უწყვეტი გამოყენებით მოხდება. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფები ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული რეალიზაციაზე დანახარჯები) შორის უმცირესით.

გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიაში შესული აქტივები და ვალდებულებები სხვა აქტივებისა და ვალდებულებებისგან ცალკეა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გადასახადები

მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯს ბანკი გამოითვლის საქართველოს შესაბამის ტერიტორიებზე მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის.

გადავადებულ საგადასახადო აქტივს ბანკი აღიარებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც ძალაში იყო შესული ან ფაქტობრივად ძალაში შესული იყო საანგარიშგებო თარიღისთვის.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ საწარმოებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის გაუქმების დრო და ახლო მომავალში მათი გაუქმება არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი

ბანკი ხელახლა აფასებს განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობების ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ამოქმედდა ან ფაქტობრივად შევიდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, ასევე ამ საკითხებთან დაკავშირებით სასამართლოს ან სხვა უწყების ნებისმიერ გადაწყვეტილებას. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ეჭვქვეშ დააყენებენ. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯების საუკეთესო შეფასების ოდენობით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონებას ბანკი თავდაპირველად აღიარებს თვითღირებულებით, გარიგების დანახარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ასევე იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში.

ძირითადი საშუალებები

ბანკი ძირითადი საშუალებებს აღრიცხავს თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება.

აქტივის ცვეთა აითვლება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არის და ხელმისაწვდომია. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების შემდეგი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

	წელი
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	100 წლამდე
ავეჯი და მოწყობილობები	3-20
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	5-10
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	2-7

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაისინჯება და დაკორექტირდება შესაბამისად.

დაუმთავრებელი მშენებლობები თვითღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება მანამ, სანამ არ გახდება ექსპლუატაციისთვის ვარგისი და მოხდება მათი კლასიფიცირება ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის მოსალოდნელ ვადაზე, რომელიც უფრო ხანმოკლეა.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

არამატერიალური აქტივები

ბანკის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით და შემდეგ აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ითვლება სასრულად, ამორტიზდება ოთხიდან 15 წლამდე ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით და გაუფასურების დასადგენად მოწმდება მაშინ, როდესაც არსებობს არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ნიშნები. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება, სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწევისთანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის დანახარჯები (რომლებიც უკავშირდება ახალი ან არსებითად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის დიზაინს და ტესტირებას) აღიარებულია არამატერიალურ აქტივებში.

ანარიცხები

ბანკი ანარიცხებს აღიარებს მაშინ, როდესაც მას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები

ბანკის თანამშრომლები (უმაღლესი რგოლის აღმასრულებელი პირების ჩათვლით) იღებენ აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რომლის მიხედვითაც ისინი ბანკისგან გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით წილობრივ ინსტრუმენტებს იღებენ („წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული განსაზღვრული გარიგებები“).

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე. ფულადი სახით გამოხატული აქციების გადაცემა ფასდება მათი ფულადი ღირებულების მიხედვით (გადაცემის დროისთვის), რომელიც, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება ფულის დროითი ღირებულების შესაბამისად.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, დამატებით შეტანილი კაპიტალის ფარგლებში საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგების ხარჯი ან დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული კუმულაციური ხარჯების ცვლილების დინამიკას.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, ბანკი აღიარებს მინიმალურ ხარჯს ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული ახალი გადახდა განისაზღვრება, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გაუქმებული გადახდის ჩანაცვლება, წილობრივი ინსტრუმენტების ჩანაცვლება აღირიცხება მოდიფიკაციის სახით.

თუ ბანკი აუქმებს აქციების გადაცემას წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით, ეს აღირიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. თუმცა თუ ახალი აქციების გადაცემა ჩაანაცვლებს გაუქმებულს და გადაცემის დღეს აღირიცხება, როგორც ჩანაცვლებული გადაცემა, გაუქმებული და ახალი გადაცემა აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი გადაცემის მოდიფიკაციას, წინა აბზაცში აღწერილის შესაბამისად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი

გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი იძენს თავის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი საკუთარი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში, ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა საკუთარ კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით და დაკორექტირდება პრემიებით დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებით.

დივიდენდები

ბანკი დივიდენდებს აღიარებს ვალდებულებად და საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითავს საანგარიშგებო თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღამდე ან საანგარიშგებო თარიღისთვის. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია ამონაგების სათანადო სიზუსტით შეფასება. ამონაგებისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული და პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

პირველ და მეორე სტადიებზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. მესამე სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ანუ მთლიან საბალანსო ღირებულებას გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი). ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც მხოლოდ შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამ შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ბანკი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილ საპროცენტო ამონაგებს ცალკე წარმოადგენს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. საკომისიო საზღაური შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური

ბანკი გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებულ საკომისიო შემოსავალს აღიარებს ამავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და გასამრჯელოებს აქტივების მართვიდან, მეურვეობიდან, მომსახურებების ან პროდუქტების პაკეტებიდან, ასევე სხვა მართვის თუ საკონსულტაციო მომსახურებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა დამატებით დანახარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამა

ბიზნესში მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის დაგროვილი ქულები აღირიცხება როგორც გადავადებული შემოსავალი და მისი აღიარება თანდათანობით, მათი მიღებისთანავე ხდება ამონაგებში. ბანკი მომხმარებელთა წახალისების პროგრამიდან მიღებულ მთლიან ამონაგებს აღიარებს მაშინ, როდესაც შესრულდება შესასრულებელი ვალდებულება ანუ როდესაც მომხმარებელი გამოისყიდის ქულებს ან ქულებს ვადა გაუვა.

შესასრულებელი ვალდებულება დროის გარკვეულ მომენტში სრულდება

ისეთი ტრანსაქციის ტიპის მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული საკომისიო შემოსავალი, როგორიცაა ანგარიშსწორება, საბროკერო საქმიანობა, ნაღდი ფულის და ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები, აღირიცხება მაშინ, როდესაც დასრულდება მომსახურების გაწევა იმ პირობით, რომ ასეთი საკომისიო არ ექვემდებარება დაბრუნებას ან სხვა პირობით ვალდებულებას, რომელიც ბანკის კონტროლს არ ექვემდებარება. ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი წარმოადგენს დამატებით საკომისიოს (გარდა უცხოურ ვალუტაში შესრულებული გარიგებებისა, რომლის ამონაგებიც აღირიცხება წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში), რომელიც მომხმარებლებს ეკისრება ვალუტის კონვერტაციის მომსახურებისთვის საზღვარგარეთ ბარათების გამოყენების შემთხვევაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

შემოსავალი დივიდენდის სახით

დივიდენდიდან ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როცა ბანკს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

არარეგულარული მუხლები

ბანკი ცალკე ახდენს არარეგულარული ხასიათის შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიცირებასა და გაცხადებას. ბანკი არარეგულარულ შემოსავალს ან ხარჯს განსაზღვრავს, როგორც ეკონომიკური, ბიზნესის ან ფინანსური მოვლენის შედეგად განპირობებულ ან მისგან გამომდინარე შემოსავალს ან ხარჯს, რომელიც არ არის ბანკის ჩვეულებრივი და რეგულარული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი და გამოწვეულია წინასწარ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადი გარე ფაქტორებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია და ამიტომ მათი გათვალისწინება არ უნდა მოხდეს სამომავლო პროგნოზების გაკეთებიდან.

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის გადაყვანა

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ბანკის წარსადგენი ვალუტაა. ბანკის სამუშაო ვალუტა ქართული ლარია.

უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის გადაყვანა ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციების გადაყვანით განპირობებული მოგება-ზარალი აღიარებულია ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის გადაყვანით განპირობებულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა განისაზღვრა სამართლიანი ღირებულება. როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. ხოლო როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა მოგებაში ან ზარალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვაობები გარკვეული ოპერაციის სახელშეკრულებო სავალუტო კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს აისახება უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	ლარი გირვანქა სტერლინგთან მიმართებით	*ლარი დოლართან მიმართებით*	*ლარი ევროსთან მიმართებით*	*ლარი ბელარუსულ რუბლთან მიმართებით*
2023 წლის 31 დეკემბერი	3.423	2.689	2.975	0.816
2022 წლის 31 დეკემბერი	3.258	2.702	2.884	1.073
2021 წლის 31 დეკემბერი	4.174	3.098	3.504	1.210

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის გადაყვანა (გაგრძელება)

საანგარიშგებო თარიღისთვის იმ სამეურნეო სუბიექტების აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამუშაო ვალუტა ბანკის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავდება, ლარში გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით, ხოლო მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგების გადაყვანა ხდება წლის საშუალო სავალუტო კურსით. ვალუტის გადაყვანისას წარმომდგარი საკურსო სხვაობა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში.

უცხოური ქვედანაყოფის შეძენის შედეგად მიღებული გუდვილი და ამ შეძენის შედეგად აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში სამართლიანი ღირებულების კორექტირებები აღირიცხება, როგორც უცხოური ქვედანაყოფების აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება საანგარიშგებო თარიღისთვის მოქმედი კურსით.

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

2023 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი ცვლილებები

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“

2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“. მასში მოცემულია სააღრიცხვო მოთხოვნები სახელშეკრულებო უფლება-მოვალეობებისთვის, რომლებიც წარმოიშობა გაცემული სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან და ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებიდან. ბანკმა შეაფასა თავისი ხელშეკრულებები შეიცავს თუ არა სადაზღვევო რისკს, რა დროსაც ყურადღება გაამახვილა ვალდებულების შესრულების გარანტიებზე და დაასკვნა, რომ მისი არსებითი ხელშეკრულებები არ ექცევა ფასს 17-ის მოქმედების არეალში, პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გათვალისწინებით.

ამ ცვლილებას არსებითი გავლენა არ ჰქონია ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ერთი გარიგებიდან წარმომდგარ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი – ცვლილებები ბასს 12-ში

2021 წლის მაისში საბჭომ გამოსცა ცვლილებები ბასს 12-ში „გადავადებული გადასახადი“, რომლებიც უკავშირდება ერთი ოპერაციიდან წარმომდგარ აქტივებსა და ვალდებულებებზე და აკონკრეტებს, როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა იჯარა და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. ცვლილებებმა დაავიწროვა აღიარებიდან გამონაკლისის მასშტაბი ბასს 12-ის მე-15 და 24-ე თავებში, ისე, რომ იგი აღარ ვრცელდება ისეთ ოპერაციებზე, რომლებიც საწყისი აღიარებისას განაპირობებს თანაბარ დასაბეგრ და გამოსაქვით დროებით სხვაობებს. ამ ცვლილებას არსებითი გავლენა არ ჰქონია ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნება – ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში. 2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში „არსებითობის განსჯა“, რომლებიც შეიცავს მითითებებსა და მაგალითებს, რათა დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებების არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში. შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შეახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.

ამ ცვლილებას არსებითი გავლენა არ ჰქონია ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ცვლილებები ბასს 8-ში, 2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოუშვა ბასს 8-ის შესწორებები, რომლებშიც წარმოადგინა „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტება. შესწორებები განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის და შეცდომების გასწორებას. გარდა ამისა, იგი ასევე განმარტავს, როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ხერხებს და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების მისაღებად.

ამ ცვლილებას არსებითი გავლენა არ ჰქონია ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – პილარ 2-ის სანიმუშო წესები – შესწორება ბასს 12-ში. ბასს 12-ში შესწორებები შევიდა ეთგოს დასაბეგრი ბაზის შემცირება და მოგების გადატანის შესახებ პილარ 2-ის წესების პასუხად და მოიცავს შემდეგს:

- სავალდებულო დროებითი გამონაკლისი გადავადებული გადასახადების აღიარებიდან და წარდგენიდან, რომლებსაც განაპირობებს პილარ 2-ის სანიმუშო წესების კანონის ფარგლებში განხორციელება; და
- ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, რომლებიც ვრცელდება შესაბამის საწარმოებზე და ეხმარება ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს უკეთ გაერკვნენ საწარმოს პილარ 2-ით გათვალისწინებულ მოგების გადასახადებში, რომლებიც წარმოიშობა ამ კანონმდებლობიდან, განსაკუთრებით მისი ძალაში შესვლის თარიღამდე.

სავალდებულო დროებითი გამონაკლისის წესი – რომლის გამოყენების შესახებ ინფორმაცია უნდა გამჟღავნდეს – დაუყოვნებლივ ამოქმედდება. ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული დანარჩენი მოთხოვნები ეხება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებულ წლიურ საანგარიშგებო პერიოდებს, მაგრამ არა 2023 წლის 31 დეკემბერს ან მანამდე დასრულებულ შუალედურ პერიოდებს. ამ ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

„*საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება*“

გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ქცევის ორგანომ 2021 წლის 5 მარტს გამოაცხადა, რომ მთავარი ლიბორის სავალუტო საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნება, ევრო ლიბორის ჩათვლით, შეწყდებოდა 2021 წლის ბოლოსთვის, ხოლო უფრო ფართოდ გამოყენებული აშშ დოლარი ლიბორის გამოქვეყნება გაგრძელდებოდა 2023 წლის 30 ივნისამდე. ამის შედეგად, ბანკმა წამოიწყო იმ ხელშეკრულებების გადაყვანის პროგრამა, რომლებიც ეყრდნობოდა ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსებს, ალტერნატიული განაკვეთის პროდუქტებზე. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ალტერნატიულ საორიენტაციო განაკვეთებზე ყველა არსებითი ხელშეკრულების გადასვლა მეტწილად დასრულებული იყო.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ხელშეკრულებების შეჯამება, რომლებიც ჩაშლილია მნიშვნელოვანი საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის, რომლებიც ჯერ არ გადასულა ალტერნატიულ საორიენტაციო განაკვეთზე:

(ათას ლარში)

	ვალუტა	2023 წლის დეკემბერი	2022 წლის დეკემბერი
ფინანსური აქტივები			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	აშშ დოლარი	70	631,180
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	აშშ დოლარი	373,769	515,129
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დოლარი	267,113	267,702

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეკლასიფიკაცია

თავისი ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისა და ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა თავისი ამოღებული უზრუნველყოფის, მარაგების და სხვა აქტივების წარდგენას. ბანკმა უფრო მართებულად ჩათვალა ამოღებული უზრუნველყოფის სხვა აქტივებისგან განცალკევებით წარდგენა და მარაგების სხვა აქტივების მუხლში ასახვა. შედარებადი თანხები რეკლასიფიცირდა წარდგენის განახლების შესაბამისად.

2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში შემდეგი რეკლასიფიკაციები შევიდა 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის წარდგენის მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით:

ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	*ადრე გაცხადებული რაოდენობით*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიცირებული ოდენობით*
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	-	114,731	114,731
მარაგები	11,041	(11,041)	-
სხვა აქტივები	341,784	(103,690)	238,094

ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	*ადრე გაცხადებული რაოდენობით*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიცირებული ოდენობით*
წმინდა (ზრდა)/ შემცირება საოპერაციო აქტივებში			
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები	(58,178)	10,972	(47,206)
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	-	(10,972)	(10,972)

ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	*ადრე გაცხადებული რაოდენობით*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიცირებული ოდენობით*
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	-	2,488	2,488
მარაგები	6,092	(6,092)	-
სხვა აქტივები	207,456	3,604	211,060

ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	*ადრე გაცხადებული რაოდენობით*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიცირებული ოდენობით*
წმინდა (ზრდა)/ შემცირება საოპერაციო აქტივებში			
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები	(35,686)	5,000	(30,686)
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	-	(5,000)	(5,000)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ბანკის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ბანკი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ბასს (IAS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“

2020 წლის იანვარში და 2020 წლის ივლისში, ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად“. ისინი განმარტავს, რომ ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად უნდა ეყრდნობოდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებულ უფლებებს. ცვლილებები ასევე განმარტავს, რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის მოლოდინები, გამოიყენებს თუ არა საწარმო თავის უფლებას გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა და რომ დაფარვა გულისხმობს კონტრაჰენტისთვის ფულადი სახსრების, წილობრივი ინსტრუმენტების, სხვა აქტივების ან მომსახურების გადაცემას. ცვლილებები ძალაში შევა 2024 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ბანკი ამჟამად აფასებს ცვლილებების პოტენციურ გავლენას თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში: საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციაში

2022 წლის სექტემბერში ბასსს-მ გამოუშვა ცვლილებები ფასს 16-ში იმ მოთხოვნების დასაზუსტებლად, რომლებსაც გამყიდველი მოიჯარე იყენებს საიჯარო ვალდებულების შესაფასებლად აქტივის უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციებში, რათა გამყიდველმა მოიჯარემ არ აღიაროს შემოსულობის ან ზარალის რამე თანხა, რომელიც უკავშირდება მის მიერ შენარჩუნებულ აქტივის გამოყენების უფლებას. ცვლილებები ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და რეტროსპექტიულად ვრცელდება იმ უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციებზე, რომლებიც განხორციელებულია ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენების შემდეგ. უფრო ადრე გამოყენება ნებადართულია გამოყენების ფაქტის შესახებ განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენის პირობით.

ბანკი ამჟამად აფასებს ცვლილებების პოტენციურ გავლენას თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან – ცვლილებები ბასს (IAS) 7-ში და ფასს (IFRS) 7-ში

2023 წლის მაისში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“, რომელთა მიზანია მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების თავისებურებების განმარტება და ასეთი გარიგებების შესახებ დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნა. ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები ამ ცვლილებებში მიზნად ისახავს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს დაეხმაროს, უკეთ გაიგონ მომწოდებლებთან ფინანსური გარიგებების გავლენა საწარმოს ვალდებულებებზე, ფულად ნაკადებზე და ლიკვიდურობის რისკის მოცულობაზე. ცვლილებები ძალაში შევა 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადამდელი გამოყენება, მაგრამ სავალდებულოა ინფორმაციის გამჟღავნება.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის არარსებობა – ცვლილება ბასს (IAS) 21-ში

ბასსს-მა გამოაქვეყნა „ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის არარსებობა“ (ცვლილებები ბასს 21-ში), რომელიც მოიცავს დაზუსტებას იმისა, თუ როდის არის ვალუტა გადაცვლადი და როგორ უნდა განისაზღვროს სავალუტო კურსი ასეთ შემთხვევებში. ცვლილებები ძალაშია 2025 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გრძელვადიანი ვალდებულებები დათქმებით – ცვლილებები ბასს 1-ში

2022 წლის 31 ოქტომბერს ბასსს-მა გამოაქვეყნა „გრძელვადიანი ვალდებულებები დათქმებით“ (ცვლილებები ბასს 1-ში), რომლებითაც განმარტა ის, თუ როგორ მოქმედებს ვალდებულების კლასიფიკაციაზე პირობები, რომლებიც უნდა დააკმაყოფილოს საწარმომ საანგარიშგებო პერიოდიდან არაუგვიანეს თორმეტი თვის ვადაში. ცვლილებები ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. ცვლილებები გამოიყენება რეტროსპექტიულად ბასს 8-ის შესაბამისად და ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ბანკის დირექტორთა საბჭო და ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას იყენებენ თავიანთ შეხედულებებსა და შეფასებებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

საინვესტიციო ქონების, გასაყიდად ფლობილი აქტივების და დასაკუთრებული აქტივების ღირებულების განსაზღვრასთან დაკავშირებული შეფასებები

საინვესტიციო ქონების, გასაყიდად ფლობილი აქტივების და დასაკუთრებული აქტივების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კვალიფიციური დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციისა (იგივე დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდების კომბინაციის გამოყენებით.

ბანკი თავის საინვესტიციო ქონებას, გასაყიდად გამიზნულ აქტივებს და დასაკუთრებულ აქტივებს საკმარისი სიხშირით აფასებს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების და შეფასების შესაბამისი პრინციპების გამოყენებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

ბოლო შეფასება 2022 წელს ჩატარდა. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში, ხოლო შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და ხერხები აღწერილია 29-ე შენიშვნაში. ბანკის უძრავი ქონება ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში მდებარეობს. მართალია, საქართველოში მეორადი ბაზარი საკმარის საბაზრო ინფორმაციას იძლევა მცირე და საშუალო ზომის ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისთვის, დიდი ზომის ქონების შეფასება მოითხოვს სხვადასხვა ემპირიული და არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას ხელმისაწვდომ შედარებად გასაყიდ ფასებში შესატანი კორექტირებების განსაზღვრისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ყველაზე ზუსტ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მაინც განსხვავებული იყოს.

ფინანსური აქტივების რეზერვი

ფასს 9 ხელმძღვანელობას ავალდებულებს მთელი რიგი გადაწყვეტილების (განსჯის), დაშვების და შეფასების გაკეთებას ხელმძღვანელობის ცოდნაზე და გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რაც გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ძირითადი გადაწყვეტილებები მოცემულია ქვემოთ.

დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (28-ე შენიშვნა)

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. განმარტება შეიძლება სხვადასხვა პროდუქტისთვის განსხვავებული იყოს. განმარტება შეესაბამება შიდა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის გამოყენებულ განმარტებას და აკმაყოფილებს ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კლასიფიკაციის შიდა წესებს. კონტრაჰენტი დეფოლტში მყოფად კლასიფიცირდება ან პროცენტის, ძირი თანხის თუ საკომისიოს გადახდის 90 დღით დაგვიანების შემთხვევაში, ან გაკოტრების, თაღლითობის წარმოების, იძულებითი ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების თუ გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის სხვა მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, იმისდა მიხედვით, თუ რომელი დგება უფრო გვიან. იმის განსაზღვრა, ფინანსური ინსტრუმენტი არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ეყრდნობა დეფოლტის რისკს და არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შემამცირებელ ისეთ ფაქტორებს, როგორიცაა უზრუნველყოფის საგანი ან გარანტია (თავდებობა).

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, თუ კონტრაჰენტი არის დეფოლტის სიტუაციაში და/ან ინსტრუმენტი არის შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული.

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად (გარდა შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივებისა), იგი ინარჩუნებს ამ კლასიფიკაციას, თუ ყველა ვადაგადაცილებული თანხა არ არის ამოღებული ან არ არსებობს კრედიტის დაფარვის ზოგადი მტკიცებულება. საკრედიტო რისკის გამო რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების გასვლის კრიტერიუმებად გამოიყენება მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები. გამონაკლისია კორპორაციული სესხების პორტფელი და სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. მათ შემთხვევაში გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება გაკოტრებული ან კრედიტუუნარო სტატუსის შეცვლა, ლიკვიდურობის პრობლემების აღმოფხვრა ან კრედიტის ამოღების სხვა ზოგადი მტკიცებულება, რაც ინდივიდუალურად ფასდება. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხის დაფარვა, რეფინანსირების ან უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარდა.

როდესაც საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი დააკმაყოფილებს დეფოლტის სიტუაციიდან გასვლის კრიტერიუმებს, იგი დარჩება მეორე სტადიაზე მინიმუმ მომდევნო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. იმ შემთხვევაში, თუ 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში დეფოლტის სტატუსი არ არის მინიჭებული, იგი გადადის პირველ სტადიაზე, თუ საკრედიტო რისკი ინსტრუმენტის შექმნის თარიღის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის ფასს 9-ით განმარტებული ტერმინი და ამიტომ მის მნიშვნელობას განსაზღვრავს ხელმძღვანელობა თავისი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შესაფასებლად, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ბანკმა დაადგინა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმი სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ეს კრიტერიუმებია:

- საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც გამოიხატება საწყისი აღიარების შემდეგ დეფოლტის რისკის ფარდობითი და/ან აბსოლუტური ზრდით. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა განისაზღვრება სესხის გაცემის თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების (შიდა და გარე) და საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების თითოეული აქტივისთვის ინდივიდუალურად შედარების საფუძველზე. ზღვარი (ლიმიტები) ცალ-ცალკე განისაზღვრება კორპორაციული, საცალო და მცირე/საშუალო საწარმოებისთვის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელებისთვის იმისდა მიხედვით, თუ რა თავდაპირველი რეიტინგი ჰქონდა მინიჭებული ამ ინსტრუმენტებს მათი წარმოქმნისას. დადგენილი ზღვარი დამოკიდებულია მსესხებლების თავდაპირველ საკრედიტო რეიტინგზე. უფრო მაღალი ზღვარი განისაზღვრება იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომლებსაც თავდაპირველად დეფოლტის დაბალი ალბათობა ჰქონდათ.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ცხრილში შეჯამებულია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზღვრები (ფაქტობრივი ზღვრები უფრო ვიწრო კატეგორიებისთვის გამოიყენება):

სასესხო პორტფელის ტიპი	რეიტინგის ტიპი	საწყისი რეიტინგი	საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზღვარი (ნიშნულები)
კომერციული სესხები	შიდა მოხმარებისთვის განკუთვნილი	2-4+	5-12
კომერციული სესხები	შიდა მოხმარებისთვის განკუთვნილი	5-7+	1-5
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	გარე	A-C	5-8
იპოთეკური სესხები	გარე	A-C	6-8
სამომხმარებლო სესხები	გარე	A-C	4-10
სალომბარდო სესხები	გარე	A-C	6-10
მიკრო და მცირე და საშუალო ზომის სესხები, იპოთეკური, სამომხმარებლო, სალომბარდო სესხები	გარე	D-E	1-5

- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.
- სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაცია მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო, გარდა დეფოლტისა
- ცალკეული ხელშეკრულების დონეზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატება დადგენილ 30-დღიან ნორმას.
- სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მაგალითად, საკრედიტო რისკის გარე საბაზრო მაჩვენებლები ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ სესხის გაცემის თარიღიდან რისკის დონე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზემოაღნიშნული ნიშნები ვლინდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, რათა მოხდეს საწყისი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის ცვლილების დაფიქსირება.

საცალო და მიკრო პორტფელი:

მეორე ან მესამე სტადიებზე გადატანა მოხდა სესხის მომსახურების კოეფიციენტების ან სხვა ხელმისაწვდომი ინფორმაციის, ვადაგადაცილებული დღეების, დაშვებული საშეღავათო პერიოდისა და სხვა შესაბამისი პარამეტრების ანალიზის საფუძველზე. თუ მსესხებელმა განახორციელა მინიმუმ სამი თანმიმდევრული გადახდა საშეღავათო პერიოდის შემდეგ, სესხი არ გადაიტანებოდა მესამე სტადიაზე და რჩებოდა იმავე სტადიაზე, თუკი სტადიაზე გადატანის სხვა წესები არ მოქმედებდა.

გარდა ამისა, იმ მსესხებლების შემთხვევაში, რომლებზეც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაზრდილად მიიჩნეოდა, 100%-იანი დეფოლტის ალბათობა ენიჭებოდა პესიმისტურ სცენარში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლებოდა, როგორც სცენარის შედეგების საშუალო შეწონილი.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

კომერციული და მცირე და საშუალო საწარმოების პორტფელი:

სესხის გაცემიდან საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის დასადგენად ბანკმა ინდივიდუალური მიდგომა გამოიყენა. სესხი მეორე სტადიაზე გადავიდა მხოლოდ მაშინ, როდესაც მსესხებლის ფინანსური სიძნელეების ემპირიული მტკიცებულება მიანიშნებდა იმაზე, რომ რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა სესხის გაცემის დღიდან

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მინიმუმ სამწლიანი მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. მიგრაციის მატრიცა იქმნება ისე, რომ ასახავდეს მონაცემების ისტორიული პერიოდის განმავლობაში წლიური მიგრაციის საშუალო შეწონილს. რისკის ჯგუფები განისაზღვრება იმგვარად, რომ უზრუნველყოფდეს შიდაჯგუფურ ერთგვაროვნებას და დეფოლტის ალბათობის მოსალოდნელი დონეების დიფერენციაციას. სასესხო პორტფელების შემთხვევაში, გარდა კორპორაციული სესხებისა, დეფოლტის ალბათობა დამატებით კორექტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოქმნიდან გასული დროის გათვალისწინებით. მოდელები მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, სადაც შესაძლებელია, ეფუძნება წამყვანი სარეიტინგო სააგენტოების, საკრედიტო ბიუროს და შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემების ინფორმაციას. ვინაიდან მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტები ვადაგადაცილებულია, დეფოლტის ალბათობა ამ შემთხვევაში 100%-ს უდრის.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1-ლი სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. მეორე და მესამე სტადიებისა და შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ფასდება ინსტრუმენტების არსებობის მანძილზე მომხდარი მოვლენებისთვის. ბანკი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას სხვადასხვანაირად აფასებს დაფარვის გრაფიკის მქონე პროდუქტებისა და დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტებისთვის. დაფარვის გრაფიკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ბანკი აფასებს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ საპროგნოზო დავალიანებას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიდგომის გამოყენებით, რომელშიც შეაქვს კორექტირებები მოსალოდნელი ავანსებისა და ვადაგადაცილებული დღეების გათვალისწინებით. დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტების შემთხვევაში, როგორიცაა საკრედიტო ბარათები, საკრედიტო ხაზები და ფინანსური გარანტიები, ბანკი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ მოსალოდნელ დავალიანებას ლიმიტის ათვისების მიდგომის გამოყენებით. ზემოაღნიშნული მეთოდით დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი მოსალოდნელი დავალიანება გამოითვლება მოსალოდნელი უტილიზაციის განაკვეთის გამოყენებით და რეალურად ათვისებული თანხების ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაჰენტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობას. ბანკი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს ყოფს ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში მიღებული ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებლებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის ტიპების უფრო ფართო სპექტრი). ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ბანკი აფასებს დავალიანების ამოღების მაჩვენებელს (არა უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით), დეფოლტის აღმოფხვრის მაჩვენებელს და ხელახალი დეფოლტის ალბათობას. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებული აქტივები

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში უნდა აისახოს უზრუნველყოფის საგნიდან და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვა და ასახვა ფასს 9-ის მიზნებისთვის შეესაბამება ბანკის რისკის მართვის ზოგად პრინციპებს, პოლიტიკასა და პროცესებს. უზრუნველყოფის საგანი, თუ დასაკუთრებული არ არის, არ აისახება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. იგი, ჩვეულებრივ, ფასდება უზრუნველყოფის გადაცემის თარიღიდან და გადაფასდება ყოველწლიურად, რათა ასახოს ყველა არსებითი რისკი.

ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის დახვეწა

წინა პერიოდებში, კოვიდ-19-ის პანდემიის უპრეცედენტო ხასიათისა და მასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების გამო, ბანკმა გამოიყენა ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის არსებულ მეთოდოლოგიასთან მიმართებით. ეს დაშვებები უკავშირდება კოვიდ-19-ის გამო რესტრუქტურიზებული სესხების ეტაპებს და ასევე დეფოლტის აღმოფხვრისა და სესხების ამოღების მაჩვენებლებს. თუ გონივრული ვადაა გასული იმისათვის, რომ სტატისტიკამ სათანადოდ ასახოს კოვიდ-19-ის ეფექტები, ბანკმა გადაწყვიტა, გაუქმოს შესაბამისი ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე, რაც დადებითად აისახებოდა ბანკის საერთო მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობამ თავიდან შეაფასა უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის ვადა დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გამოსათვლელად, რის შედეგადაც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაიზარდა. ამან, ცვლილებებზე ხელმძღვანელობის დაშვებების გაუქმებასთან და მეთოდოლოგიაში სხვა მცირედ გაუმჯობესებებთან ერთად, განაპირობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის 21.4 მილიონი ლარით შემცირება ბანკისთვის 2022 წელს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება გონივრულ და დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მიიღება გაუმართლებელი დანახარჯისა და ძალისხმევის გარეშე და ითვალისწინებს წარსულში მომხდარ მოვლენებს, ამჟამად არსებულ პირობებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზს.

საპროგნოზო ინფორმაციის ბანკის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ასახვისას ბანკი ეყრდნობა საქართველოს ეროვნული ბანკისგან („სებ“) მიღებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებსაც ეს პროგნოზები შეიცავს და რომლებსაც ბანკი იყენებს თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ის ზრდის ტემპს, სავალუტო კურსსა და ინფლაციის ტემპს. ეს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები, როგორც წესი, ყოველ ექვს თვეში ერთხელ ახლდება.

ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ბანკის აზრით, ეს პროგნოზები ყველაზე ზუსტად აფასებს მოვლენების შესაძლო განვითარებას იმ სარწმუნო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მისთვის ხელმისაწვდომია.

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თითოეული გეოგრაფიული სეგმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული პერიოდის ბოლოს ყველაზე მნიშვნელოვანი დაშვებები. ყველა პორტფელისთვის გამოყენებულია „საბაზო“, „ოპტიმისტური“ და „პესიმისტური“ სცენარები.

საქართველო

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			მინიჭებული წონა	2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			მინიჭებული წონა	2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
			2024	2025	2026		2023	2024	2025		2022	2023	2024
მშპ-ის ზრდა, %													
	ოპტიმისტური	25%	6.50%	5.50%	5.00%	25%	6.00%	5.00%	5.00%	25%	6.00%	5.00%	4.50%
	საბაზისო	50%	5.00%	4.50%	5.00%	50%	4.00%	5.50%	5.00%	50%	5.00%	4.00%	4.50%
	პესიმისტური	25%	3.00%	4.00%	5.00%	25%	2.00%	4.00%	5.00%	25%	2.00%	4.00%	5.00%
ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %													
	ოპტიმისტური	25%	3.00%	2.00%	0.00%	25%	2.00%	0.00%	0.00%	25%	4.00%	2.00%	2.00%
	საბაზისო	50%	0.00%	0.00%	0.00%	50%	0.00%	0.00%	0.00%	50%	0.00%	0.00%	0.00%
	პესიმისტური	25%	-15.00%	0.00%	5.00%	25%	-15.00%	5.00%	5.00%	25%	-10.00%	2.00%	3.00%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %													
	ოპტიმისტური	25%	3.25%	3.00%	3.00%	25%	5.00%	3.00%	3.00%	25%	5.50%	3.00%	3.00%
	საბაზისო	50%	3.60%	3.10%	3.00%	50%	5.30%	3.10%	3.00%	50%	7.00%	2.50%	3.00%
	პესიმისტური	25%	5.00%	4.00%	3.00%	25%	9.00%	6.00%	3.00%	25%	8.00%	4.00%	3.00%

ყველა სხვა პარამეტრი თუ უცვლელი დარჩება, მშპ-ის ზრდა, ხოლო სავალუტო კურსის ვარდნა და ინფლაციის ტემპის კლება გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას, ხოლო ამის საპირისპირო ცვლილებები გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას. მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. მას მოჰყვება სავალუტო კურსი და ინფლაცია. საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ნაკლებად მოქმედებს სავალუტო კურსი, რადგან დიდი წილი ლარში გამოხატულ დავალიანებაზე მოდის. თუმცა, საცალო პორტფელიდან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოქმედებს ინფლაცია, რომელსაც საწარმოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს.

4. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

ცხრილში ნაჩვენებია აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხების მგრძნობელობა ამ მოდელში გამოყენებული საპროგნოზო დაშვებების მიმართ. ამ მიზნით, თითოეულ მაკროეკონომიკურ სცენარს ინდივიდუალურად 100%-იანი წონა მიენიჭა და გადაანგარიშდა შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძნობელობა საპროგნოზო დაშვებების მიმართ

	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	***გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა***	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით***		
მთავარი ფაქტორები			***ოპტიმისტური***	***საბაზისო***	***პესიმისტური***
კომერციული სესხები	84,800	1.29%	1.28%	1.30%	1.34%
იპოთეკური სესხები	22,686	0.50%	0.50%	0.50%	0.51%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	67,005	1.67%	1.66%	1.67%	1.69%
სამომხმარებლო სესხები	129,781	2.84%	2.80%	2.83%	2.89%
სალომბარდო სესხები	1,389	0.92%	0.92%	0.92%	0.93%

	2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	***გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა***	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით***		
მთავარი ფაქტორები			***ოპტიმისტური***	***საბაზისო***	***პესიმისტური***
კომერციული სესხები	74,734	1.51%	1.49%	1.51%	1.55%
იპოთეკური სესხები	30,018	0.72%	0.71%	0.72%	0.74%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	57,188	1.52%	1.50%	1.52%	1.55%
სამომხმარებლო სესხები	134,632	3.84%	3.78%	3.82%	3.92%
სალომბარდო სესხები	5,440	3.31%	3.30%	3.30%	3.31%

	2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	***გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა***	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით***		
მთავარი ფაქტორები			***ოპტიმისტური***	***საბაზისო***	***პესიმისტური***
კომერციული სესხები	143,749	2.84%	2.83%	2.84%	2.86%
იპოთეკური სესხები	33,024	0.83%	0.81%	0.82%	0.86%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	66,351	1.85%	1.79%	1.81%	1.98%
სამომხმარებლო სესხები	135,133	4.75%	4.66%	4.73%	4.88%
სალომბარდო სესხები	2,074	1.25%	1.25%	1.25%	1.26%

ფინანსური ინსტრუმენტების დაჯგუფება კოლექტიური შეფასებისთვის

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ერთგვაროვანი ფინანსური ინსტრუმენტები ერთიანდება შემდეგი წესით: კორპორაციული სესხების პორტფელი ჯგუფდება სესხის დაფარვის წყაროს ტიპების მიხედვით; ხოლო საცალო სესხების პორტფელი ჯგუფდება საკრედიტო რისკის ისეთი მახასიათებლების საფუძველზე, როგორიცაა აქტივის ტიპი, უზრუნველყოფის დონე, დაფარვის წყაროს ტიპი და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორები. რაც შეეხება საშუალო და მცირე საწარმოებზე გაცემულ და მიკროსესხების პორტფელებს, აქ ფინანსური ინსტრუმენტები ჯგუფდება აქტივის ტიპის, ვადაგადაცილების პერიოდის, უზრუნველყოფის დონისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების მიხედვით.

განახლებადი პროდუქტების მოსალოდნელი ვადის განსაზღვრა

განახლებადი პროდუქტების შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადა განისაზღვრება ან მომდევნო განახლების თარიღზე დაყრდნობით, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ფაქტობრივ ვადაზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება ემპირიული დაკვირვებით ამ ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

ჩამოწერა

ბანკი ფინანსურ აქტივებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც მათი ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს. იპოთეკური სესხების ჩამოწერის საჭიროება ინდივიდუალურად ფასდება, იპოთეკების და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სხვა სესხების შემთხვევაში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რომლის შემდეგაც ნაშთები მიიჩნევა უიმედოდ და ჩამოიწერება, შეადგენდა 1,460 დღეს, ხოლო სხვა არაუზრუნველყოფილი პორტფელი ჩამოიწერება 150-დღიანი ვადაგადაცილების შემდეგ. თუ ჩამოსაწერი თანხა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარიცხულ რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ აღირიცხება, როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეკუთვნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის რეტროსპექტიული ტესტირება

ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის ხარისხისა და საიმედოობის მონიტორინგისთვის ბანკი ატარებს რეტროსპექტიული ტესტირების და საბაზრო მონაცემებთან შედარების პროცედურებს, რაც გულისხმობს მოდელის შედეგების შედარებას ფაქტობრივ შედეგებთან, შიდა გამოცდილებასა და გარე დაკვირვებადი მონაცემების მიხედვით. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ბანკი მიმართავს სტატისტიკურ მოდელირებას, რათა მიიღოს დეფოლტის რაოდენობის პროგნოზირებული განაწილება. დეფოლტების დაკვირვებადი რაოდენობა შემდეგ ედრება ამ განაწილებას, რაც ბანკს მოდელში სტატისტიკური ნდობის ინტერვალის მიღების საშუალებას აძლევს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების განსაზღვრისთვის რეტროსპექტიული ტესტირებისას ხდება დაკვირვებადი ზარალის შედარება პროგნოზირებულ დანაკარგებთან დეფოლტის შემთხვევაში. თუ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი გადახრის ან პარამეტრიზაციის ნაკლოვანებების აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება შესაბამისი მოდელების დახვეწა და გადახედვა. რეტროსპექტიული ტესტირების პროცედურების შედეგად მოდელში შესული ნებისმიერი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში პერსპექტიულად გამოყენებით.

კლიმატთან დაკავშირებული რისკის გავლენა მნიშვნელოვან სააღრიცხვო შეფასებებზე და დაშვებებზე

კლიმატი და კლიმატის გავლენა ბანკის ბალანსზე მიიჩნევა სააღრიცხვო შეფასების და განსჯის ასპექტად, რომელსაც ახასიათებს სამომავლო მოვლენების განუსაზღვრელობა და ამ განუსაზღვრელობის გავლენა ბანკის აქტივებსა და ვალდებულებებზე. მართალია, კლიმატის ცვლილება განუსაზღვრელობის წყაროა, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კლიმატი რაოდენობრივად არსებით გავლენას არ ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ქვემოთ წარმოდგენილია ბანკის მიერ თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე კლიმატის რისკის გავლენის შეფასება.

შეფასება იყო მხოლოდ ხარისხობრივი და მოიცვა სავარაუდო გავლენის შემდეგი ასპექტები: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და გავლენა საკრედიტო პორტფელებზე, მათ შორის ფიზიკური რისკი იპოთეკური სესხების პორტფელზე და საპროგნოზო ფულადი ნაკადები, რომლებიც გავლენას ახდენს გარკვეული აქტივების ამოღებაზე. გარდამავლობის რისკის მართვა ხდება ბანკის რისკის მართვის განყოფილების მიერ კლიენტების გადამოწმებით, რაც მოიცავს გარდამავლობის რისკების (კლიმატის ცვლილების შემცირებაზე გადასვლის რისკების) მიმართ მგრძნობიარე კლიენტების გამოვლენის მუდმივ პროცესს.

ბანკის კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების მართვის გუნდმა ჩაატარა ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შექმნაზე კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების გავლენის „ზემოდან ქვემოთ“ ხარისხობრივი შეფასება. შეფასებამ ძირითადად მოიცვა კორპორაციული და იპოთეკური სესხების პორტფელები. კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების მიმართ ყველაზე მგრძნობიარე აღმოჩნდა სამთო-მოპოვებითი, მძიმე ლითონების და მშენებლობის დარგები, რომელთა კონცენტრაცია არ არის მნიშვნელოვანი ბანკის მთლიანი სასესხო პორტფელისთვის. პორტფელების შეფასება ხდება სესხების ვადიანობის ანალიზის გათვალისწინებით, რომელიც უფრო ხანმოკლეა კლიმატის გრძელვადიან გავლენასთან შედარებით. ამ შეფასებებს არანაირი არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

მაშინ, როცა ზოგიერთი მაჩვენებელი, რომლებზეც უფრო მეტ გავლენას ახდენს კლიმატური ცვლილება (მაგ. ელექტროენერგიის ფასები) ასახულია დეფოლტის ალბათობის არსებულ მოდელებში, სადაც ისინი სტატისტიკურად რელევანტურია, ბანკი ამჟამად დამატებით არ იყენებს კონკრეტულ კლიმატის რისკთან დაკავშირებულ სცენარს, გარდა არსებული ეკონომიკური სცენარებისა, რომლებიც გამოიყენება საშუალო შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მისაღებად. ამის მიზეზია საკმარისი ისტორიული მონაცემების არარსებობა და რისკის შეფასებების შეზღუდული ხასიათი. იმ შემთხვევებში, თუ კლიმატურმა ფაქტორებმა გავლენა მოახდინა ეკონომიკაზე უახლოეს წარსულში ამ ახლა ახდენს გავლენას, ეს გავლენები არაპირდაპირ ჩართულია ფასს 9-ის მიხედვით ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მოდელებში მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების (მაგ. ინფლაციის განაკვეთები) პროგნოზირებით და კორპორაციულ სესხთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანალიზით.

ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ ბანკი ამჟამად მუშაობს კორპორაციულ გეგმაზე, რომელიც ეხება კლიმატის რისკზე მის რეაგირებას, რაც მოიცავს ვალდებულების აღებას, რომ გადაინაცვლოს მაღალნახშირბადიანი სექტორის დაფინანსებიდან ან შეზღუდოს ამ სექტორის დაფინანსება და დანერგოს უფრო „მწვანე“ ფინანსური პროდუქტები.

ამ ინდივიდუალური წლიური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის ხელმისაწვდომი ყველაზე ზუსტი ინფორმაციის საფუძველზე, ბანკს მიაჩნია, რომ დამატებითი კლიმატური ცვლილების რისკს არ ექნება არსებითი გავლენა მის საკუთარ კაპიტალზე, ფინანსურ სიტუაციაზე და შედეგებზე 2024 წელს. თუმცა, ვინაიდან ეს სფერო მუდმივად იცვლება, ბანკი მუშაობს ისეთი მეთოდოლოგიის შემუშავებაზე, რომელიც უკეთ შეაფასებს პოტენციურ ზარალს სესხებზე ახალი მართვის საჭიროებების, საუკეთესო პრაქტიკისა და მარეგულირებლის მოთხოვნების შესაბამისად.

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

ბანკი ახდენს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების დეზაგრეგირებას თითოეული სეგმენტის პროდუქტების და მომსახურებების მიხედვით, რადგან ბანკს მიაჩნია, რომ ამ გზით ყველაზე ნათლად ასახავს იმას, თუ როგორ მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები ამონაგებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათზე, ოდენობაზე, დროულობასა და გაურკვევლობაზე.

მართვის მიზნებისათვის ბანკი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

- საცალო საბანკო მომსახურება - ძირითადად გულისხმობს სამომხმარებლო, იპოთეკური სესხების, ოვერდრაფტების, საკრედიტო ბარათების და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულადი გზავნილების და ანგარიშსწორების მომსახურებას, იურიდიული და ფიზიკური პირების ანაბრების მართვას. საცალო საბანკო მომსახურების მიმართულება კონცენტრირებულია მასობრივ საცალო, მასობრივ შეძლებულ და დიდი კაპიტალის მქონე კლიენტების სეგმენტებზე.
- კორპორაციული საბანკო მომსახურება – ძირითადად გულისხმობს სესხებისა და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულად გზავნილებსა და ანგარიშსწორების მომსახურებას, დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას და კორპორაციული მომხმარებლებისთვის შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას;
- ინვესტიციების მართვის ოპერაციები - ძირითადად გულისხმობს კერძო საბანკო მომსახურების გაწევას შეძლებული კლიენტებისთვის;
- მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები – მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურება – ძირითადად მოიცავს მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხებს, მიკროსესხებს, სამომხმარებლო და იპოთეკურ სესხებს, ფულად გადარიცხვებს და ანგარიშსწორების მომსახურებად, ასევე მომხმარებლების ანაბრების მართვას იურიდიული პირებისთვის. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურების მიმართულება კონცენტრირებულია მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე და მიკრობიზნესებზე.

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს თავისი სეგმენტების საოპერაციო შედეგებს ცალ-ცალკე, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები რესურსების განაწილებასა და შესრულებული საქმიანობის შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობა, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, ისევე ფასდება, როგორც მოგება ან ზარალი ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

ბანკის საქმიანობა, ძირითადად, საქართველოშია კონცენტრირებული.

2023, 2022 და 2021 წლებში არცერთ გარე მომხმარებელთან ან კონტრაჰენტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული ამონაგები არ შეადგენდა ბანკის საოპერაციო შემოსავლის 10%-ს ან მეტს.

2023 წლის პირველ კვარტალში მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურების სეგმენტი გამოეყო საცალო საბანკო მომსახურებას და მიკროსესხების პორტფელის უმეტესი ნაწილი, სადაც მომხმარებლებს ჰქონდათ ბიზნესთან დაკავშირებული საჭიროებები, მიეკუთვნა მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების საბანკო მომსახურებას. დანარჩენი მიკროსესხების პორტფელი მიეკუთვნა მასობრივ საცალო პორტფელს. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სეგმენტი ბოლო რამდენიმე წელიწადში მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ამასთან, ბიზნესკლიენტების ფასეული შეთავაზება განსხვავდებოდა საცალო მომხმარებლებისთვის ფასეული შეთავაზებისგან, რამაც გადაგვაწყვეტინა სეგმენტებად დაყოფაში ცვლილების შეტანა. შესადარისი რიცხობრივი მონაცემები შესაბამისად გადაანგარიშდა, რომ აესახა ეს ცვლილება. 2021 წლის თანხები არ გადაანგარიშებულა, რადგან არ იყო ხელმისაწვდომი საჭირო მონაცემები და გადაანგარიშება არ იყო პრაქტიკული.

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო საქმიანობა*	*საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა*	*მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	487,977	711,009	77,764	256,013	1,532,763
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	48,551	239,682	4,436	40,574	333,243
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან	93,624	183,922	13,669	38,357	329,572
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) ვალის დაფარვიდან	107	98	86	52	343
სხვა წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	90,499	14,087	153	6,931	111,670
საოპერაციო შემოსავალი	**720,758**	**1,148,798**	**96,108**	**341,927**	**2,307,591**
საოპერაციო ხარჯები	(104,392)	(392,761)	(17,297)	(98,015)	(612,465)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	919	-	65	984
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	**616,366**	**756,956**	**78,811**	**243,977**	**1,696,110**
რისკის ხარჯი	(26,492)	(83,505)	(335)	(32,316)	(142,648)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**589,874**	**673,451**	**78,476**	**211,661**	**1,553,462**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	-	-	-	-	-
მოგება დაბეგვრამდე	**589,874**	**673,451**	**78,476**	**211,661**	**1,553,462**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(95,277)	(108,478)	(12,641)	(34,094)	(250,490)
წლის მოგება	**494,597**	**564,973**	**65,835**	**177,567**	**1,302,972**
აქტივები და ვალდებულებები					
სულ აქტივები	10,204,465	13,955,448	127,117	5,970,613	30,257,643
სულ ვალდებულებები	8,235,965	12,363,560	97,178	5,137,394	25,834,097
სხვა ინფორმაცია სეგმენტის შესახებ					
ძირითადი საშუალებები	2,122	74,279	1,690	8,446	86,537
არამატერიალური აქტივები	2,195	32,344	406	5,950	40,895
კაპიტალური დანახარჯი	**4,317**	**106,623**	**2,096**	**14,396**	**127,432**
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(4,647)	(82,928)	(1,386)	(12,206)	(101,167)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო საქმიანობა*	*საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა*	*მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	365,417	526,876	37,053	202,002	1,131,348
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	43,271	167,819	3,895	34,790	249,775
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან	121,435	206,191	28,414	43,177	399,217
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) ვალის დაფარვიდან	(5,563)	(1,382)	(505)	(708)	(8,158)
სხვა წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	13,358	15,938	(1,145)	3,235	31,386
საოპერაციო შემოსავალი	**537,918**	**915,442**	**67,712**	**282,496**	**1,803,568**
საოპერაციო ხარჯები	(91,232)	(320,332)	(15,847)	(93,075)	(520,486)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	765	-	54	819
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	**446,686**	**595,875**	**51,865**	**189,475**	**1,283,901**
რისკის ხარჯი	34,406	(164,755)	(156)	(8,606)	(139,111)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**481,092**	**431,120**	**51,709**	**180,869**	**1,144,790**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	-	-	-	-	-
მოგება დაბეგვრამდე	**481,092**	**431,120**	**51,709**	**180,869**	**1,144,790**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(77,171)	(68,694)	(8,239)	(28,819)	(182,923)
წლის მოგება	**403,921**	**362,426**	**43,470**	**152,050**	**961,867**
აქტივები და ვალდებულებები					
სულ აქტივები	8,575,101	13,067,291	61,929	5,436,889	27,141,210
სულ ვალდებულებები	7,023,472	11,633,299	36,673	4,691,594	23,385,038
სხვა ინფორმაცია სეგმენტის შესახებ					
ძირითადი საშუალებები	1,860	58,707	1,498	6,167	68,232
არამატერიალური აქტივები	1,728	21,627	256	5,567	29,178
კაპიტალური დანახარჯი	**3,588**	**80,334**	**1,754**	**11,734**	**97,410**
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(4,051)	(70,797)	(1,232)	(13,173)	(89,253)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო საქმიანობა*	*საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	309,035	565,210	16,451	890,696
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	40,966	139,973	1,651	182,590
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან	38,973	54,497	3,387	96,857
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) ვალის დაფარვიდან	(1,330)	(373)	(86)	(1,789)
სხვა წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	33,025	22,930	978	56,933
საოპერაციო შემოსავალი	**420,669**	**782,237**	**22,381**	**1,225,287**
საოპერაციო ხარჯები	(66,703)	(339,548)	(12,597)	(418,848)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	(3,781)	-	(3,781)
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	**353,966**	**438,908**	**9,784**	**802,658**
რისკის ხარჯი	68,635	(71,166)	(195)	(2,726)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**422,601**	**367,742**	**9,589**	**799,932**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(78)	-	-	(78)
მოგება დაბეგვრამდე	**422,523**	**367,742**	**9,589**	**799,854**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(37,728)	(32,836)	(856)	(71,420)
წლის მოგება	**384,795**	**334,906**	**8,733**	**728,434**
აქტივები და ვალდებულებები				
სულ აქტივები	7,384,821	14,725,809	66,633	22,177,263
სულ ვალდებულებები	6,081,775	13,011,387	46,431	19,139,593
სხვა ინფორმაცია სეგმენტის შესახებ				
ძირითადი საშუალებები	2,864	43,343	1,160	47,367
არამატერიალური აქტივები	2,344	29,163	276	31,783
კაპიტალური დანახარჯი	**5,208**	**72,506**	**1,436**	**79,150**
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(7,430)	(69,472)	(1,106)	(78,008)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2023	*2022*	*2021*
ნაღდი ფული	870,808	896,180	738,958
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში	583,404	543,348	43,892
მიმდინარე ანგარიშები საკრედიტო დაწესებულებებში	516,844	694,035	262,555
ვადიანი ანაბრები საკრედიტო დაწესებულებებში 90 დღემდე დაფარვის ვადით	684,332	730,942	228,685
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, მთლიანი	**2,655,388**	**2,864,505**	**1,274,090**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(167)	(130)	(23)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, წმინდა	**2,655,221**	**2,864,375**	**1,274,067**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 939,413 ლარი (2022 წ.: 1,403,702 ლარი, 2021 წ.: 409,875 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან ანაბრებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც კონტრაჰენტებად გამოდიან ბანკის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ბანკმა მიიღო 10.35%-მდე წლიური პროცენტი ამ ანაბრებზე (2022 წ.: 11.10%-მდე, 2021 წ.: 0.07%-მდე). ხელმძღვანელობა არ მოელის ზარალს, რომელიც გამოწვეულია ისეთი კონტრაჰენტების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2023	*2022*	*2021*
სავალდებულო რეზერვი ცენტრალურ ბანკებში	1,734,090	2,342,723	1,892,514
შეზღუდული ფულადი სახსრები	134	54,175	155
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მთლიანი	**1,734,224**	**2,396,898**	**1,892,669**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(326)	(330)	(267)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, წმინდა	**1,733,898**	**2,396,568**	**1,892,402**

სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში წარმოდგენილია სებ-ში განთავსებული დეპოზიტებით. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ბანკს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ბანკმა სებ-ში განთავსებულ სავალდებულო რეზერვებზე 0.00%-მდე პროცენტი მიიღო (2022 წ.: 0.00%, 2021 წ.: 0.00%).

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2023	2022	2021
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	4,295,458	3,900,000	2,488,817
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც განიხილება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულად, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - კაპიტალის ინვესტიციები	7,051	4,852	5,350
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**4,302,509**	**3,904,852**	**2,494,167**

	2023	2022	2021
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	508,137	381,735	-
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(242)	(3,198)	-
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, წმინდა	**507,895**	**378,537**	**-**

	2023	2022	2021
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	1,891,684	1,470,473	1,312,001
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	155,955	176,483	82,196
უცხოური სახაზინო თამასუქები	1,621,219	1,062,095	-
უცხოური სახაზინო ობლიგაციები	-	32,517	15,992
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	10,855	17,675	39,410
სხვა სავალო ინსტრუმენტი	615,745	1,140,757	1,039,218
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	**4,295,458**	**3,900,000**	**2,488,817**

	2023	2022	2021
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	-	119,918	-
სხვა სავალო ინსტრუმენტი	508,137	261,817	-
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები, მთლიანი	**508,137**	**381,735**	**-**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(242)	(3,198)	-
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები, წმინდა	**507,895**	**378,537**	**-**

დაგირავებული სახაზინო ობლიგაციები	***2023***	***2022***	***2021***
სებ-სგან აღებული მოკლევადიანი სესხებისთვის	1,375,687	709,597	490,592
რეპო-ოპერაციებისთვის კომერციული ბანკებთან	-	380,065	-
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ანაბრებისთვის	-	97,109	220,480
სებ-ის მიერ ჯგუფის ობიექტებში ნაღდი ფულის სამეურვეო მომსახურების ფარგლებში დაცული ფულადი სახსრებისთვის	-	-	14,720
სულ	**1,375,687**	**1,186,771**	**725,792**

დაგირავებული სახაზინო თამასუქები	***2023***	***2022***	***2021***
სებ-ის მიერ ჯგუფის ობიექტებში ნაღდი ფულის სამეურვეო მომსახურების ფარგლებში დაცული ფულადი სახსრებისთვის	-	24,180	-
სულ	**-**	**24,180**	**-**

დაგირავებული კორპორაციული ობლიგაციები	***2023***	***2022***	***2021***
სებ-სგან აღებული მოკლევადიანი სესხებისთვის	127,685	121,592	-
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ანაბრებისთვის	-	205,079	109,109
სულ	**127,685**	**326,671**	**109,109**

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

სხვა სავალო ინსტრუმენტები, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით – სხვა სავალო ინსტრუმენტები 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადად მოიცავს ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ გამოშვებულ 326,916 ლარის ობლიგაციებს (2022 წ.: 531,351 ლარი, 2021 წ.: 521,394 ლარი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 203,617 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2022 წ.: 56,523 ლარი, 2021 წ.: 203,351 ლარი), ნიდერლანდების განვითარების საფინანსო კომპანიის მიერ გამოშვებულ ნული ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2022 წ.: 131,126 ლარი, 2021 წ.: 163,593), შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ ნული ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2022 წ.: 200,913 ლარი, 2021 წ.: 65,407 ლარი), უზბეკეთის ეროვნული ბანკის მიერ გამოშვებულ ნული ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც აშშ დოლარშია გამოხატული (2022 წ.: 12,230 ლარი, 2021 წ.: ნული ლარი) და აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 30,594 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2022 წ.: 107,835 ლარი, 2021 წ.: 61,609 ლარი).

უცხოური სახაზინო ობლიგაციები – თამასუქები და ობლიგაციები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით – სავალო ინსტრუმენტები შედგება აშშ-ის სახაზინო სერტიფიკატებისგან 1,621,219 ლარის ოდენობით (2022 წ.: 1,062,095 ლარი, 2021 წ.: ნული ლარი), ლიტვის რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციებისგან ნული ლარის ოდენობით (2022 წ.: ნული ლარი, 2021 წ.: 15,992 ლარი) და გაერთიანებული სამეფოს სახაზინო ობლიგაციებისგან ნული ლარის ოდენობით (2022 წ.: 32,517 ლარი, 2021 წ.: ნული ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა შედგებოდა 18,562 ლარისგან (2022 წ.: 7,352 ლარი, 2021 წ.: 30,153 ლარი), რომელიც აისახა წმინდა სხვა შემოსავალში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იმ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი შედგებოდა 4,248 ლარისგან (2022 წ.: 2,229 ლარი, 2021 წ.: 2,326 ლარი).

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2023	*2022*	*2021*
კომერციული სესხები	6,548,288	4,964,766	5,055,370
სამომხმარებლო სესხები	4,569,622	3,504,019	2,842,592
იპოთეკური სესხები	4,536,421	4,158,801	3,978,301
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	4,002,333	3,757,297	3,591,514
სალომბარდო სესხები	150,228	164,554	165,417
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**19,806,892**	**16,549,437**	**15,633,194**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(305,661)	(302,012)	(380,331)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, წმინდა	**19,501,231**	**16,247,425**	**15,252,863**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**19,680**	**17,048**	**12,380**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(3,853)	(4,096)	(1,196)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	**15,827**	**12,952**	**11,184**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**19,517,058**	**16,260,377**	**15,264,047**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 954,695 ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებით (2022 წ.: 1,092,475 ლარი, 2021 წ.: 1,125,955 ლარი) იყო უზრუნველყოფილი სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხებისა და სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვის ცვლილების დინამიკა სეგმენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შეძენილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გაფორმებული ახალი ხელშეკრულებებით: ყველა ახალი ფინანსური აქტივი წარმოიქმნება ან პირველ სტადიაზე, ან „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებულის“ კატეგორიაში. არსებულ ფინანსურ აქტივებზე დამატებითი ტრანშებს ათვისება ასახულია მეორე და მესამე სტადიებში, თუ მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაუარესებულია. უცხოური ვალუტის ცვლილების დინამიკა უკავშირდება ბანკის მიერ უცხოურ ვალუტაში გაცემულ სესხებს. წმინდა სხვა ცვლილებები მთლიან სასესხო ნაშთებში მოიცავს დარიცხულ პროცენტში მომხდარი ცვლილებების ეფექტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა სხვა შეფასება მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ეფექტს, რომელიც გამოწვეულია მოდელირების შემდგომი კორექტირებებით, დეფოლტის ალბათობების და სხვა ამოსავალი მონაცემების ცვლილებით, ასევე დარიცხული პროცენტის ცვლილებებისთვის მისაკუთვნებელი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტით.

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**4,184,010**	**599,330**	**165,476**	**15,950**	**4,964,766**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	6,043,706	62,180	8	15,820	6,121,714
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	207,148	(207,148)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(379,669)	383,203	(3,534)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,173)	(27,404)	28,577	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(165,947)	(418)	(164)	-	(166,529)
გადახდილი აქტივები	(4,093,979)	(311,857)	(89,608)	(10,324)	(4,505,768)
ხელახალი სეგმენტაცია	75,589	2,963	-	-	78,552
მოდიფიცირების გავლენა	2	1,011	(90)	9	932
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	58,562	1,166	(813)	83	58,998
სხვა წმინდა ცვლილებები	15,304	(467)	(11,801)	664	3,700
ჩამოწერები	-	-	(11,252)	-	(11,252)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	4,147	957	5,104
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(2,345)	416	(1,929)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**5,943,553**	**502,559**	**78,601**	**23,575**	**6,548,288**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	70,038	21,497	91,535
ერთობლივად შეფასებული	5,943,553	502,559	8,563	2,078	6,456,753
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**5,943,553**	**502,559**	**78,601**	**23,575**	**6,548,288**

კომერციული სესხები ამორტიზებულ ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**12,930**	**18,802**	**38,434**	**4,568**	**74,734**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	24,952	697	1	-	25,650
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	2,578	(2,578)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(4,233)	5,210	(977)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(682)	(308)	990	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(684)	738	11,664	-	11,718
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(529)	(9)	-	-	(538)
გადახდილი აქტივები	(18,672)	(11,167)	(23,116)	(1,325)	(54,280)
ხელახალი სეგმენტაცია	923	169	-	-	1,092
მოდიფიცირების გავლენა	-	52	(116)	3	(61)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	923	169	-	-	1,092
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(6,594)	20,120	15,622	4,322	33,470
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(2,018)	13,093	4,068	3,000	18,143
ჩამოწერები	-	-	(11,252)	-	(11,252)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	4,147	957	5,104
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(2,345)	416	(1,929)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**10,912**	**31,895**	**33,052**	**8,941**	**84,800**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	28,732	8,936	37,668
ერთობლივად შეფასებული	10,912	31,895	4,320	5	47,132
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**10,912**	**31,895**	**33,052**	**8,941**	**84,800**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,892,739**	**168,939**	**69,048**	**28,075**	**4,158,801**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,527,164	32	-	14,796	1,541,992
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	267,655	(267,655)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(319,144)	350,560	(31,416)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(17,348)	(33,122)	50,470	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,075,112)	(45,050)	(37,585)	(11,487)	(1,169,234)
მოდიფიცირების გავლენა	530	137	(83)	(185)	399
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	11,210	(150)	(263)	165	10,962
სხვა წმინდა ცვლილებები	(7,715)	(216)	1,540	451	(5,940)
ჩამოწერები	-	-	(2,534)	(263)	(2,797)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	1,385	543	1,928
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	216	94	310
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**4,279,979**	**173,475**	**50,778**	**32,189**	**4,536,421**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	2,092	2,092
ერთობლივად შეფასებული	4,279,979	173,475	50,778	30,097	4,534,329
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**4,279,979**	**173,475**	**50,778**	**32,189**	**4,536,421**

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**8,853**	**2,591**	**14,067**	**4,507**	**30,018**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	8,396	-	-	-	8,396
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	4,405	(4,405)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(2,766)	9,955	(7,189)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(3,612)	(1,148)	4,760	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,124)	(5,848)	5,013	-	(1,959)
გადახდილი აქტივები	(1,514)	(745)	(8,681)	(3,395)	(14,335)
მოდიფიცირების გავლენა	19	5	1,049	43	1,116
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(1)	(3)	(46)	28	(22)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(8,690)	1,626	3,777	3,318	31
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(4,887)	(563)	(1,317)	(6)	(6,773)
ჩამოწერები	-	-	(2,534)	(263)	(2,797)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	1,385	543	1,928
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	216	94	310
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**3,966**	**2,028**	**11,817**	**4,875**	**22,686**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	271	271
ერთობლივად შეფასებული	3,966	2,028	11,817	4,604	22,415
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**3,966**	**2,028**	**11,817**	**4,875**	**22,686**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,426,310**	**193,438**	**134,705**	**2,844**	**3,757,297**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	2,665,128	606	1,502	1,685	2,668,921
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	145,239	(145,239)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(301,014)	325,072	(24,058)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(18,897)	(112,491)	131,388	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,230,202)	(75,897)	(61,014)	(1,572)	(2,368,685)
ხელახალი სეგმენტაცია	(75,095)	(2,931)	(182)	-	(78,208)
მოდიფიცირების გავლენა	271	634	(2,971)	(7)	(2,073)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	20,568	805	1,365	7	22,745
სხვა წმინდა ცვლილებები	20,515	622	5,651	130	26,918
ჩამოწერები	-	-	(33,627)	(70)	(33,697)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,168	124	7,292
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	1,767	56	1,823
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**3,652,823**	**184,619**	**161,694**	**3,197**	**4,002,333**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	22,400	-	22,400
ერთობლივად შეფასებული	3,652,823	184,619	139,294	3,197	3,979,933
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**3,652,823**	**184,619**	**161,694**	**3,197**	**4,002,333**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**19,366**	**4,566**	**32,597**	**659**	**57,188**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	14,425	-	128	-	14,553
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	4,156	(4,156)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(4,600)	10,296	(5,696)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2,168)	(5,982)	8,150	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(366)	(5,003)	29,821	-	24,452
გადახდილი აქტივები	(6,949)	(1,810)	(16,716)	(524)	(25,999)
ხელახალი სეგმენტაცია	(914)	(167)	2	-	(1,079)
მოდიფიცირების გავლენა	4	20	(1,242)	(7)	(1,225)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(9)	23	629	(1)	642
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(12,167)	7,284	27,342	596	23,055
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(8,588)	505	42,418	64	34,399
ჩამოწერები	-	-	(33,627)	(70)	(33,697)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,168	124	7,292
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	1,767	56	1,823
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**10,778**	**5,071**	**50,323**	**833**	**67,005**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	10,601	-	10,601
ერთობლივად შეფასებული	10,778	5,071	39,722	833	56,404
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**10,778**	**5,071**	**50,323**	**833**	**67,005**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,147,047**	**213,146**	**120,830**	**22,996**	**3,504,019**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	4,453,032	5,818	833	17,964	4,477,647
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	288,469	(288,458)	(11)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(471,492)	522,174	(50,682)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(71,323)	(110,383)	181,706	-	-
გადახდილი აქტივები	(3,151,997)	(107,659)	(69,072)	(12,030)	(3,340,758)
ხელახალი სეგმენტაცია	(494)	(32)	517	-	(9)
მოდიფიცირების გავლენა	699	(11)	(12,180)	(600)	(12,092)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	5,109	65	524	88	5,786
სხვა წმინდა ცვლილებები	(1,399)	(1,401)	21,523	595	19,318
ჩამოწერები	-	-	(113,735)	(2,408)	(116,143)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	25,755	1,376	27,131
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	4,193	530	4,723
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**4,197,651**	**233,259**	**110,201**	**28,511**	**4,569,622**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,196	-	1,196
ერთობლივად შეფასებული	4,197,651	233,259	109,005	28,511	4,568,426
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**4,197,651**	**233,259**	**110,201**	**28,511**	**4,569,622**

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**40,280**	**19,188**	**67,577**	**7,587**	**134,632**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	127,061	702	380	-	128,143
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	18,912	(18,908)	(4)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(23,733)	54,063	(30,330)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(49,133)	(21,208)	70,341	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,955)	(25,345)	26,321	-	(979)
გადახდილი აქტივები	(41,676)	(8,371)	(41,551)	(4,886)	(96,484)
ხელახალი სეგმენტაცია	(9)	(2)	(2)	-	(13)
მოდიფიცირების გავლენა	13	(7)	(5,235)	(122)	(5,351)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	13	4	34	(4)	47
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(28,817)	17,710	59,501	5,681	54,075
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	676	(1,362)	79,455	669	79,438
ჩამოწერები	-	-	(113,735)	(2,408)	(116,143)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	25,755	1,376	27,131
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	4,193	530	4,723
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**40,956**	**17,826**	**63,245**	**7,754**	**129,781**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	419	-	419
ერთობლივად შეფასებული	40,956	17,826	62,826	7,754	129,362
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**40,956**	**17,826**	**63,245**	**7,754**	**129,781**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**147,525**	**8,613**	**8,416**	**-**	**164,554**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	103,553	-	401	-	103,954
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	11,660	(11,660)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(16,775)	18,268	(1,493)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2,147)	(2,800)	4,947	-	-
გადახდილი აქტივები	(106,379)	(3,676)	(2,124)	-	(112,179)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	(335)	-	(335)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(2)	(1)	(48)	-	(51)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(19)	(48)	(746)	-	(813)
ჩამოწერები	-	-	(5,438)	-	(5,438)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(13)	-	(13)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	549	-	549
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**137,416**	**8,696**	**4,116**	**-**	**150,228**
ერთობლივად შეფასებული	137,416	8,696	4,116	-	150,228
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**137,416**	**8,696**	**4,116**	**-**	**150,228**

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**69**	**32**	**5,339**	**-**	**5,440**
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	32	(32)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(19)	184	(165)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2)	(8)	10	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(1)	-	-	(1)
გადახდილი აქტივები	(24)	(8)	1,007	-	975
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(13)	(143)	33	-	(123)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(26)	(8)	885	-	851
ჩამოწერები	-	-	(5,438)	-	(5,438)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(13)	-	(13)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	549	-	549
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**43**	**24**	**1,322**	**-**	**1,389**
ერთობლივად შეფასებული	43	24	1,322	-	1,389
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**43**	**24**	**1,322**	**-**	**1,389**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**4,466,640**	**367,408**	**203,308**	**18,014**	**5,055,370**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	4,421,078	34,779	693	6,969	4,463,519
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	194,968	(194,968)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(755,735)	784,693	(28,958)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(268)	(96,681)	96,949	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(23,721)	(20)	(83)	-	(23,824)
გადახდილი აქტივები	(3,773,662)	(211,506)	(81,383)	(9,763)	(4,076,314)
ხელახალი სეგმენტაცია	128,167	(19)	(1)	-	128,147
მოდიფიცირების გავლენა	(26)	1,641	110	2	1,727
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(512,089)	(86,861)	(21,980)	(1,843)	(622,773)
სხვა წმინდა ცვლილებები	38,658	864	5,802	(653)	44,671
ჩამოწერები	-	-	(48,755)	-	(48,755)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	42,332	2,865	45,197
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(2,558)	359	(2,199)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**4,184,010**	**599,330**	**165,476**	**15,950**	**4,964,766**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	148,375	13,603	161,978
ერთობლივად შეფასებული	4,184,010	599,330	17,101	2,347	4,802,788
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**4,184,010**	**599,330**	**165,476**	**15,950**	**4,964,766**

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**10,644**	**5,171**	**125,008**	**2,926**	**143,749**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	18,021	166	230	2,997	21,414
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	2,250	(2,250)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(5,259)	11,395	(6,136)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(121)	(1,452)	1,573	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(679)	(5,239)	27,301	-	21,383
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(62)	-	(34)	-	(96)
გადახდილი აქტივები	(6,932)	(3,275)	(59,106)	(3,151)	(72,464)
ხელახალი სეგმენტაცია	4,655	-	-	-	4,655
მოდიფიცირების გავლენა	-	122	1	2	125
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(937)	(1,698)	(11,245)	(883)	(14,763)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(8,650)	15,862	(30,177)	(547)	(23,512)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	2,286	13,631	(77,593)	(1,582)	(63,258)
ჩამოწერები	-	-	(48,755)	-	(48,755)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	42,332	2,865	45,197
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(2,558)	359	(2,199)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**12,930**	**18,802**	**38,434**	**4,568**	**74,734**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	31,927	4,496	36,423
ერთობლივად შეფასებული	12,930	18,802	6,507	72	38,311
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**12,930**	**18,802**	**38,434**	**4,568**	**74,734**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,586,561**	**259,030**	**104,505**	**28,205**	**3,978,301**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,466,794	14	-	13,524	1,480,332
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	402,023	(402,023)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(374,521)	442,156	(67,635)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(44,545)	(49,625)	94,170	-	-
გადახდილი აქტივები	(897,206)	(57,860)	(49,035)	(10,849)	(1,014,950)
ხელახალი სეგმენტაცია	(603)	-	-	-	(603)
მოდიფიცირების გავლენა	179	37	(2,949)	(169)	(2,902)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(254,899)	(20,553)	(10,022)	(2,527)	(288,001)
სხვა წმინდა ცვლილებები	8,956	(2,237)	341	155	7,215
ჩამოწერები	-	-	(4,445)	(730)	(5,175)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3,937	357	4,294
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	181	109	290
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,892,739**	**168,939**	**69,048**	**28,075**	**4,158,801**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	2,331	-	2,331
ერთობლივად შეფასებული	3,892,739	168,939	66,717	28,075	4,156,470
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,892,739**	**168,939**	**69,048**	**28,075**	**4,158,801**

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**9,689**	**3,803**	**17,039**	**2,493**	**33,024**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	14,451	-	-	2,403	16,854
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	5,604	(5,604)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(3,235)	15,976	(12,741)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(7,463)	(1,472)	8,935	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(1,739)	(10,935)	6,695	-	(5,979)
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადახდილი აქტივები	(1,724)	(961)	(11,215)	(2,103)	(16,003)
მოდიფიცირების გავლენა	4	1	937	64	1,006
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(243)	(122)	(1,652)	(498)	(2,515)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(6,491)	1,905	6,396	2,412	4,222
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(836)	(1,212)	(2,645)	2,278	(2,415)
ჩამოწერები	-	-	(4,445)	(730)	(5,175)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3,937	357	4,294
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	181	109	290
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**8,853**	**2,591**	**14,067**	**4,507**	**30,018**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	558	-	558
ერთობლივად შეფასებული	8,853	2,591	13,509	4,507	29,460
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**8,853**	**2,591**	**14,067**	**4,507**	**30,018**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,159,095**	**283,061**	**142,723**	**6,635**	**3,591,514**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	2,910,972	7,854	1,859	2,435	2,923,120
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	336,544	(336,544)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(433,131)	492,489	(59,358)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(44,035)	(103,509)	147,544	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,118,070)	(119,689)	(63,737)	(5,917)	(2,307,413)
ხელახალი სეგმენტაცია	(158,298)	(2,039)	(1,532)	-	(161,869)
მოდიფიცირების გავლენა	94	162	(2,585)	(36)	(2,365)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(277,702)	(28,101)	(16,840)	(350)	(322,993)
სხვა წმინდა ცვლილებები	50,841	(246)	6,938	38	57,571
ჩამოწერები	-	-	(30,139)	(98)	(30,237)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	9,079	79	9,158
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	753	58	811
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,426,310**	**193,438**	**134,705**	**2,844**	**3,757,297**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	27,636	-	27,636
ერთობლივად შეფასებული	3,426,310	193,438	107,069	2,844	3,729,661
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,426,310**	**193,438**	**134,705**	**2,844**	**3,757,297**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**26,784**	**5,777**	**33,666**	**124**	**66,351**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	34,018	81	97	281	34,477
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	7,915	(7,915)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(7,754)	19,396	(11,642)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(5,169)	(6,987)	12,156	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(958)	(10,050)	27,463	-	16,455
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადახდილი აქტივები	(13,357)	(2,165)	(19,216)	(496)	(35,234)
ხელახალი სეგმენტაცია	(5,186)	(156)	(456)	-	(5,798)
მოდიფიცირების გავლენა	6	(24)	(1,152)	16	(1,154)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(896)	(112)	(2,816)	(67)	(3,891)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(16,037)	6,721	14,804	762	6,250
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(7,418)	(1,211)	19,238	496	11,105
ჩამოწერები	-	-	(30,139)	(98)	(30,237)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	9,079	79	9,158
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	753	58	811
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**19,366**	**4,566**	**32,597**	**659**	**57,188**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	5,832	-	5,832
ერთობლივად შეფასებული	19,366	4,566	26,765	659	51,356
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**19,366**	**4,566**	**32,597**	**659**	**57,188**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,498,881**	**214,351**	**106,161**	**23,199**	**2,842,592**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	3,312,502	7,566	969	15,493	3,336,530
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	343,487	(343,426)	(61)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(532,843)	606,380	(73,537)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(121,144)	(167,446)	288,590	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,331,007)	(102,034)	(64,022)	(12,241)	(2,509,304)
ხელახალი სეგმენტაცია	30,506	2,058	1,578	-	34,142
მოდიფიცირების გავლენა	1,152	(84)	(24,515)	(1,236)	(24,683)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(86,830)	(4,100)	(1,319)	(610)	(92,859)
სხვა წმინდა ცვლილებები	32,343	(119)	31,663	1,021	64,908
ჩამოწერები	-	-	(170,905)	(4,431)	(175,336)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	21,975	879	22,854
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	4,253	922	5,175
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,147,047**	**213,146**	**120,830**	**22,996**	**3,504,019**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,488	-	1,488
ერთობლივად შეფასებული	3,147,047	213,146	119,342	22,996	3,502,531
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**3,147,047**	**213,146**	**120,830**	**22,996**	**3,504,019**

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**56,844**	**19,332**	**58,146**	**811**	**135,133**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	131,879	1,199	478	4,325	137,881
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	26,645	(26,643)	(2)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(36,360)	71,957	(35,597)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(61,434)	(37,717)	99,151	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(3,640)	(29,508)	48,515	-	15,367
გადახდილი აქტივები	(41,420)	(8,856)	(37,851)	(3,763)	(91,890)
ხელახალი სეგმენტაცია	531	156	456	-	1,143
მოდიფიცირების გავლენა	121	(12)	(10,792)	122	(10,561)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(50)	(60)	(763)	(63)	(936)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(32,836)	29,340	90,513	8,785	95,802
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(16,564)	(144)	154,108	9,406	146,806
ჩამოწერები	-	-	(170,905)	(4,431)	(175,336)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	21,975	879	22,854
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	4,253	922	5,175
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**40,280**	**19,188**	**67,577**	**7,587**	**134,632**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	675	-	675
ერთობლივად შეფასებული	40,280	19,188	66,902	7,587	133,957
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**40,280**	**19,188**	**67,577**	**7,587**	**134,632**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**152,787**	**10,116**	**2,514**	**-**	**165,417**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	122,438	1	54	-	122,493
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	17,460	(17,460)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(24,040)	25,642	(1,602)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(7,251)	(2,757)	10,008	-	-
გადახდილი აქტივები	(112,603)	(6,938)	(4,054)	-	(123,595)
ხელახალი სეგმენტაცია	228	-	(45)	-	183
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(33)	(4)	4	-	(33)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(1,461)	13	2,196	-	748
ჩამოწერები	-	-	(635)	-	(635)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(25)	-	(25)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	1	-	1
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**147,525**	**8,613**	**8,416**	**-**	**164,554**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	4,337	-	4,337
ერთობლივად შეფასებული	147,525	8,613	4,079	-	160,217
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**147,525**	**8,613**	**8,416**	**-**	**164,554**

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**1,822**	**11**	**241**	**-**	**2,074**
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	27	(27)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(16)	149	(133)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2,502)	(6)	2,508	-	-
გადახდილი აქტივები	(18)	(6)	(30)	-	(54)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	756	(89)	3,412	-	4,079
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(1,753)	21	5,757	-	4,025
ჩამოწერები	-	-	(635)	-	(635)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	(25)	-	(25)
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	1	-	1
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**69**	**32**	**5,339**	**-**	**5,440**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	4,337	-	4,337
ერთობლივად შეფასებული	69	32	1,002	-	1,103
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**69**	**32**	**5,339**	**-**	**5,440**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,987,104**	**379,475**	**209,877**	**8,376**	**4,584,832**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	4,176,652	27,538	3,202	10,032	4,217,424
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	227,725	(225,837)	(1,888)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(368,553)	386,042	(17,489)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(10,148)	(48,802)	58,950	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(28,338)	(2,048)	(124)	-	(30,510)
გადახდილი აქტივები	(3,314,385)	(156,721)	(94,662)	(144)	(3,565,912)
ხელახალი სეგმენტაცია	109,367	35,325	2,164	-	146,856
მოდიფიცირების გავლენა	255	276	152	(22)	661
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(328,323)	(26,883)	(9,438)	(380)	(365,024)
სხვა წმინდა ცვლილებები	15,284	(957)	2,699	79	17,105
ჩამოწერები	-	-	(2,454)	-	(2,454)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	46,698	69	46,767
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	5,621	4	5,625
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**4,466,640**	**367,408**	**203,308**	**18,014**	**5,055,370**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	179,814	9,566	189,380
ერთობლივად შეფასებული	4,466,640	367,408	23,494	8,448	4,865,990
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**4,466,640**	**367,408**	**203,308**	**18,014**	**5,055,370**

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**25,251**	**8,069**	**121,988**	**7**	**155,315**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	18,446	282	312	3,481	22,521
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	2,180	(2,178)	(2)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(2,834)	11,046	(8,212)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,769)	(374)	2,143	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(779)	(7,368)	10,153	-	2,006
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(138)	(74)	(70)	-	(282)
გადახდილი აქტივები	(7,472)	(3,398)	(65,498)	(80)	(76,448)
ხელახალი სეგმენტაცია	192	298	-	-	490
მოდიფიცირების გავლენა	1	1	12	(14)	-
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(583)	(197)	(5,560)	10	(6,330)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(21,851)	(936)	19,877	(551)	(3,461)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(14,607)	(2,898)	(46,845)	2,846	(61,504)
ჩამოწერები	-	-	(2,454)	-	(2,454)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	46,698	69	46,767
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	5,621	4	5,625
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**10,644**	**5,171**	**125,008**	**2,926**	**143,749**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	116,671	2,837	119,508
ერთობლივად შეფასებული	10,644	5,171	8,337	89	24,241
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**10,644**	**5,171**	**125,008**	**2,926**	**143,749**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,237,683**	**313,914**	**168,233**	**25,849**	**3,745,679**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	1,548,505	238	103	13,615	1,562,461
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	428,357	(407,359)	(20,998)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(343,684)	587,107	(243,423)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(158,330)	(129,603)	287,933	-	-
გადახდილი აქტივები	(970,242)	(94,049)	(73,137)	(9,287)	(1,146,715)
ხელახალი სეგმენტაცია	5,514	970	-	-	6,484
მოდიფიცირების გავლენა	988	670	143	(283)	1,518
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(155,793)	(11,366)	(9,238)	(1,648)	(178,045)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(6,437)	(1,492)	(599)	300	(8,228)
ჩამოწერები	-	-	(5,750)	(561)	(6,311)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	993	205	1,198
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	245	17	262
საკურსო სხვაობა	-	-	-	(2)	(2)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,586,561**	**259,030**	**104,505**	**28,205**	**3,978,301**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	268	-	268
ერთობლივად შეფასებული	3,586,561	259,030	104,237	28,205	3,978,033
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,586,561**	**259,030**	**104,505**	**28,205**	**3,978,301**

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**8,606**	**11,404**	**25,231**	**3,311**	**48,552**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	29,064	3	4	887	29,958
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	15,744	(12,956)	(2,788)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(5,679)	46,602	(40,923)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(18,908)	(5,710)	24,618	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(5,556)	(37,911)	22,308	-	(21,159)
გადახდილი აქტივები	(2,588)	(2,674)	(12,789)	(1,763)	(19,814)
ხელახალი სეგმენტაცია	21	1	-	-	22
მოდიფიცირების გავლენა	-	-	438	(198)	240
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(470)	101	(1,732)	(409)	(2,510)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(10,545)	4,943	7,184	1,004	2,586
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	1,083	(7,601)	(3,680)	(479)	(10,677)
ჩამოწერები	-	-	(5,750)	(561)	(6,311)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	993	205	1,198
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	245	17	262
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**9,689**	**3,803**	**17,039**	**2,493**	**33,024**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	7	-	7
ერთობლივად შეფასებული	9,689	3,803	17,032	2,493	33,017
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**9,689**	**3,803**	**17,039**	**2,493**	**33,024**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**2,530,678**	**429,473**	**165,049**	**3,471**	**3,128,671**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	3,236,874	12,901	1,105	7,599	3,258,479
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	382,620	(375,961)	(6,659)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(565,219)	668,824	(103,605)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(107,726)	(108,441)	216,167	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,941,589)	(275,120)	(92,357)	(4,718)	(2,313,784)
ხელახალი სეგმენტაცია	(247,911)	(40,492)	(2,790)	(5)	(291,198)
მოდიფიცირების გავლენა	202	181	(4,344)	(11)	(3,972)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(172,922)	(26,554)	(9,349)	(271)	(209,096)
სხვა წმინდა ცვლილებები	44,088	(1,750)	6,181	73	48,592
ჩამოწერები	-	-	(39,512)	(214)	(39,726)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	12,212	686	12,898
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	625	23	648
საკურსო სხვაობა	-	-	-	2	2
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,159,095**	**283,061**	**142,723**	**6,635**	**3,591,514**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	14,690	-	14,690
ერთობლივად შეფასებული	3,159,095	283,061	128,033	6,635	3,576,824
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**3,159,095**	**283,061**	**142,723**	**6,635**	**3,591,514**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**24,639**	**19,544**	**49,583**	**64**	**93,830**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	57,341	253	45	81	57,720
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	19,953	(18,442)	(1,511)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(14,127)	34,487	(20,360)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(13,858)	(6,789)	20,647	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(4,042)	(18,309)	26,774	-	4,423
გადახდილი აქტივები	(15,917)	(7,047)	(25,802)	(968)	(49,734)
ხელახალი სეგმენტაცია	(1,280)	(476)	(182)	-	(1,938)
მოდიფიცირების გავლენა	(1)	(7)	(2,140)	1	(2,147)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(935)	(128)	(2,520)	(79)	(3,662)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(24,989)	2,691	15,807	530	(5,961)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	2,145	(13,767)	10,758	(435)	(1,299)
ჩამოწერები	-	-	(39,512)	(214)	(39,726)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	12,212	686	12,898
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	625	23	648
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**26,784**	**5,777**	**33,666**	**124**	**66,351**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	4,695	-	4,695
ერთობლივად შეფასებული	26,784	5,777	28,971	124	61,656
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**26,784**	**5,777**	**33,666**	**124**	**66,351**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,743,361**	**193,767**	**99,615**	**8,515**	**2,045,258**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	2,734,807	6,999	1,718	19,540	2,763,064
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	269,978	(253,414)	(16,564)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(366,560)	488,626	(122,066)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(133,858)	(123,225)	257,083	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,820,217)	(100,163)	(64,661)	(4,297)	(1,989,338)
ხელახალი სეგმენტაცია	110,449	3,487	706	5	114,647
მოდიფიცირების გავლენა	246	82	(9,482)	(46)	(9,200)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(51,792)	(1,590)	(688)	(223)	(54,293)
სხვა წმინდა ცვლილებები	12,467	(218)	13,564	(373)	25,440
ჩამოწერები	-	-	(72,732)	(415)	(73,147)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	19,260	148	19,408
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	408	345	753
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,498,881**	**214,351**	**106,161**	**23,199**	**2,842,592**
ერთობლივად შეფასებული	2,498,881	214,351	106,161	23,199	2,842,592
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,498,881**	**214,351**	**106,161**	**23,199**	**2,842,592**

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**40,049**	**25,434**	**46,298**	**1,030**	**112,811**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	153,467	1,570	546	251	155,834
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	33,872	(26,177)	(7,695)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(26,668)	75,110	(48,442)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(57,606)	(20,110)	77,716	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(12,182)	(40,390)	53,653	-	1,081
გადახდილი აქტივები	(47,239)	(11,218)	(35,780)	(1,449)	(95,686)
ხელახალი სეგმენტაცია	548	83	182	-	813
მოდიფიცირების გავლენა	(2)	(1)	(5,036)	5	(5,034)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(153)	(37)	(643)	(29)	(862)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(27,242)	15,068	30,399	925	19,150
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	16,795	(6,102)	64,900	(297)	75,296
ჩამოწერები	-	-	(72,732)	(415)	(73,147)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	19,260	148	19,408
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	408	345	753
საკურსო სხვაობა	-	-	12	-	12
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**56,844**	**19,332**	**58,146**	**811**	**135,133**
ერთობლივად შეფასებული	56,844	19,332	58,146	811	135,133
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**56,844**	**19,332**	**58,146**	**811**	**135,133**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**97,775**	**3,879**	**1,730**	**-**	**103,384**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	170,198	1,117	219	-	171,534
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	10,556	(10,148)	(408)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(21,129)	23,266	(2,137)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(3,856)	(2,531)	6,387	-	-
გადახდილი აქტივები	(123,964)	(6,222)	(3,071)	-	(133,257)
ხელახალი სეგმენტაცია	22,581	710	(80)	-	23,211
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(18)	(6)	(3)	-	(27)
სხვა წმინდა ცვლილებები	644	51	128	-	823
ჩამოწერები	-	-	(253)	-	(253)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3	-	3
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(1)	-	(1)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**152,787**	**10,116**	**2,514**	**-**	**165,417**
ერთობლივად შეფასებული	152,787	10,116	2,514	-	165,417
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**152,787**	**10,116**	**2,514**	**-**	**165,417**

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**39**	**16**	**172**	**-**	**227**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	497	138	-	-	635
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	34	(10)	(24)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	-	85	(85)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2)	(4)	6	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(24)	-	-	-	(24)
გადახდილი აქტივები	(177)	(27)	(24)	-	(228)
ხელახალი სეგმენტაცია	519	94	-	-	613
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	936	(281)	447	-	1,102
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	1,783	(5)	320	-	2,098
ჩამოწერები	-	-	(253)	-	(253)
ადრე ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3	-	3
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	(1)	-	(1)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**1,822**	**11**	**241**	**-**	**2,074**
ერთობლივად შეფასებული	1,822	11	241	-	2,074
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**1,822**	**11**	**241**	**-**	**2,074**

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაშია ჩამოწერილი, მაგრამ მათზე მაინც ვრცელდება იძულებითი აღსრულების ღონისძიება შეადგენდა 135,381 ლარს (2022 წ.: 180,527 ლარი, 2021 წ.: 92,566 ლარი).

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის საგანი და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებები

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის – უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა, კომპანიის აქციები/წილები, მარაგები, სავაჭრო მოთხოვნები, მესამე მხარის კორპორაციული თავდებობა და აქციონერების პირადი თავდებობა.
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასეულობა, მესამე მხარის კომპანიის გარანტია და კომპანიის მფლობელების თავდებობა.

ხელმძღვანელობა მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის შესაბამისი ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ბანკის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ობიექტების რეალიზაცია ხდება სათანადო წესით ან ნარჩუნდება კაპიტალის ღირებულების ზრდისა თუ საიჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. ზოგადად, ბანკი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასეთი იქნებოდა:

2023	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაუფასურებული სესხებისთვის***	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე***
კომერციული სესხები	41,993	97,250
იპოთეკური სესხები	16,692	56,682
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	51,156	145,697
სამომხმარებლო სესხები	70,999	104,559
სალომბარდო სესხები	1,322	3,290
სულ	**182,162**	**407,478**

2022	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაუფასურებული სესხებისთვის***	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე***
კომერციული სესხები	43,002	178,197
იპოთეკური სესხები	18,574	66,948
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	33,256	119,590
სამომხმარებლო სესხები	75,164	102,762
სალომბარდო სესხები	5,339	6,947
სულ	**175,335**	**474,444**

2021	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაუფასურებული სესხებისთვის***	***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უზრუნველყოფის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე***
კომერციული სესხები	127,934	210,708
იპოთეკური სესხები	19,532	93,804
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	33,790	132,151
სამომხმარებლო სესხები	58,957	86,726
სალომბარდო სესხები	241	1,805
სულ	**240,454**	**525,194**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,507,812 ლარს, ანუ ბანკის მთლიანი სასესხო პორტფელის 8%-ს (2022 წ.: 1,017,629 ლარი და 6%, შესაბამისად, 2021 წ.: 1,187,521 ლარი და 8%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 13,524 ლარის ოდენობით (2022 წ.: 8,209 ლარი, 2021 წ.: 1,424 ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე (მსესხებელი და მისი დაკავშირებული მხარეები) გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 2,414,054 ლარს, ანუ ბანკის მთლიანი სასესხო პორტფელის 12%-ს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1,736,614 ლარი და 10%, შესაბამისად; 2021 წ.: 1,976,154 ლარი და 13%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 3,599 ლარის ოდენობით (2022 წ.: 17,392 ლარი, 2021 წ.: 6,128 ლარი).

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები, ძირითადად, საქართველოს ტერიტორიაზე იყო გაცემული და საქმიანობის სფეროებზე შემდეგნაირად ნაწილდებოდა:

	2023	*2022*	*2021*
ფიზიკური პირები	11,294,283	9,878,940	9,001,784
უძრავი ქონება	1,508,493	922,516	908,845
წარმოება	1,398,953	973,720	1,123,104
ვაჭრობა	1,265,327	982,183	1,018,861
სასტუმრო საქმე	958,675	826,300	942,388
ელექტროენერგიის, გაზის და წყლის მიწოდება	664,927	458,392	378,769
მშენებლობა	373,675	506,460	372,796
ფინანსური შუამავლობა	332,796	270,875	219,835
მომსახურება	273,440	284,236	280,441
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	252,842	174,540	213,759
სამთო-მოპოვებითი მრეწველობა	160,143	148,489	183,249
სხვა	1,323,338	1,122,786	989,363
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	**19,806,892**	**16,549,437**	**15,633,194**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(305,661)	(302,012)	(380,331)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	**19,501,231**	**16,247,425**	**15,252,863**

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	2023	*2022*	*2021*
ფიზიკური პირები	11,294,283	9,878,940	9,001,784
კერძო კომპანიები	8,510,042	6,666,803	6,618,938
სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი პირები	2,567	3,694	12,472
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	**19,806,892**	**16,549,437**	**15,633,194**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(305,661)	(302,012)	(380,331)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	**19,501,231**	**16,247,425**	**15,252,863**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2023	*2022*	*2021*
მინიმალური საიჯარო გადახდის მოთხოვნა	25,114	21,373	16,624
გამოკლებული - გამოუმუშავებელი ფინანსური საიჯარო შემოსავალი	(5,434)	(4,325)	(4,244)
	19,680	**17,048**	**12,380**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(3,853)	(4,096)	(1,196)
ფინანსური იჯარის მოთხოვნები, წმინდა	**15,827**	**12,952**	**11,184**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

სხვაობა მომავალში მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადახდებსა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციის კონცენტრაცია ხუთ უმსხვილეს საიჯარო მოთხოვნაზე შეადგენდა 3,693 ლარს ანუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნების 19%-ს (2022 წ.: 4,999 ლარი, ანუ 29%; 2021 წ.: 4,084 ლარი, ანუ 33%) და მათგან მიღებული ფინანსური შემოსავალი 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 682 ლარს, ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 24%-ს (2022 წ.: 678 ლარი, ანუ 21%, 2021 წ.: 220 ლარი, ანუ 25%).

ქვემოთ მოცემულია სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადახდები, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ:

	2023	*2022*	*2021*
1 წლის ვადაში	6,035	6,198	7,044
1-დან 2 წლამდე	235	-	52
2-დან 3 წლამდე	222	289	-
3-დან 4 წლამდე	364	240	98
4-დან 5 წლამდე	812	308	338
5 წელზე მეტი	17,446	14,338	9,092
მინიმალური საიჯარო გადახდის მოთხოვნები	**25,114**	**21,373**	**16,624**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ცვლილების დინამიკა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების შესაბამისი რეზერვი:

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**1,839**	**-**	**-**	**15,209**	**17,048**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	-	-	-	10,525	10,525
გადახდილი აქტივები	-	-	-	(6,389)	(6,389)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(8)	-	-	(804)	(812)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(1,230)	-	-	(59)	(1,289)
ჩამოწერები	-	-	-	313	313
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	-	284	284
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**601**	**-**	**-**	**19,079**	**19,680**
ერთობლივად შეფასებული	601	-	-	19,079	19,680
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**601**	**-**	**-**	**19,079**	**19,680**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**15**	**-**	**-**	**4,081**	**4,096**
გადახდილი აქტივები	-	-	-	(2,394)	(2,394)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(11)	-	-	1,565	1,554
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(11)	-	-	(829)	(840)
ჩამოწერები	-	-	-	313	313
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	-	284	284
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**4**	**-**	**-**	**3,849**	**3,853**
ერთობლივად შეფასებული	4	-	-	3,849	3,853
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**4**	**-**	**-**	**3,849**	**3,853**

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,799**	**-**	**-**	**9,581**	**12,380**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	-	-	-	12,081	12,081
გადახდილი აქტივები	(1,279)	-	-	(6,537)	(7,816)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(1)	-	-	-	(1)
სხვა წმინდა ცვლილებები	320	-	-	84	404
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**1,839**	**-**	**-**	**15,209**	**17,048**
ერთობლივად შეფასებული	1,839	-	-	15,209	17,048
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**1,839**	**-**	**-**	**15,209**	**17,048**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**-**	**1,196**	**1,196**
გადახდილი აქტივები	(6)	-	-	(1,856)	(1,862)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	21	-	-	4,741	4,762
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	15	-	-	2,885	2,900
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**15**	**-**	**-**	**4,081**	**4,096**
ერთობლივად შეფასებული	15	-	-	4,081	4,096
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**15**	**-**	**-**	**4,081**	**4,096**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**3,919**	**-**	**-**	**-**	**3,919**
ახალი წარმოქმნილი ან შესყიდული ფინანსური აქტივები	3,034	-	-	3,107	6,141
გადახდილი აქტივები	(4,616)	-	-	(122)	(4,738)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების დინამიკა	(47)	-	-	(249)	(296)
სხვა წმინდა ცვლილებები	509	-	-	6,832	7,341
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	-	13	13
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,799**	**-**	**-**	**9,581**	**12,380**
ერთობლივად შეფასებული	2,799	-	-	9,581	12,380
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**2,799**	**-**	**-**	**9,581**	**12,380**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	**1-ლი ეტაპი**	**მე-2 ეტაპი**	**მე-3 ეტაპი**	**შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული**	**სულ**
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**21**	**-**	**-**	**-**	**21**
გადახდილი აქტივები	(8)	-	-	-	(8)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(13)	-	-	1,195	1,182
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგების (გამოშვება)/დარიცხვები	(21)	-	-	1,195	1,174
დისკონტის პოზიციის დახურვა	-	-	-	13	13
საკურსო სხვაობა	-	-	-	(12)	(12)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**-**	**1,196**	**1,196**
ერთობლივად შეფასებული	-	-	-	1,196	1,196
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**-**	**1,196**	**1,196**

ბანკი ჩამოწერს ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ნაშთს, როდესაც იგი დაისაკუთრებს საიჯარო აქტივს. სხვაობა მთლიან და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაშთებს შორის ჩამოწერის მომენტში წარმოადგენს დასაკუთრებული აქტივის ღირებულებას.

10. აქტივის გამოყენების უფლება, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

	2023	*2022*	*2021*
აქტივის გამოყენების უფლება	119,348	98,678	73,441
საიჯარო ვალდებულება	124,345	99,459	81,776

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს დატვირთვის და იჯარის ხარჯებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებიდან, რომლებზეც გავრცელდა აღიარების გამონაკლისები:

	2023	*2022*	*2021*
მოკლევადიანი იჯარა	(3,204)	(3,541)	(2,777)
დაბალფასიანი აქტივების იჯარა	(1,664)	(1,383)	(1,549)
	(4,868)	**(4,924)**	**(4,326)**

ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა

	ცვლილება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 01 იანვარს	**89,812**
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები	(25,068)
ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	117
შესყიდვები	37,606
სხვა ცვლილებები*	(20,691)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	**81,776**
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები	(19,858)
ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	753
შესყიდვები	56,703
სხვა ცვლილებები*	(19,915)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	**99,459**
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები	(26,572)
ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	(1,375)
შესყიდვები	52,298
სხვა ცვლილებები*	535
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	**124,345**

* *სხვა ცვლილების დინამიკა ძირითადად მოიცავს უცხოურ ვალუტაში ხელშეკრულებების და გაუქმებული საიჯარო ხელშეკრულებების გადაყვანის ეფექტს.*

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლების ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*სულ*
თვითღირებულება		
2022 წლის 31 დეკემბერი	**158,834**	**158,834**
შესყიდვები	52,563	52,563
გასვლა	(12,086)	(12,086)
2023 წლის 31 დეკემბერი	**199,311**	**199,311**
დაგროვილი ცვეთა		
2022 წლის 31 დეკემბერი	**60,156**	**60,156**
ცვეთის დარიცხვა	27,554	27,554
გასვლა	(7,747)	(7,747)
2023 წლის 31 დეკემბერი	**79,963**	**79,963**
წმინდა საბალანსო ღირებულება		
2022 წლის 31 დეკემბერი	**98,678**	**98,678**
2023 წლის 31 დეკემბერი	**119,348**	**119,348**

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*სულ*
თვითღირებულება		
2021 წლის 31 დეკემბერი	**119,335**	**119,335**
შესყიდვები	57,518	57,518
გასვლა	(18,019)	(18,019)
2022 წლის 31 დეკემბერი	**158,834**	**158,834**
დაგროვილი ცვეთა		
2021 წლის 31 დეკემბერი	**45,894**	**45,894**
ცვეთის დარიცხვა	22,438	22,438
გასვლა	(8,176)	(8,176)
2022 წლის 31 დეკემბერი	**60,156**	**60,156**
წმინდა საბალანსო ღირებულება		
2021 წლის 31 დეკემბერი	**73,441**	**73,441**
2022 წლის 31 დეკემბერი	**98,678**	**98,678**

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*სულ*
თვითღირებულება		
2020 წლის 31 დეკემბერი	**110,159**	**110,159**
შესყიდვები	38,068	38,068
გასვლა	(28,892)	(28,892)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**119,335**	**119,335**
დაგროვილი ცვეთა		
2020 წლის 31 დეკემბერი	**32,396**	**32,396**
ცვეთის დარიცხვა	18,985	18,985
გასვლა	(5,487)	(5,487)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**45,894**	**45,894**
წმინდა საბალანსო ღირებულება		
2020 წლის 31 დეკემბერი	**77,763**	**77,763**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**73,441**	**73,441**

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების ცვლილების დინამიკა ასეთია:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*ავტოსატრანსპორტო საშუალებები*	*საიჯარო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
2022 წლის 31 დეკემბერი	**212,331**	**188,556**	**211,586**	**5,424**	**25,624**	**1,349**	**644,870**
შესყიდვები	20,316	24,443	22,630	2,552	-	16,596	86,537
გადატანები	2,557	-	-	-	8,507	(11,064)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(641)	-	-	-	-	-	(641)
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	585	-	-	-	-	-	585
გადატანები გამოსყიდვის უფლების გარეშე დაგირავებული აქტივებიდან	3,516	-	-	-	-	-	3,516
გადატანები სხვა აქტივებში/აქტივებიდან	934	(1,421)	(7,714)	(207)	(29)	(243)	(8,680)
გასვლა	-	(30)	-	(43)	-	-	(73)
ჩამოწერები	-	-	(2)	(284)	(2,161)	(318)	(2,765)
2023 წლის 31 დეკემბერი	**239,598**	**211,548**	**226,500**	**7,442**	**31,941**	**6,320**	**723,349**
დაგროვილი გაუფასურება							
2022 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
2023 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
2022 წლის 31 დეკემბერი	**25,221**	**118,342**	**137,350**	**3,309**	**11,227**	**-**	**295,449**
ცვეთის დარიცხვა	4,845	11,368	25,069	820	4,230	-	46,332
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(225)	(1)	-	-	-	-	(226)
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	(22)	-	-	-	-	-	(22)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(996)	(5,526)	(203)	-	-	(6,725)
გასვლა	-	-	-	-	-	-	-
ჩამოწერები	-	(354)	(745)	(85)	(1,147)	-	(2,331)
2023 წლის 31 დეკემბერი	**29,819**	**128,359**	**156,148**	**3,841**	**14,310**	**-**	**332,477**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2022 წლის 31 დეკემბერი	**185,751**	**70,214**	**74,236**	**2,115**	**14,397**	**1,349**	**348,062**
2023 წლის 31 დეკემბერი	**208,420**	**83,189**	**70,352**	**3,601**	**17,631**	**6,320**	**389,513**

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*ავტოსატრანსპორტო საშუალებები*	*საიჯარო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	**192,852**	**184,523**	**187,554**	**4,473**	**25,870**	**1,014**	**596,286**
შესყიდვები	120	10,299	28,621	1,457	-	27,735	68,232
გადატანები	23,365	-	-	-	3,804	(27,169)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(966)	-	-	-	-	-	(966)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,571)	(2,135)	(265)	-	(231)	(4,202)
გასვლა	(3,011)	-	-	-	-	-	(3,011)
ჩამოწერები	(29)	(4,695)	(2,454)	(241)	(4,050)	-	(11,469)
2022 წლის 31 დეკემბერი	**212,331**	**188,556**	**211,586**	**5,424**	**25,624**	**1,349**	**644,870**
დაგროვილი გაუფასურება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
2022 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
2021 წლის 31 დეკემბერი	**22,263**	**110,430**	**120,666**	**3,106**	**11,219**	**-**	**267,684**
ცვეთის დარიცხვა	3,908	13,461	21,580	572	4,035	-	43,556
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(155)	-	-	-	-	-	(155)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(916)	(2,479)	(230)	-	-	(3,625)
გასვლა	(795)	(91)	-	-	-	-	(886)
ჩამოწერები	-	(4,542)	(2,417)	(139)	(4,027)	-	(11,125)
2022 წლის 31 დეკემბერი	**25,221**	**118,342**	**137,350**	**3,309**	**11,227**	**-**	**295,449**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	**169,230**	**74,093**	**66,888**	**1,367**	**14,651**	**1,014**	**327,243**
2022 წლის 31 დეკემბერი	**185,751**	**70,214**	**74,236**	**2,115**	**14,397**	**1,349**	**348,062**

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*ავტოსატრანსპორტო საშუალებები*	*საიჯარო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	**191,167**	**173,846**	**169,917**	**4,677**	**30,795**	**3,122**	**573,524**
შესყიდვები	1,985	11,718	26,284	398	-	6,982	47,367
გადატანები	6,416	-	-	-	2,491	(8,907)	-
გადაფასება	2,359	-	-	-	-	-	2,359
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(11,320)	-	-	-	-	-	(11,320)
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	2,245	-	-	-	-	-	2,245
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(998)	(8,647)	-	-	(183)	(9,828)
ჩამოწერები	-	(43)	-	(602)	(7,416)	-	(8,061)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**192,852**	**184,523**	**187,554**	**4,473**	**25,870**	**1,014**	**596,286**
დაგროვილი გაუფასურება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
2020 წლის 31 დეკემბერი	**19,526**	**99,260**	**105,361**	**3,122**	**14,627**	**-**	**241,896**
ცვეთის დარიცხვა	3,855	12,420	17,944	569	4,008	-	38,796
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(1,118)	-	-	(1)	-	-	(1,119)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,225)	(2,639)	-	-	-	(3,864)
ჩამოწერები	-	(25)	-	(584)	(7,416)	-	(8,025)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**22,263**	**110,430**	**120,666**	**3,106**	**11,219**	**-**	**267,684**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	**170,282**	**74,586**	**64,556**	**1,555**	**16,168**	**3,122**	**330,269**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**169,230**	**74,093**	**66,888**	**1,367**	**14,651**	**1,014**	**327,243**

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	*სხვა*	*სულ*
თვითღირებულება			
2022 წლის 31 დეკემბერი	**199,676**	**25,581**	**225,257**
შესყიდვები	40,895	-	40,895
გასვლა	(7,166)	-	(7,166)
2023 წლის 31 დეკემბერი	**233,405**	**25,581**	**258,986**
დაგროვილი გაუფასურება			
2022 წლის 31 დეკემბერი	**-**	**-**	**-**
გაუფასურების ხარჯი	2,201	-	2,201
2023 წლის 31 დეკემბერი	**2,201**	**-**	**2,201**
დაგროვილი ამორტიზაცია			
2022 წლის 31 დეკემბერი	**99,538**	**5,609**	**105,147**
ამორტიზაციის დანარიცხი	25,065	15	25,080
გასვლა	(6,666)	-	(6,666)
2023 წლის 31 დეკემბერი	**117,937**	**5,624**	**123,561**
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2022 წლის 31 დეკემბერი	**100,138**	**19,972**	**120,110**
2023 წლის 31 დეკემბერი	**113,267**	**19,957**	**133,224**

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	*სხვა*	*სულ*
თვითღირებულება			
2021 წლის 31 დეკემბერი	**176,470**	**25,581**	**202,051**
შესყიდვები	29,178	-	29,178
გასვლა	(5,972)	-	(5,972)
2022 წლის 31 დეკემბერი	**199,676**	**25,581**	**225,257**
დაგროვილი ამორტიზაცია			
2021 წლის 31 დეკემბერი	**80,624**	**5,589**	**86,213**
ამორტიზაციის დანარიცხი	23,239	20	23,259
გასვლა	(4,325)	-	(4,325)
2022 წლის 31 დეკემბერი	**99,538**	**5,609**	**105,147**
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2021 წლის 31 დეკემბერი	**95,846**	**19,992**	**115,838**
2022 წლის 31 დეკემბერი	**100,138**	**19,972**	**120,110**

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	*სხვა*	*სულ*
თვითღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	**144,986**	**25,581**	**170,567**
შესყიდვები	31,783	-	31,783
გასვლა	(299)	-	(299)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**176,470**	**25,581**	**202,051**
დაგროვილი ამორტიზაცია			
2020 წლის 31 დეკემბერი	**60,805**	**5,480**	**66,285**
ამორტიზაციის დანარიცხი	20,118	109	20,227
გასვლა	(299)	-	(299)
2021 წლის 31 დეკემბერი	**80,624**	**5,589**	**86,213**
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	**84,181**	**20,101**	**104,282**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**95,846**	**19,992**	**115,838**

11. საინვესტიციო ქონება

	2023	*2022*	*2021*
1 იანვარს	**163,230**	**218,793**	**219,005**
შესყიდვები	464	4,110	81,781
გასვლა	(37,359)	(51,558)	(64,241)
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	(128)	8,029	437
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	(10,756)	(16,955)	(28,390)
გადატანები ძირითადი საშუალებებიდან	415	811	10,201
31 დეკემბერს	**115,866**	**163,230**	**218,793**

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა აკრედიტებული დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 29-ე შენიშვნაში.

12. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

	2023	*2022*	*2021*
1 იანვარს	**114,731**	**2,488**	**5,082**
შესყიდვები	235,966	122,977	1,859
გასვლა	(77,197)	(7,335)	(4,261)
ჩამოწერა	(2,114)	(3,399)	(192)
გადატანები ძირითად საშუალებებში	(3,516)	-	-
31 დეკემბერს	**267,870**	**114,731**	**2,488**

13. გუდვილი

გუდვილის ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურებოდა:

	2023	*2022*	*2021*
თვითღირებულება			
1 იანვარი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
31 დეკემბერს	**33,453**	**33,453**	**33,453**
წმინდა საღრიცხვო ღირებულება:			
1 იანვარი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
31 დეკემბერს	**33,453**	**33,453**	**33,453**

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შეძენილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: კორპორაციული და საცალო საბანკო მომსახურება.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2023	*2022*	*2021*
საცალო საბანკო საქმიანობა	23,488	23,488	23,488
კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	9,965	9,965	9,965
სულ	**33,453**	**33,453**	**33,453**

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ანაზღაურებადი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. დისკონტირების განაკვეთი არ დაკორექტირდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპისთვის იმ სამწლიანი პერიოდების მიღმა, რომლებსაც ფინანსური ბიუჯეტები მოიცავს. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, დაშვებულია მუდმივი ზრდის 3%-იანი ტემპი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის სამომავლო საოპერაციო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად.

ბანკმა დისკონტირების შემდეგი განაკვეთები გამოიყენა კორპორაციული საბანკო მომსახურებისა და საცალო საბანკო მომსახურებისთვის:

	კორპორაციული საბანკო საქმიანობა			*საცალო საბანკო საქმიანობა*		
	2023, %	*2022, %*	*2021, %*	*2023, %*	*2022, %*	*2021, %*
დისკონტირების განაკვეთი	5.3%	4.3%	3.9%	6.6%	8.4%	8.1%

დისკონტირების განაკვეთები

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მოლოდინს თითოეული მიმართულებიდან მისაღები უკუგების მიმართ. სწორედ ამაზე დაყრდნობით აფასებს ხელმძღვანელობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგებს და სამომავლო საინვესტიციო წინადადებებს. დისკონტირების განაკვეთები გამოითვლება კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე დაყრდნობით, გადასახადით დაბეგვრამდე.

13. გუდვილი (გაგრძელება)

დისკონტირების განაკვეთები (გაგრძელება)

საცალო და კორპორაციული საბანკო მომსახურების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- სესხებისა და ანაბრების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- თვითღირებულებაში / შემოსავლების სტრუქტურაში ან კოეფიციენტში არსებითი ცვლილებების გარეშე; და
- ვაჭრობის დაფინანსების ან სხვა დოკუმენტური საქმიანობების სტაბილური, ორგანული ზრდა.

მგრძნობელობა დაშვებებში შესული ცვლილებების მიმართ

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენების ღირებულების ნამეტი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წმინდა სააღრიცხვო ღირებულების საფუძველზე. შესაძლო ცვლილებად მიჩნეული იქნა +/-1% დისკონტირების განაკვეთსა და ზრდის ტემპში.

14. ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში

შვილობილ საწარმოებში განხორციელებული ინვესტიციების ღირებულება (გაუფასურებებისა და ჩამოწერების გამოკლებით) ასეთია:

	2023	*2022*	*2021*
პირდაპირი ინვესტიციები			
შპს „საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია“	3,577	3,577	3,577
„ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედი“	58,745	58,745	58,745
სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკი“	66,575	66,575	66,575
შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“	17,555	19,182	22,414
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოებში	**146,452**	**148,079**	**151,311**

ბანკი აფასებს ყველა შვილობილი საწარმოს გაუფასურების ნიშნებს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიაში“ ინვესტიცია გაუფასურდა 1,627 ლარით (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 3,232 ლარით). 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოვლენილა, გარდა საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობისა უნგრეთში, რომელიც სრულად გაუფასურდა 2019 წლის 31 დეკემბრიდან.

„ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედის“ და სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის“ ძირითადი არააუდიტირებული გაერთიანებული ფინანსური მაჩვენებლები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2023	*2022*	*2021*
სულ აქტივები	1,315,576	1,416,989	1,021,879
სულ საკუთარი კაპიტალი	184,131	187,019	175,569
სხვა სრული შემოსავალი	(2,888)	11,450	(312)
გადახდილი ფულადი სახსრები	125,320	125,320	125,320
შეძენის ღირებულება	**125,320**	**125,320**	**125,320**

14. ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში (გაგრძელება)

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ ძირითადი არააუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური მაჩვენებლები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2023	*2022*	*2021*
სულ აქტივები	20,597	87,404	158,293
სულ საკუთარი კაპიტალი	17,555	19,182	20,082
სხვა სრული შემოსავალი	(1,637)	(938)	(1,843)
შეძენის ღირებულება	**17,555**	**19,182**	**22,414**

15. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მოიცავს:

	2023	*2022*	*2021*
მიმდინარე მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(318,772)	(126,367)	(108,365)
გადავადებული მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	68,282	(56,556)	36,945
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(250,490)**	**(182,923)**	**(71,420)**

ბანკის მოგება იბეგრება 20%-იანი საგადასახადო განაკვეთით (2022 წ.: 15%, 2021 წ.: 15%).

2018 წლის 12 ივნისს ფინანსური დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან. 2022 წლის 16 დეკემბერს მოგების გადასახადის კოდექსში ცვლილება შევიდა, რომლითაც გაუქმდა მოსალოდნელი გადასვლა განაწილებული მოგების დაბეგვრაზე 2023 წლის 1 იანვრიდან. ცვლილების მიხედვით, 2023 წლის 1 იანვრიდან არსებული საგადასახადო წესები ფინანსური დაწესებულებებისთვის, მათ შორის ბანკებისთვის, შენარჩუნდება. ამავდროულად, ბანკებისთვის არსებული მოგების გადასახადის განაკვეთი 2023 წლიდან 15%-დან 20%-მდე გაიზარდა. გარდა ამისა, 2023 წლიდან დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლის გამოქვითვა შესაძლებელია, განისაზღვრება ფასს-ის და არა საქართველოს ეროვნული ბანკის ადგილობრივი რეგულაციების მიხედვით. სტანდარტებზე გადასვლით განპირობებული სხვაობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ერთჯერადად 15%-ით დაიბეგრება. შეცვლილი კანონი მკაფიოდ არ განმარტავს საპროცენტო შემოსავალში სტანდარტებზე გადასვლით განპირობებული სხვაობის ბუღალტრულად აღრიცხვის წესს. ხელმძღვანელობას გონივრულად მიაჩნია სტანდარტებზე გადასვლისას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მსგავსი მიდგომის გამოყენება საპროცენტო შემოსავალზე და გადავადებულ გადასახადს შესაბამისად გამოითვლის.

ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებადია წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები გადაფასდა განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად. ცვლილებამ განაპირობა არსებითი ერთჯერადი გადავადებული საგადასახადო ხარჯი, ვინაიდან მანამდე ბანკმა აღიარა გადავადებული გადასახადები მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მოსალოდნელი იყო მათი რეალიზება 2023 წლის 1 იანვრამდე.

15. გადასახადები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. ქვემოთ მოცემულია 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ტარიფის მიხედვით გამოთვლილი მოგების გადასახადის ხარჯის და რეალური ხარჯის შედარება:

	2023	*2022*	*2021*
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გაწევამდე	**1,553,462**	**1,144,790**	**799,854**
საშუალო საგადასახადო განაკვეთი	20%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი საშუალო საგადასახადო განაკვეთით	**(310,692)**	**(171,719)**	**(119,978)**
დაუბეგრავი შემოსავალი	60,411	46,284	49,960
გამოუქვითავი ხარჯები	(1,721)	(1,459)	(1,683)
წინა წლის დეკლარაციების შესწორება	(2,342)	(2,846)	(15)
გადასახადი თითოეულ ქვეყანაში მოგების გადასახადის ადგილობრივი განაკვეთის შემთხვევაში	394	-	-
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	110	(53,074)	-
გადასახადის დასაქვითი ხარჯები	7,030	-	-
სხვა	(3,680)	(109)	296
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(250,490)**	**(182,923)**	**(71,420)**

საქართველოში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ „ბანკი“ არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2023	*2022*	*2021*
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულებები	183,932	20,260	85,270
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	10,992	79,274	22,718
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	**194,924**	**99,534**	**107,988**

15. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი ცვლილების დინამიკა შესაბამის წლებში:

	2020	*დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში*	*2021*	*დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში*	*2022*	*დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში*	*2023*
დასაქვითი დროებითი სხვაობების დაბეგვრის შედეგი:							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	-	26	26	8	34
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	-	66	66	(1)	65
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	(210)	(210)
საინვესტიციო ქონება	59	-	59	(59)	-	-	-
სხვა ზარალის გაუფასურების და ანარიცხების რეზერვი	-	-	-	-	-	-	-
საგადასახადო ზარალის გადატანა	-	-	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალებები	-	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-
საიჯარო ვალდებულება	4,902	(1,829)	3,073	16,819	19,892	4,977	24,869
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	7,523	12,539	20,062	18,070	38,132	5,073	43,205
სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები	67	13	80	4,376	4,456	(742)	3,714
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	**12,551**	**10,723**	**23,274**	**39,298**	**62,572**	**9,105**	**71,677**
დაბეგვრადი დროებითი სხვაობების დაბეგვრის შედეგი:							
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების	2,112	131	2,243	1,685	3,928	(641)	3,287
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,624	(932)	692	1,259	1,951	(414)	1,537
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	50,742	(24,538)	26,204	32,546	58,750	(58,750)	-
ძირითადი საშუალებები	8,859	(3,187)	5,672	37,522	43,194	4,357	47,551
აქტივის გამოყენების უფლება	4,464	(2,181)	2,283	17,370	19,653	4,119	23,772
საინვესტიციო ქონება	-	965	965	7,822	8,787	(2,265)	6,522
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	1,540	(1,055)	485	(485)	-	-	-
სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები	2,873	4,575	7,448	(1,865)	5,583	(5,583)	-
გადავადებული საგადასახადო გადავადებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	**72,214** / **(59,663)**	**(26,222)** / **36,945**	**45,992** / **(22,718)**	**95,854** / **(56,556)**	**141,846** / **(79,274)**	**(59,177)** / **68,282**	**82,669** / **(10,992)**

16. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2023	*2022*	*2021*
მოთხოვნები ფულადი გზავნილების ოპერაციებიდან	138,833	86,701	34,996
სხვა მოთხოვნები	70,508	69,891	18,422
მარაგები	13,624	11,041	6,092
დერივატივების მარჟა	12,129	21,053	18,586
წარმოქმნილი ფინანსური აქტივები	10,942	31,534	125,679
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	9,537	9,249	8,917
საოპერაციო საგადასახადო აქტივები	2,465	1,381	2,230
ფინანსური იჯარის მიზნით შეძენილი აქტივები	38	35	25
სხვა	39,833	24,062	10,479
სხვა აქტივები, მთლიანი	**297,909**	**254,947**	**225,426**
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(15,021)	(16,853)	(14,366)
სხვა აქტივები, წმინდა	**282,888**	**238,094**	**211,060**

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2023	*2022*	*2021*
ფულადი გზავნილების ოპერაციების ვალდებულება	59,079	24,671	8,457
კრედიტორები	38,789	33,998	30,569
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	25,779	59,020	6,605
ანარიცხები	5,925	4,129	5,188
გადასახდელი დივიდენდები	3,522	2,346	1,713
სხვა საგადასახადო ვალდებულებები	3,354	4,448	8,402
დერივატივების მარჟა	-	348	98,844
სხვა	11,439	20,294	11,480
სხვა ვალდებულებები	**147,887**	**149,254**	**171,258**

16. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად თავიანთ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2023		
	პირობითი თანხა	*სამართლიანი ღირებულება*	
		აქტივი	*ვალდებულება*
ხელშეკრულება უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვაზე			
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	1,099,787	2,703	3,712
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	3,776,221	8,239	22,067
მთლიანი წარმოებული აქტივები / ვალდებულებები	**4,876,008**	**10,942**	**25,779**

	2022			*2021*		
	პირობითი თანხა	*სამართლიანი*		*პირობითი თანხა*	*სამართლიანი ღირებულება*	
		აქტივი	*ვალდებულება*		*აქტივი*	*ვალდებულება*
ხელშეკრულება უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვაზე						
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	1,392,118	5,688	2,873	1,065,639	931	3,141
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	4,476,430	25,846	56,147	5,393,757	122,217	2,079
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები						
ოფციონები - უცხოურ ვალუტაში (IR)	-	-	-	7,434	2,531	1,385
მთლიანი წარმოებული აქტივები / ვალდებულებები	**5,868,548**	**31,534**	**59,020**	**6,466,830**	**125,679**	**6,605**

17. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს:

	2023	*2022*	*2021*
მიმდინარე ანგარიშები	11,701,666	10,341,151	6,852,159
ვადიანი დეპოზიტები	8,029,412	6,916,212	6,720,972
მომხმარებელთა ანაბრები და თამასუქები	**19,731,078**	**17,257,363**	**13,573,131**
აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველყოფისთვის გამიზნული (მე-20 შენიშვნა)	**334,092**	**121,753**	**117,379**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლების წინაშე ვალდებულებები 2,042,323 ლარის (10%) ოდენობით ათ უმსხვილეს მეანაბრეზე მოდიოდა (2022 წ.: 2,107,058 ლარი (12%), 2021 წ.: 1,953,107 ლარი (14%)).

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებლების შემდეგ ტიპებთან:

	2023	*2022*	*2021*
ფიზიკური პირები	12,473,336	10,719,500	8,153,720
კერძო საწარმოები	6,763,424	5,846,629	4,797,275
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოები	494,318	691,234	622,136
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	**19,731,078**	**17,257,363**	**13,573,131**

17. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები (გაგრძელება)

მომხმარებელთა ანგარიშები საქმიანობის სფეროების მიხედვით:

	2023	*2022*	*2021*
ფიზიკური პირები	12,473,336	10,719,500	8,153,720
ფინანსური შუამავლობა	1,666,624	1,282,979	1,409,110
ვაჭრობა	1,143,901	945,105	774,477
მშენებლობა	1,060,595	739,780	632,199
მომსახურება	860,619	748,455	361,913
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	531,251	391,787	368,859
სახელმწიფო სერვისები	445,880	682,809	613,710
წარმოება	371,404	628,623	376,210
უძრავი ქონება	300,419	190,062	189,339
სასტუმრო საქმე	101,398	167,535	70,375
ელექტროენერგიის, გაზის და წყლის მიწოდება	76,384	186,517	112,244
სხვა	699,267	574,211	510,975
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	**19,731,078**	**17,257,363**	**13,573,131**

18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2023	*2022*	*2021*
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკისგან	2,101,653	1,715,257	1,413,333
ნასესხები სახსრები საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან	1,745,591	1,353,570	1,415,003
საკორესპონდენტო ანგარიშები	451,755	740,946	171,095
ვადიანი ანაბრები და შიდა საბანკო სესხები	105,735	734,209	92,287
	4,404,734	**4,543,982**	**3,091,718**
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხი	562,520	401,733	668,766
დამატებითი ძირითადი კაპიტალი	135,526	136,061	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	**5,102,780**	**5,081,776**	**3,760,484**

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკმა 9.36%-მდე გადაიხადა საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აშშ დოლარში ნასესხებ სახსრებზე (2022 წ.: 7.52%-მდე, 2021 წ.: 4.18%-მდე). 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკმა 11.82%-მდე გადაიხადა აშშ დოლარში აღებულ სუბორდინირებულ სესხზე (2022 წ.: 10.73%-მდე და 2021 წ.: 7.75%-მდე).

საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ზოგი გრძელვადიანი სესხი აღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომ ბანკი შეინარჩუნებს კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეულ ლიმიტებს, ლიკვიდურობას, სავალუტო პოზიციებს, საკრედიტო რისკების მოცულობას, მოზიდული სახსრების წილს და ა.შ. 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან აღებულ მნიშვნელოვან სესხებზე აკმაყოფილებდა კრედიტორთა ყველა პირობას.

2023 წლის 27 დეკემბერს ბანკმა გააფორმა 25 მილიონი ევროს მეორადი კაპიტალის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება კრედიტორებთან - Green for Growth Fund (GGF), Southeast Europe S.A. და SICAV-SIF-თან და 20 მილიონი ევროს მეორადი კაპიტალის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება კრედიტორებთან - European Fund for Southeast Europe S.A. და SICAV-SIF (EFSE)-თან. ეს თანხა მთლიანად იყო ათვისებული 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის.

2023 წლის 31 აგვისტოს ბანკმა გაფორმა 100 მილიონი აშშ დოლარის სასესხო ხელშეკრულება იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოსთან, როგორც კრედიტორთან, ხუთწლიანი ვადით, რომელიც სრულად იყო ათვისებული 2023 წლის 31 დეკემბრის ბოლოსთვის.

18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე (გაგრძელება)

2023 წლის 13 სექტემბერს ბანკმა გააფორმა სასესხო ხელშეკრულება აზიის განვითარების ბანკთან, როგორც კრედიტორთან, ხუთწლიანი ვადით, 100 მილიონი აშშ დოლარის ეკვივალენტურ თანხაზე ლარში, რომელიც 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად იყო ათვისებული.

2022 წლის 31 მაისს ბანკმა გააფორმა 50 მილიონი აშშ დოლარის დამატებითი პირველადი კაპიტალის უვადო სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის ხელშეკრულება კრედიტორებთან – ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკთან და Swedfund International AB-თან. ეს თანხა მთლიანად იყო ათვისებული 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის.

2022 წლის ივნისში ბანკმა დაფარა მიმდინარე 70 მილიონი აშშ დოლარი საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციისგან მიღებული თავდაპირველი 90 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხიდან, საიდანაც 42 მილიონი აშშ დოლარი მიეკუთვნება მეორად კაპიტალს.

სუბორდინირებული ვალის ხელშეკრულების დეტალები (მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ზე მეტი, ხელშეკრულების საფუძველზე):

საკრედიტო ხაზის გამცემი	ვადის დაწყების თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	ხელშეკრულების თავდაპირველი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
FMO - ჰოლანდიური სამეწარმეო განვითარების ბანკი	20-Dec-19	20-Dec-29	libor+5.65	USD	127,000	345,364	345,709	390,058
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი	7-Jun-22	10-Jun-27	14.1%	USD	35,000	94,868	95,243	-
GREEN FOR GROWTH FUND, SOUTHEAST EUROPE S.A SICAV	27-Dec-23	15-Dec-33	libor+5.3	EUR	25,000	74,459	-	-
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია	29-Jun-15	15-Jun-25	libor+7.5	USD	70,000	-	-	215,732

19. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2023	*2022*	*2021*
დამატებითი ძირითადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები	267,113	267,702	306,239
გამოშვებული Tier 2 თამასუქები	83,158	-	-
გამოშვებული ევრობონდები და თამასუქები	-	226,857	938,372
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	64,278	107,022	128,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	**414,549**	**601,581**	**1,373,095**

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	გამოშვებული ევრობონდები და თამასუქები	დამატებითი ძირითადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები	გამოშვებული Tier 2 თამასუქები
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	**1,020,428**	**323,320**	**-**
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(28,825)	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი წილის დაფარვა	-	-	-
სხვა ცვლილებები	(53,231)	(17,081)	-
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	**938,372**	**306,239**	**-**
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(617,194)	-	-
სხვა ცვლილებები	(94,321)	(38,537)	-
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	**226,857**	**267,702**	**-**
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(20,980)	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი წილის დაფარვ	(192,222)	-	-
შემოსულობა გამოშვებული დამატებითი კაპიტალის თამასუქებიდან	-	-	78,921
სხვა ცვლილებები	(13,655)	(589)	4,237
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**267,113**	**83,158**

20. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული საკითხები

საი-ინვესტი

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა სასამართლო დავა შპს „საი-ინვესტთან“ („საი-ინვესტი“) 7 მილიონი ევროს ოდენობის ანაბარზე გირაოსთან დაკავშირებით, რომლითაც უზრუნველყოფილი იყო სს „საქართველოს ბანკის“ მიმართ შპს „სპორტ ინვესტის“ სესხები. შპს „საი-ინვესტმა“ ანაბარზე გირაოს კანონიერება საქართველოს სასამართლო სისტემაში გაასაჩივრა. მისი სარჩელი სააპელაციო სასამართლომ არსებითად დააკმაყოფილა, რაც ბანკის აზრით, მცდარი და უსაფუძვლო გადაწყვეტილებაა და რომელიც ბანკმა გაასაჩივრა უზენაეს სასამართლოში. საქმეს ამჟამად განიხილავს უზენაესი სასამართლო და ჯერ არ არის ცნობილი, როდის არის მოსალოდნელი გადაწყვეტილების მიღება. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით, ამ სარჩელის გამო არსებითი ზარალის მიღების დაბალი ალბათობა არსებობს, შესაბამისად, ანარიცხები ამ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შეუქმნია.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2023	*2022*	*2021*
საკრედიტო ვალდებულებები			
გაცემული ფინანსური და შესრულების გარანტიები	1,895,611	1,695,922	1,655,639
აკრედიტივები	77,545	116,309	71,540
გამოუხმობი საკრედიტო ხაზები	967,754	810,186	758,984
	2,940,910	**2,622,417**	**2,486,163**
გამოკლებული - აკრედიტივის და გარანტიის უზრუნველყოფის სახით ფლობილი ფულადი სახსრები (მე-17 შენიშვნა)	(334,092)	(121,753)	(117,379)
გამოკლებული - ანარიცხები	(5,925)	(4,129)	(5,188)
საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები			
არაუგვიანეს 1 წლისა	1,730	1,787	1,764
1-დან 5 წლამდე	2,277	2,583	2,480
5 წელზე მეტი	-	451	986
	4,007	**4,821**	**5,230**
კაპიტალური დანახარჯის ვალდებულებები	**6,862**	**6,732**	**4,362**

* *2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული მთლიანი გარანტიებიდან ბანკის ფინანსური და ვალდებულების შესრულების გარანტიები შეადგენდა 1,151,100 ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 978,662 ლარი, 2021 წლის 31 დეკემბერი 1,015,412 ლარი) და 744,511 ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 717,260 ლარი, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 640,227 ლარი), შესაბამისად.*

ბანკი თავის აუთვისებელ სასესხო ნაშთებს წარმოადგენს ხელშეკრულებების პირობების და ამ თანხების გაცემასთან დაკავშირებით არსებული პრაქტიკის მიხედვით. ნაშთები ვალდებულებების სახით წარმოდგენილია, თუ ბანკს აქვს აუთვისებელი თანხების დამატებითი დამტკიცების გარეშე გაცემის დამკვიდრებული პრაქტიკა.

21. საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 43,308,125 ჩვეულებრივი აქციისგან. 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 27,993,660 ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან ყველა სრულად განაღდებული იყო. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება ერთი (1) ლარია. ქვემოთ მოცემულია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული აქციები:

	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	*ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა*
2020 წლის 31 დეკემბერი	**27,993,660**	**27,994**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**27,993,660**	**27,994**
2022 წლის 31 დეკემბერი	**27,993,660**	**27,994**
2023 წლის 31 დეკემბერი	**27,993,660**	**27,994**

გამოსყიდული აქციები

ბანკის მფლობელობაში არსებული გამოსყიდული აქციების რაოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 11,366-ს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 10,173, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 10,173), რომელთა ნომინალური ღირებულება იყო 11 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 10 ლარი, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 10 ლარი).

დივიდენდები

აქციონერებს ლარში გამოხატული დივიდენდების მიღების უფლება აქვთ.

2023 წლის 23 აგვისტოს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2023 წლის შუალედური დივიდენდები 1 აქციაზე 7.04 ლარის ოდენობით. 2023 წლის 26 სექტემბერს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური მოგების დივიდენდები სულ 196,956 ლარის ოდენობით.

2023 წლის 1 მაისს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2022 წლის საბოლოო დივიდენდები 1 აქციაზე 14.69 ლარის ოდენობით. 2023 წლის 8 მაისს აქციონერებმა მიიღეს დივიდენდები სულ 410,999 ლარის ოდენობით.

2022 წლის 16 აგვისტოს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2022 წლის შუალედური დივიდენდები 1 აქციაზე 4.65 ლარის ოდენობით. 2022 წლის 10 ოქტომბერს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 129,914 ლარის ოდენობით.

2022 წლის 20 ივნისს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2021 წლის საბოლოო დივიდენდები 1 აქციაზე 5.18 ლარის ოდენობით. 2022 წლის 5 ივლისს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 145,065 ლარის ოდენობით.

2021 წლის 17 აგვისტოს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2021 წლის შუალედური დივიდენდები 1 აქციაზე 2.52 ლარის ოდენობით. 2021 წლის 5 ნოემბერს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური მოგების დივიდენდები სულ 70,390 ლარის ოდენობით.

21. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში შესულ ცვლილებებს.

არსებულ შვილობილ საწარმოებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს არსებულ შვილობილ საწარმოებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებულ არარეალიზებულ შემოსულობას (ზარალს)

შემოსავალი აქციაზე

	2023	*2022*	*2021*
ძირითადი და გაზავებული შემოსავლები ერთ აქციაზე			
ბანკის ჩვეულებრივ აქციონერებზე მიკუთვნებადი წლის მოგება	1,302,972	961,867	728,434
წლის განმავლობაში დაუფარავი ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა	27,983,526	27,983,827	27,983,855
შემოსავალი აქციაზე	46.5621	34.3722	26.0305

22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2023	*2022*	*2021*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	**2,648,202**	**2,156,992**	**1,717,134**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხებიდან	2,250,795	1,846,853	1,520,737
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	336,466	293,370	192,898
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	73,775	44,992	14,492
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებიდან	(12,834)	(28,223)	(10,993)
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	**4,028**	**3,263**	**881**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	2,893	3,263	871
სხვა აქტივებიდან	1,135	-	10
საპროცენტო შემოსავალი	**2,652,230**	**2,160,255**	**1,718,015**
კლიენტის ანაბრებსა და თამასუქებზე	(796,321)	(553,787)	(476,146)
ვალდებულებებზე საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	(280,570)	(401,945)	(260,150)
გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(43,757)	(80,575)	(102,338)
სავალუტო სვოპების პროცენტის ელემენტი	25,253	28,416	29,053
საიჯარო ვალდებულებაზე	(4,898)	(4,373)	(4,726)
საპროცენტო ხარჯი	**(1,100,293)**	**(1,012,264)**	**(814,307)**
ანაბრის დაზღვევის საზღაური	(19,174)	(16,643)	(13,012)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**1,532,763**	**1,131,348**	**890,696**

23. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2023	*2022*	*2021*
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	498,483	410,342	290,634
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	49,363	34,545	15,783
გარანტიები და აკრედიტივები	44,771	34,488	33,138
საკასო ოპერაციები	21,530	27,246	17,870
საბროკერო მომსახურების ღირებულება	616	49	460
სხვა	8,142	4,145	6,314
საკომისიო შემოსავალი	**622,905**	**510,815**	**364,199**
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(257,878)	(232,907)	(167,636)
საკასო ოპერაციები	(13,905)	(16,254)	(5,527)
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	(8,577)	(5,064)	(1,598)
საბროკერო მომსახურების ღირებულება	(1,600)	(1,152)	(1,208)
გარანტიები და აკრედიტივები	(229)	(116)	(112)
სხვა	(7,473)	(5,547)	(5,528)
საკომისიო ხარჯი	**(289,662)**	**(261,040)**	**(181,609)**
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	**333,243**	**249,775**	**182,590**

მომხმარებლებისგან მიღებული ამონაგები

2023 წელს ბანკმა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარა 543,254 ლარის ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, საკომისიო და სხვა წმინდა შემოსავლის ჩათვლით (2022 წ.: 444,830 ლარი, 2021 წ.: 323,772 ლარი).

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აღიარებული აქვს 59,423 ლარის ამონაგებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებები (2022 წ.: 48,361 ლარი, 2021 წ.: 38,294 ლარი). სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. გადავადებული შემოსავლის აღიარება ხდება ამონაგებად სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებასთან ერთად.

ბანკი არ აკორექტირებს ანაზღაურების დაპირებულ თანხას დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის შესაბამისად, თუ ბანკი ხელშეკრულების გაფორმებისას მოელის, რომ მომხმარებლისთვის ბანკის მიერ დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების ღირებულების გადახდას შორის ვადა მაქსიმუმ ერთი წელია.

2023 წელს ბანკმა აღიარა 47,832 ლარის ამონაგები (2022 წ.: 36,710 ლარი, 2021 წ.: 8,266 ლარი), ძირითადად საქართველოდან, რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და მანამდე ასახული იყო გადავადებულ შემოსავალში.

დარჩენილ შესასრულებელ ვალდებულებებზე განაწილებული გარიგების ფასი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია ამონაგები, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომავალში იმ შესასრულებელ ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის დაკმაყოფილებული:

	1 წელიწადში	**2 წელიწადში**	**3 წელიწადში**	**3-დან 5 წლამდე**	**5-დან 10 წლამდე**	**სულ**
2023 წლის 31 დეკემბერი	54,994	2,425	1,324	593	87	**59,423**
2022 წლის 31 დეკემბერი	45,709	2,465	126	43	18	**48,361**
2021 წლის 31 დეკემბერი	36,708	1,119	388	76	3	**38,294**

24. ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები

	2023	*2022*	*2021*
ხელფასები და პრემიები	(339,016)	(296,164)	(226,643)
საპენსიო დანახარჯები	(5,435)	(4,239)	(3,614)
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	**(344,451)**	**(300,403)**	**(230,257)**

2023 წელს ხელფასები და პრემიები მოიცავს 70,970 ლარის დანახარჯებს წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში (2022 წ.: 80,996 ლარი, 2021 წ.: 44,336 ლარი), რომელიც უკავშირდება აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ბანკის მასშტაბით დამტკიცებულ სქემას (27-ე შენიშვნა).

ბანკის მიერ დაქირავებული თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრით, 2022 წლის 31 დეკემბრითა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის:

წლის განმავლობაში თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა	*2023*	*2022*	*2021*
მუდმივ შტატზე:			
ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა	14	13	11
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	95	57	52
სხვა თანამშრომლები	6,853	6,209	5,889
	6,962	**6,279**	**5,952**
დროებით დასაქმებული:			
სხვა თანამშრომლები	19	45	59
	19	**45**	**59**
სულ	**6,981**	**6,324**	**6,011**

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2023	*2022*	*2021*
რემონტი და ტექმომსახურება	(46,725)	(39,454)	(33,612)
მარკეტინგი და რეკლამა	(42,669)	(30,778)	(24,269)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(17,273)	(9,750)	(8,455)
საოპერაციო გადასახადები	(11,320)	(9,714)	(10,504)
საოფისე ინვენტარი	(8,612)	(7,284)	(5,613)
მგზავრობის ხარჯები	(6,545)	(4,807)	(3,552)
პერსონალის გადამზადება და დასაქმება	(6,394)	(3,991)	(1,848)
კორპორაციული სასტუმრო საქმე და გართობა	(6,269)	(5,068)	(1,853)
კომუნიკაცია	(5,352)	(5,317)	(4,690)
იჯარა და ქირა	(4,868)	(4,924)	(4,326)
დაცვა	(4,060)	(2,949)	(3,174)
დაზღვევა	(2,999)	(3,492)	(3,389)
სხვა	(963)	(422)	(2,122)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	**(164,049)**	**(127,950)**	**(107,407)**

იურიდიულ და სხვა პროფესიულ მომსახურებასთან დაკავშირებული ხარჯების ზრდა ნაწილობრივ განპირობებული იყო გარიგების დანახარჯებით, რომლებიც გაიწია „ამერიაბანკის“ შეძენის, ასევე საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ბიზნესის სხვა რამდენიმე მიმართულების საკონსულტაციო პროექტების გამო (ჯამში 4.5 მილიონი ლარი).

აუდიტორის გასამრჯელო

აუდიტორის გასამრჯელო მოიცავს შემდეგს:

	2023	*2022*	*2021*
ბანკის წლიური ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტის საფასური	771	634	592
სხვა მარწმუნებელი მომსახურებების დანახარჯები	308	223	235
სულ საფასურები	**1,079**	**857**	**827**

24. ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

ზედა ცხრილში წარმოდგენილი თანხები ასახავს შპს „იუაისთვის“ და მისი მეკავშირე საწარმოებისთვის გადახდილ გასამრჯელოებს. 2023 წელს ბანკის ბანკის მიერ სხვა აუდიტორებისთვის, რომლებიც იუაისთან არ არიან დაკავშირებულები, მარწმუნებელი ან სხვა მომსახურებისთვის გადახდილი გასამრჯელოები შეადგენდა 584 ლარს (2022 წ.: 538 ლარი, 2021 წ.: ნული ლარი).

25. რისკის ხარჯი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული წლისთვის:

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი		შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	
	ერთობლივი	**ერთობლივი**	**ინდივიდუალური**	**ერთობლივი**		**სულ**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(37)	-	-	-	-	(37)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	11	-	-	-	-	11
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	2,957	-	-	-	-	2,957
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	(2,030)	-	-	-	-	(2,030)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	14,843	(11,665)	4,110	(129,119)	(3,727)	(125,558)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11	-	-	-	829	840
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	(3,854)	-	-	(3,854)
ფინანსური გარანტიები	280	(2)	24	5	-	307
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	15	-	-	-	-	15
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	254	25	-	-	-	279
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	**16,304**	**(11,642)**	**280**	**(129,114)**	**(2,898)**	**(127,070)**

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი		შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	
	ერთობლივი	**ერთობლივი**	**ინდივიდუალური**	**ერთობლივი**		**სულ**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(107)	-	-	-	-	(107)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(63)	-	-	-	-	(63)
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	(3,198)	-	-	-	-	(3,198)
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	109	-	-	-	-	109
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	24,285	(11,085)	61,945	(176,915)	(10,598)	(112,368)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(15)	-	-	-	(2,885)	(2,900)
სხვა ფინანსური აქტივები	(4,204)	-	-	-	-	(4,204)
ფინანსური გარანტიები	(437)	6	24	2	-	(405)
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	(33)	-	65	-	-	32
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	701	286	-	-	-	987
2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	**17,038**	**(10,793)**	**62,034**	**(176,913)**	**(13,483)**	**(122,117)**

	1-ლი ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი		შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული	
	ერთობლივი	**ერთობლივი**	**ინდივიდუალური**	**ერთობლივი**		**სულ**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	51	-	-	-	-	51
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	109	-	-	-	-	109
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	966	-	-	-	-	966
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	(7,199)	30,373	5,838	(31,291)	(1,635)	(3,914)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	21	-	-	-	(1,195)	(1,174)
სხვა ფინანსური აქტივები	(2,621)	-	-	-	-	(2,621)
ფინანსური გარანტიები	6,601	53	3,722	(7)	-	10,369
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	1,543	-	328	-	-	1,871
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,296)	(459)	-	-	-	(1,755)
2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	**(1,825)**	**29,967**	**9,888**	**(31,298)**	**(2,830)**	**3,902**

25. რისკის ხარჯი (გაგრძელება)

გარდა ამისა, 2023 წელს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი მოიცავს 500 ლარის ხარჯს (2022 წ.: 16,105 ლარი), რომელიც ბანკმა იკისრა სინთეზური შეთანხმებით დავალიანების ამოღების პროცესის დასაჩქარებლად თავის ერთ-ერთ დეფოლტის სიტუაციაში მყოფი მსესხებლის მიმართ. ეს ხარჯი არ არის ასახული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილების დინამიკაში, არამედ ასახულია პირდაპირ ინდივიდუალურ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და ანარიცხები მოიცავს შემდეგს:

	2023	*2022*	*2021*
გაუფასურების (ხარჯი)/გაუქმება გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე	(4,550)	(4,296)	(3,726)
სასამართლო დავებთან დაკავშირებული ანარიცხების გაუქმება/(დანარიცხი)	(2,388)	(653)	(1,183)
სხვა გაუფასურების ხარჯი	(8,640)	(12,045)	(1,719)
გაუფასურების ხარჯი სხვა აქტივებზე და ანარიცხები	**(15,578)**	**(16,994)**	**(6,628)**

26. წმინდა სხვა შემოსულობა/(ზარალი)

	2023	*2022*	*2021*
წმინდა უძრავი ქონების შემოსულობა / (ზარალი)	91,421	16,831	25,231
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტიდან	18,562	7,352	30,153
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე	-	(1,204)	760
წმინდა შემოსულობა / (ზარალი) საინვესტიციო ქონების	(128)	8,029	437
სხვა წმინდა შემოსულობა / (ზარალი)	1,815	378	352
სხვა წმინდა შემოსულობა / (ზარალი)	**111,670**	**31,386**	**56,933**

2021-2023 წლების განმავლობაში ბანკმა დიდი ფასდაკლებით დაისაკუთრა მნიშვნელოვანი მოძრავი და უძრავი აქტივები თავისი მსესხებლების დეფოლტირებული ჯგუფისგან საჯარო აუქციონის გზით, მსესხებლის გაკოტრების პროცედურის შედეგად. აქტივები კლასიფიცირდა, როგორც ამოღებული უზრუნველყოფა და შეფასდა თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით. 2023 წელს ბანკმა მოახერხა მსხვილი აქტივების რეალიზაცია მიმდინარე საბაზრო ფასებით და შესაბამისი უძრავი ქონებიდან მიღებული შემოსულობა 81,327 ლარის ოდენობით აღრიცხა თავის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

27. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა

2015 წელს ბანკმა ჩამოაყალიბა აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ბანკის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“. ბანკი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ხორციელებს EECP-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეო ჯგუფს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი საწარმოსა და საბოლოო მშობელი საწარმოს რწმუნებულად.

27. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2019 წელს ბანკმა ჩამოაყალიბა თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ბანკის „თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“.

2022 წელს ბანკმა ზემოაღწერილი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების სქემების ფარგლებში 71,891 ლარი გამოყო ბანკის შიგნით გადანაწილებისთვის (2021 წ.: 80,330 ლარი, 2020 წ.: 21,057 ლარი).

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები ფულადი სახით

2022 წელს ბანკმა დანერგა ანაზღაურების ახალი პოლიტიკა დირექტორთა საბჭო და მატერიალური რისკის ამღები (MRT) ძირითადი თანამშრომლებისთვის. ახალი პოლიტიკის მიხედვით, ანაზღაურების ფიქსირებული კომპონენტის ნაწილი გამოიხატება ფულადი სახით ხელშეკრულების თარიღისთვის და გადაიხდება აქციების იმ რაოდენობის გადაცემით, რომელიც გადაცემის თარიღისთვის ეკვივალენტურია ფიქსირებული ფულადი ღირებულებისა. ასეთ აქციებზე უფლების გადაცემა ხდება დაუყოვნებლივ, გადაცემის წლის შემდეგ და ექვემდებარება ფლობის 4 წლამდე ვადას. გენერალური დირექტორის შემთხვევაში, აქციების სახით გადახდილი ანაზღაურება განისაზღვრება ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ, ხოლო დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრებისა და მატერიალური რისკის ამღები პირების შემთხვევაში ანაზღაურება განისაზღვრება ყოველწლიურად. ანაზღაურების ცვალებად ნაწილს რაც შეეხება, იგი გაიცემა ყოველწლიურად ნულოვანი დანახარჯის მქონე ოფციონის სახით საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ აქციებზე და ასევე ფულადი სახით არის ფიქსირებული ხელშეკრულების თარიღისთვის. ასეთი აქციების გადაცემა ექვემდებარება უფლების გადაცემას და ფლობის ვადას.

ფულადი სახით გამოხატული აქციების გადაცემა აღირიცხება, როგორც გარიგებები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით და ფასდება მათი ფულადი ღირებულების მიხედვით (გადაცემის დროისთვის), რომელიც, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება ფულის დროითი ღირებულების შესაბამისად. წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, დამატებით შეტანილი კაპიტალის ფარგლებში საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“).

2023 წლის თებერვალში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 241,500 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 18 აღმასრულებელი პირისთვის – საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 74,520 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი და ფლობის ხუთწლიანი ვადები, ხოლო დანარჩენი 18 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი პერიოდები, და ორივე მათგანის ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი წილობრივი უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2023 წლის 9 თებერვალს, 10 მაისს და 20 ოქტომბერს. ბანკის შეფასებით, 2023 წლის 9 თებერვალს, 10 მაისს და 20 ოქტომბერს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 87.65 ლარი, 99.04 ლარი და 106.31 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

27. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2022 წლის იანვარში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 350,017 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 13 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 54,851 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი და ფლობის ორწლიანი ვადები, ხოლო დანარჩენი 13 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი პერიოდები, და ორივე მათგანის ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად განიხილავს 2022 წლის 31 იანვარს. ბანკის შეფასებით, 2022 წლის 31 იანვარს გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება იყო 59.98 ლარი.

2021 წლის მარტში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 20,100 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 46 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 176,218 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და დანარჩენი 46 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე - სამწლიანი ვადა და, ორივე შემთხვევაში, ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 11 მარტს. ბანკის შეფასებით, 2021 წლის 11 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 50.12 ლარი ერთ აქციაზე.

2023 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 16,248 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ბანკი წილობრივი უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2023 წლის 1 იანვარს. ბანკის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 82.91 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2022 წლის 25 დეკემბრამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2023 წელს ბანკის სხვა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 4,149 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2023 წლის 1 იანვარს, 2023 წლის 1 აპრილს, 2023 წლის 27 აპრილს, 2023 წლის 1 მაისს და 2023 წლის 1 ივნისს. ბანკის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 82.91, 78.44, 76.77, 76.61 და 79.99 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2022 წლის 25 დეკემბრამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2022 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 46,168 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2022 წლის 1 იანვარს და 2022 წლის 30 ივნისს. ბანკის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 64.10 და 60.77 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2021 წლის 25 დეკემბრამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

27. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2022 წელს ბანკის სხვა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 4,493 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2022 წლის 1 იანვარს და 2022 წლის 1 ივლისს. ბანკის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 64.10 და 60.76 ქართული ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2021 წლის 25 დეკემბრამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2021 წელს მთავარმა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს ჯამში საქართველოს ბანკის ჯგუფის 10,000 ჩვეულებრივ აქციაზე. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის სამწლიან ვადას. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 1 მარტს. ბანკის შეფასებით, გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება 2021 წლის 1 მარტს იყო 45.89 ლარი.

2021 წელს მთავარმა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ხელშეკრულებებს, 2,065 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ბანკი გამოყოფილ წილობრივ ინსტრუმენტებზე უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 1 მაისს და 2021 წლის 1 ოქტომბერს. ბანკის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 51.57 და 66.12 ქართული ლარი, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2021 წლის 1 მაისს და 2021 წლის 1 ოქტომბერს უფლების მინიჭების თარიღებამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

ბანკი თავის არააღმასრულებელ თანამშრომლებს კომპენსაციის სახით აქციებს გადასცემს. 2022 წლის იანვარში, 2021 წლის მარტში და 2020 წლის იანვარში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა, შესაბამისად, 189,382, 169,605 და 231,914 ჩვეულებრივი აქციის გადაცემა თავისი ზოგიერთი არააღმასრულებელი თანამშრომლისთვის. ყველა გადაცემულ აქციაზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა და უფლების გადაცემის ერთადერთი პირობა უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი ამ წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად, შესაბამისი თანმიმდევრობით, მიიჩნევს 2022 წლის 31 იანვარს, 2021 წლის 11 მარტს და 2020 წლის 31 იანვარს. ბანკის შეფასებით, 2022 წლის 31 იანვარს, 2021 წლის 11 მარტს და 2020 წლის 31 იანვარს გამოყოფილი აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, იყო 59.98 ლარი, 50.12 ლარი და 56.98 ლარი.

შეჯამება

შეფასების თარიღისთვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბაზარზე არსებული ფასებით.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ჯილდოების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის იყო 88.47 ლარი ერთ აქციაზე 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 62.28 ლარი ერთ აქციაზე; 2021 წლის 31 დეკემბერი: 50.70 ლარი ერთ აქციაზე).

27. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)

შეჯამება (გაგრძელება)

ბანკის მთლიანი აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 70,970 ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 80,996 ლარი; 2021 წლის 31 დეკემბერი: 44,334 ლარი) და შევიდა „ხელფასებსა და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოებში“, როგორც „ხელფასები და ბონუსები“. ქვემოთ შეჯამებულია ინფორმაცია აქციებზე დაფუძნებული გადახდების შესახებ:

	2023	*2022*	*2021*
მინიჭებული წილობრივი ინსტრუმენტების მთლიანი რაოდენობა	694,826	1,382,444	415,681
– მათ შორის, დირექტორთა საბჭოსთვის	*437,461*	*1,071,053*	*30,100*
აქციებზე დაფუძნებულ გადახდაზე უფლების მინიჭების თარიღში საშუალო შეწონილი ღირებულება, ერთ აქციაზე (მთლიანი თანხა ლარში)	88.47	62.28	50.70
ღირებულება აქციებზე დაფუძნებულ გადახდაზე უფლების მინიჭების თარიღში, მთლიანი (ლარი)	**61,469**	**86,105**	**21,074**
წლის განმავლობაში მთლიანი აღიარებული ხარჯი (ლარი)	**(70,970)**	**(80,996)**	**(44,334)**

28. რისკის მართვა

შესავალი

ბანკის საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორიც არის ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. რისკის მართვის ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ბანკში თითოეული პირი არის ანგარიშვალდებული თავის მოვალეობებთან დაკავშირებულ რისკებზე. ბანკს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. ისინი კონტროლდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკის მართვის სტრუქტურა

ბანკის რისკის მართვის სისტემისა და რისკის დასაშვები დონის სისტემის პოლიტიკა ეყრდნობა სამ თავდაცვით მოდელს და ასახავს სებ-ის მიერ შემოღებული კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს. დაცვის სამი მოდელი ხელს უწყობს რისკის მართვის გააზრებას და კონტროლს ბანკის რისკის მართვის სხვადასხვა ორგანოსა და ბიზნესერთეულის როლების და პასუხისმგებლობების განმარტებით, რათა გაიზარდოს რისკის ეფექტური მართვა და კონტროლი.

<u>სამეთვალყურეო საბჭოს დაქვემდებარებაში მომუშავე კომიტეტი:</u>

<u>აუდიტის და კორპორაციული მართვის კომიტეტი</u>

აუდიტის კომიტეტი ეხმარება სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი აკონტროლებს ფინანსური ანგარიშგების სისრულეს და პასუხს აგებს მართვის ფუნქციაზე როგორც შიდა აუდიტის, ისე გარე აუდიტორის წინაშე, რის შესახებაც ანგარიშებს წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს. ამოწმებს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და შიდა უსაფრთხოების (კიბერუსაფრთხოების ჩათვლით) და სხვა დანერგილი პოლიტიკის, პროცედურების და სისტემების გამართულობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკის კომიტეტთან რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობის შესაფასებლად.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება რისკის ზედამხედველობაში. იგი ამოწმებს ბანკის ამტანობას რისკების მიმართ სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობას და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობს რისკის შემცირების სტრატეგიის განხორციელებას და აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას.

სპეციალური კომიტეტი

სპეციალური კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება გაყოფის შემდგომი პროცესების ზედამხედველობაში, მათ შორის ბანკსა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ჯორჯია კაპიტალის ჯგუფის“ (საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ ყოფილი საინვესტიციო მიმართულება) ბანკის კომპანიებს შორის გარკვეული ოპერაციების მიმოხილვასა და დამტკიცებაში.

რისკის მართვის სხვა ორგანოები:

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და რისკის მართვაზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად დანერგვის მიზნით, დირექტორთა საბჭო ცალკეული რისკის მართვის ფუნქციის დელეგირებას ახდენს ბანკის სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოზე.

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი („ალკო“) არის რისკის მართვის უმთავრესი ორგანო, რომელიც ადგენს პოლიტიკასა და სახელმძღვანელოებს კაპიტალის ადეკვატურობის, საბაზრო რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის და შესაბამისი ლიმიტების, საპროცენტო განაკვეთის და წინასწარ გადახდის რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, ფულადი ბაზრების ზოგადი პირობების და საკრედიტო რისკის ლიმიტების შესახებ, შეიმუშავებს და პრაქტიკაში განახორციელებს რისკის მართვის და სტრესული ტესტირების მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს რისკების წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

შიდა აუდიტი

შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და კორპორაციული მართვის პროცესების აუდიტზე, რომლის მიზანიც არის საოპერაციო და სხვა რისკების დონეების დაწევა, ბანკის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტზე და ბანკის სხვადასხვა დეპარტამენტისა და სამმართველოს დარღვევების ან შეცდომების გამოვლენაზე. იგი ამოწმებს ბანკის ადეკვატურობას და შესაბამისობას ამ პროცესებთან. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ბანკის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდევ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს წარსულში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ბანკი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ბანკის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე. გარდა ამისა, ბანკი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკისადმი ზოგად მდგრადობას რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნესგანყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ საკრედიტო რისკებს და მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში. წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მართებულობას. დირექტორთა საბჭო იღებს საკრედიტო რისკის ამომწურავ ანგარიშს და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის ანგარიშს. ამ ანგარიშებში ბანკის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ბანკის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

დირექტორთა საბჭოს და ბანკის ყველა შესაბამის თანამშრომელს უტარდება ყოველდღიური ბრიფინგი საბაზრო შეზღუდვების, ქონებრივი ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე სხვა რისკის წარმოშობის შესახებ.

რისკის შემცირება

მთლიანი რისკის მართვისას ბანკი იყენებს წარმოებულ და სხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით გამოწვეული, სავალუტო, კაპიტალის, საკრედიტო რისკები და პროგნოზირებული გარიგებებიდან წარმოშობილი რისკები. მართალია, ამ ინსტრუმენტების მიზანი ჰეჯირებაა, ჰეჯირების აღრიცხვა მათ არ ეხება.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად ბანკი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხილეთ ქვემოთ).

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან ეს კონტრაჰენტები წარმოადგენენ ერთმანეთთან დაკავშირებულ მხარეებს, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაციები ასევე გულისხმობს მნიშვნელოვანი და მსხვილი კრედიტების გაერთიანებულ, აგრეგირებულ რისკებს შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან დაუფარავ ნაშთთან შედარებით. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ბანკის საქმიანობის მეტ მგრძნობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

რისკების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ბანკის პოლიტიკა და პროცედურები შეიცავს სპეციალურ მითითებებს ფინანსური აქტივების დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. გამოვლენის შემდეგ საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადაუხდელობის რისკების კონცენტრაცია შესაბამისად იმართება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისმა მომხმარებლებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაჰენტისთვის, ასევე გეოგრაფიული, დარგობრივი, პროდუქტებისა და ვალუტების მიხედვით კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით.

ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. გარიგებაში მონაწილე მხარის შეზღუდვები დგინდება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით, რომელიც თითოეულ მონაწილე მხარეს ანიჭებს რისკის რეიტინგს. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს.

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები. მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ლიმიტი უტოლდება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებას და წარმოდგენილი გარანტიების და თავდებობების პირობით თანხებს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ლიმიტი ყოველთვის უტოლდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ, დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიისა და აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე და ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ბანკი ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს მართავს საკრედიტო რეიტინგების შიდა და გარე სისტემით, რომლითაც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კორპორაციული სესხების პორტფელებისთვის ბანკს აქვს შიდა რეიტინგის მოდელი, რომელშიც მომხმარებლებს მინიჭებული აქვთ შიდა შეფასებები 1-დან 7-მდე. მოდელები მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ თითოეული მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. ბანკის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაჰენტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ბანკის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

საცალო, მიკრო და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხების შემთხვევაში, ბანკი იყენებს საკრედიტო ბიუროსგან მიღებულ გარე რეიტინგებს.

ბანკის სახაზინო, სავაჭრო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაჰენტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწევი დაწესებულებები, ბანკები და საბროკერო-სადილერო კომპანიები. თუ სარეიტინგო სააგენტოების გარე რეიტინგები ხელმისაწვდომია ამ სესხებისთვის, ბანკის საკრედიტო განყოფილება ამ გარე რეიტინგებს იყენებს. თუ გარე რეიტინგები არ არის ხელმისაწვდომი, ამ სესხებს ენიჭება შიდა რეიტინგები.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

შიდა რეიტინგის აღწერა	შიდა რეიტინგის შეფასება		გარე რეიტინგის შეფასება	
			საკრედიტო ბიურო	„Standard & Poor's“
მაღალი შეფასება				
	Aaa	1	A	AAA
	Aa1	2+	B	AA+
	Aa2	2	C1	AA
	Aa3	2-	C2	AA-
	A1	\	C3	A+
	A2	3		A
	A3	3-		A-
	Baa1	4+		BBB+
	Baa2	4		BBB
	Baa3	4-		BBB-
სტანდარტული შეფასება				
	Ba1	5+	D1	BB+
	Ba2	5	D2	BB
	Ba3	5-	D3	BB-
	B1	6+		B+
	B2	6		B
დაბალი შეფასება				
	B3	6-	E1	B-
	Caa1	7+	E2	CCC+
	Caa2	7	E3	CCC
	Caa3	7-		CCC-
	Ca			CC
				C

** სხვადასხვა კატეგორიის რეიტინგები არ უნდა იყოს ერთმანეთთან შესაბამისობაში.*

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მთლიანი თანხებით, ბანკის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

გადაუხდელი ფინანსური აქტივი, რომელიც 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც უიმედო სესხი ან განისაზღვრება ინდივიდუალურად მსესხებლის ფინანსური სიძნელეების შესახებ სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, ნაღდი ფულის გამოკლებით	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,097,398	1,097,398
სტანდარტული შეფასება	654,810	654,810
დაბალი შეფასება	32,372	32,372
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,784,580**	**1,784,580**

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,734,224	1,734,224
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,734,224**	**1,734,224**

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,202,596	2,202,596
სტანდარტული შეფასება	2,058,495	2,058,495
რეიტინგის გარეშე	34,367	34,367
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,295,458**	**4,295,458**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	387,623	387,623
სტანდარტული შეფასება	25,101	25,101
რეიტინგის გარეშე	95,413	95,413
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**508,137**	**508,137**

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	4,388,581	68,175	-	339	4,457,095
სტანდარტული შეფასება	1,389,821	58,796	-	755	1,449,372
დაბალი შეფასება	135,324	372,006	-	-	507,330
რეიტინგის გარეშე	29,827	3,582	-	-	33,409
დეფოლტირებული უფუნქციო	-	-	78,601	22,481	101,082
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**5,943,553**	**502,559**	**78,601**	**23,575**	**6,548,288**

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	3,346,499	11,608	-	4,209	3,362,316
სტანდარტული შეფასება	714,568	45,712	-	3,689	763,969
დაბალი შეფასება	86,008	116,000	-	6,839	208,847
რეიტინგის გარეშე	132,904	155	-	131	133,190
დეფოლტირებული უფუნქციო	-	-	37,603	16,214	53,817
სხვა	-	-	13,175	1,107	14,282
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,279,979**	**173,475**	**50,778**	**32,189**	**4,536,421**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,480,970	29,931	-	316	2,511,217
სტანდარტული შეფასება	1,012,833	73,925	-	228	1,086,986
დაბალი შეფასება	75,930	76,380	-	242	152,552
რეიტინგის გარეშე	83,090	4,383	48	-	87,521
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	160,775	2,364	163,139
სხვა	-	-	871	47	918
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,652,823**	**184,619**	**161,694**	**3,197**	**4,002,333**

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,693,768	7,996	-	2,405	2,704,169
სტანდარტული შეფასება	1,179,793	50,968	-	3,069	1,233,830
დაბალი შეფასება	233,382	173,992	-	4,607	411,981
რეიტინგის გარეშე	90,708	303	90	-	91,101
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	90,648	16,090	106,738
სხვა	-	-	19,463	2,340	21,803
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,197,651**	**233,259**	**110,201**	**28,511**	**4,569,622**

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	65,002	48	-	-	65,050
სტანდარტული შეფასება	40,495	733	-	-	41,228
დაბალი შეფასება	17,381	7,915	-	-	25,296
რეიტინგის გარეშე	14,538	-	273	-	14,811
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	2,566	-	2,566
სხვა	-	-	1,277	-	1,277
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**137,416**	**8,696**	**4,116**	**-**	**150,228**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-	-	4,274	4,274
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	1,697	1,697
დაბალი შეფასება	-	-	-	2,161	2,161
რეიტინგის გარეშე	601	-	-	-	601
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	-	10,390	10,390
სხვა	-	-	-	557	557
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**601**	**-**	**-**	**19,079**	**19,680**

მოთხოვნები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	2,518	2,518
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,518**	**2,518**

სხვა ფინანსური აქტივები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	209,341	209,341
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**209,341**	**209,341**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გაცემული გარანტიები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	997,529	-	-	997,529
სტანდარტული შეფასება	347,015	257	-	347,272
დაბალი შეფასება	264,715	161,350	-	426,065
რეიტინგის გარეშე	119,004	-	-	119,004
დეფოლტირებული				
სხვა	-	-	5,741	5,741
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,728,263**	**161,607**	**5,741**	**1,895,611**

აკრედიტივები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	69,260	-	-	69,260
სტანდარტული შეფასება	7,546	-	-	7,546
დაბალი შეფასება	307	-	-	307
რეიტინგის გარეშე	432	-	-	432
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**77,545**	**-**	**-**	**77,545**

გამოუხმობი საკრედიტო ხაზები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	668,644	215	12	668,871
სტანდარტული შეფასება	240,974	1,203	-	242,177
დაბალი შეფასება	23,791	6,757	-	30,549
რეიტინგის გარეშე	24,373	13	-	24,386
დეფოლტირებული				
უფუნქციო	-	-	1,764	1,771
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**957,782**	**8,188**	**1,776**	**967,754**

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, ნაღდი ფულის გამოკლებით	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	480,889	480,889
სტანდარტული შეფასება	54,111	54,111
დაბალი შეფასება	132	132
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**535,132**	**535,132**

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,892,669**	**1,892,669**

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,031,369	1,031,369
სტანდარტული შეფასება	1,435,747	1,435,747
დაბალი შეფასება	13,804	13,804
რეიტინგის გარეშე	10,223	10,223
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,491,143**	**2,491,143**

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	129,670	129,670
სტანდარტული შეფასება	197,658	197,658
რეიტინგის გარეშე	54,407	54,407
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**381,735**	**381,735**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,815,718	11,769	-	-	2,827,487
სტანდარტული შეფასება	1,133,827	166,392	-	-	1,300,219
დაბალი შეფასება	369,056	176,236	-	7,131	552,423
რეიტინგის გარეშე	148,039	13,011	-	-	161,050
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	203,308	10,883	214,191
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,466,640**	**367,408**	**203,308**	**18,014**	**5,055,370**

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,751,165	67,134	-	2,163	2,820,462
სტანდარტული შეფასება	616,665	84,564	-	4,284	705,513
დაბალი შეფასება	112,440	106,454	-	5,083	223,977
რეიტინგის გარეშე	106,291	878	-	-	107,169
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	31,131	3,767	34,898
სხვა	-	-	73,374	12,908	86,282
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,586,561**	**259,030**	**104,505**	**28,205**	**3,978,301**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,733,636	103,160	-	308	1,837,104
სტანდარტული შეფასება	932,109	90,631	-	1,588	1,024,328
დაბალი შეფასება	108,045	69,942	-	561	178,548
რეიტინგის გარეშე	385,305	19,328	11	-	404,644
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	112,079	2,125	114,204
სხვა	-	-	30,633	2,053	32,686
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,159,095**	**283,061**	**142,723**	**6,635**	**3,591,514**

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,415,629	23,339	-	858	1,439,826
სტანდარტული შეფასება	758,684	54,826	-	1,640	815,150
დაბალი შეფასება	272,104	135,897	-	2,259	410,260
რეიტინგის გარეშე	52,464	289	267	-	53,020
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	41,017	1,141	42,158
სხვა	-	-	64,877	17,301	82,178
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,498,881**	**214,351**	**106,161**	**23,199**	**2,842,592**

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	58,481	295	-	-	58,776
სტანდარტული შეფასება	41,990	2,606	-	-	44,596
დაბალი შეფასება	19,639	7,215	-	-	26,854
რეიტინგის გარეშე	32,677	-	-	-	32,677
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	1,003	-	1,003
სხვა	-	-	1,511	-	1,511
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**152,787**	**10,116**	**2,514**	**-**	**165,417**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	2,799	-	-	-	2,799
დეფოლტირებული					
სხვა	-	-	-	9,581	9,581
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,799**	**-**	**-**	**9,581**	**12,380**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მოთხოვნები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	1,867	1,867
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,867**	**1,867**

სხვა ფინანსური აქტივები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	156,592	156,592
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**156,592**	**156,592**

გაცემული გარანტიები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,049,817	103	-	1,049,920
სტანდარტული შეფასება	241,914	4,357	-	246,271
დაბალი შეფასება	223,983	20,097	-	244,080
რეიტინგის გარეშე	141,901	102	-	142,003
დეფოლტირებული სხვა	-	-	13,648	13,648
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,657,615**	**24,659**	**13,648**	**1,695,922**

აკრედიტივები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	76,091	-	-	76,091
სტანდარტული შეფასება	39,671	-	-	39,671
რეიტინგის გარეშე	547	-	-	547
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**116,309**	**-**	**-**	**116,309**

გამოუხმობი საკრედიტო ხაზები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	498,164	306	-	498,470
სტანდარტული შეფასება	259,919	6,168	-	266,087
დაბალი შეფასება	7,719	7,829	-	15,548
რეიტინგის გარეშე	28,514	28	-	28,543
დეფოლტირებული უფუნქციო	-	-	1,537	1,538
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**794,316**	**14,331**	**1,537**	**810,186**

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, ნაღდი ფულის გამოკლებით	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	480,889	480,889
სტანდარტული შეფასება	54,111	54,111
დაბალი შეფასება	132	132
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**535,132**	**535,132**

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
სტანდარტული შეფასება	1,892,669	1,892,669
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,892,669**	**1,892,669**

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,031,369	1,031,369
სტანდარტული შეფასება	1,435,747	1,435,747
დაბალი შეფასება	13,804	13,804
რეიტინგის გარეშე	10,223	10,223
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,491,143**	**2,491,143**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,815,718	11,769	-	-	2,827,487
სტანდარტული შეფასება	1,133,827	166,392	-	-	1,300,219
დაბალი შეფასება	369,056	176,236	-	7,131	552,423
რეიტინგის გარეშე	148,039	13,011	-	-	161,050
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	203,308	10,883	214,191
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,466,640**	**367,408**	**203,308**	**18,014**	**5,055,370**

იპოთეკური სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	2,751,165	67,134	-	2,163	2,820,462
სტანდარტული შეფასება	616,665	84,564	-	4,284	705,513
დაბალი შეფასება	112,440	106,454	-	5,083	223,977
რეიტინგის გარეშე	106,291	878	-	-	107,169
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	31,131	3,767	34,898
სხვა	-	-	73,374	12,908	86,282
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,586,561**	**259,030**	**104,505**	**28,205**	**3,978,301**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,733,636	103,160	-	308	1,837,104
სტანდარტული შეფასება	932,109	90,631	-	1,588	1,024,328
დაბალი შეფასება	108,045	69,942	-	561	178,548
რეიტინგის გარეშე	385,305	19,328	11	-	404,644
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	112,079	2,125	114,204
სხვა	-	-	30,633	2,053	32,686
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,159,095**	**283,061**	**142,723**	**6,635**	**3,591,514**

სამომხმარებლო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,415,629	23,339	-	858	1,439,826
სტანდარტული შეფასება	758,684	54,826	-	1,640	815,150
დაბალი შეფასება	272,104	135,897	-	2,259	410,260
რეიტინგის გარეშე	52,464	289	267	-	53,020
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	41,017	1,141	42,158
სხვა	-	-	64,877	17,301	82,178
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,498,881**	**214,351**	**106,161**	**23,199**	**2,842,592**

სალომბარდო სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	58,481	295	-	-	58,776
სტანდარტული შეფასება	41,990	2,606	-	-	44,596
დაბალი შეფასება	19,639	7,215	-	-	26,854
რეიტინგის გარეშე	32,677	-	-	-	32,677
დეფოლტირებული					
უფუნქციო	-	-	1,003	-	1,003
სხვა	-	-	1,511	-	1,511
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**152,787**	**10,116**	**2,514**	**-**	**165,417**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	2,799	-	-	-	2,799
დეფოლტირებული					
სხვა	-	-	-	9,581	9,581
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,799**	**-**	**-**	**9,581**	**12,380**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მოთხოვნები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	21,503	21,503
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**21,503**	**21,503**

სხვა ფინანსური აქტივები	*1-ლი ეტაპი*	*სულ*
რეიტინგის გარეშე	53,418	53,418
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**53,418**	**53,418**

გაცემული გარანტიები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	307,607	24,337	-	331,944
სტანდარტული შეფასება	91,528	7,799	-	99,327
დაბალი შეფასება	58,376	3,334	-	61,710
რეიტინგის გარეშე	1,161,923	-	-	1,161,923
დეფოლტირებული				
სხვა	-	-	735	735
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,619,434**	**35,470**	**735**	**1,655,639**

აკრედიტივები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	67,925	-	-	67,925
სტანდარტული შეფასება	1,743	-	-	1,743
დაბალი შეფასება	410	-	-	410
რეიტინგის გარეშე	1,462	-	-	1,462
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**71,540**	**-**	**-**	**71,540**

გამოუხმობი საკრედიტო ხაზები	*1-ლი ეტაპი*	*მე-2 ეტაპი*	*მე-3 ეტაპი*	*სულ*
მაღალი შეფასება	581,310	1,415	-	582,725
სტანდარტული შეფასება	121,376	3,011	-	124,387
დაბალი შეფასება	12,986	4,561	-	17,547
რეიტინგის გარეშე	33,620	37	9	33,666
დეფოლტირებული				
უფუნქციო	-	-	5	5
სხვა	-	-	648	654
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**749,292**	**9,024**	**662**	**758,984**

უზრუნველყოფის საგნის ტიპები, რომლებსაც ბანკი მიიღებს, მოიცავს უძრავ ქონებას, მოძრავ ქონებას, ასევე ფინანსურ აქტივებს (ანაბრებს, აქციებს და გარანტიებს) და სხვა რეგისტრირებულ გირავნობებს. უზრუნველყოფის საგნის შეფასება და ამუშავება ხდება საყოველთაოდ მიღებული სტანდარტების და უზრუნველყოფის საგნისთვის სპეციფიკური მითითებების თანახმად. ეს ოპერაციები სტრუქტურირებულია სამართლებრივად დამტკიცებული სტანდარტული ხელშეკრულებების ქვეშ, სადაც გირაო უზრუნველყოფილია საჯარო რეესტრით, რამდენადაც ეს შესაძლებელია. ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის თანაფარდობა ბანკის მფლობელობაში ამ პორტფელთან დაკავშირებით არსებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებასთან. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნის 80.1%-მდე გადაფასებულია ბოლო ორი წლისთვის (2022 წ.: 78.6%; 2021 წ.: 76.0%). რაც შეეხება იპოთეკურ სესხებს, თუ სესხის უზრუნველყოფის საგნის ოფიციალურად დარეგისტრირება ვერ ხერხდება მისი მშენებლობის დასრულებამდე, შესაბამისი სესხი აისახება, როგორც არაუზრუნველყოფილი მიუხედავად იმისა, რომ ის, როგორც წესი, სამშენებლო კომპანიის კორპორაციული გარანტიით არის უზრუნველყოფილი.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	სულ მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	უზრუნველყოფის გარეშე	სესხის მოცულობის თანაფარდობა უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებასთან %							
			50%-ზე ნაკლები	50%-80%	80% - 90%	90%-100%	100%-200%	200%-300%	300%-400%	400%-ზე მეტი
კომერციული სესხები	6,548,288	794,114	1,186,851	1,418,615	273,589	341,401	1,376,725	522,334	122,558	512,101
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.29%	0.40%	0.56%	0.33%	0.16%	2.83%	1.89%	4.51%	2.27%	1.53%
იპოთეკური სესხები	4,536,421	103,576	1,093,187	1,988,022	610,565	532,640	173,384	9,626	5,224	20,197
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	0.50%	2.26%	0.00%	0.24%	0.74%	0.78%	3.60%	1.25%	2.28%	2.09%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	4,002,333	231,766	867,019	1,108,478	353,689	309,765	975,005	81,340	24,845	50,426
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.67%	5.12%	0.01%	0.55%	0.79%	1.08%	3.78%	3.04%	4.07%	4.80%
სამომხმარებლო სესხები	4,569,622	2,212,839	803,509	888,441	318,252	254,074	78,582	4,931	3,043	5,951
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	2.84%	5.21%	0.01%	0.38%	0.85%	1.09%	6.17%	5.33%	6.54%	2.25%
სალომბარდო სესხები	150,228	-	4,362	49,324	93,706	1,083	790	941	-	22
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	0.92%	N/A	0.02%	0.05%	0.24%	16.25%	27.72%	76.09%	N/A	81.82%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**19,806,892**	**3,342,295**	**3,954,928**	**5,452,880**	**1,649,801**	**1,438,963**	**2,604,486**	**619,172**	**155,670**	**588,697**

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	სულ მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	უზრუნველყოფის გარეშე	სესხის მოცულობის თანაფარდობა უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებასთან %							
			50%-ზე ნაკლები	50%-80%	80% - 90%	90%-100%	100%-200%	200%-300%	300%-400%	400%-ზე მეტი
კომერციული სესხები	4,964,766	680,361	977,620	805,601	129,110	225,990	1,183,990	325,786	55,694	580,614
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.51%	2.68%	0.58%	1.11%	0.23%	1.32%	2.45%	1.12%	0.80%	0.95%
იპოთეკური სესხები	4,158,801	115,809	973,880	1,845,068	525,384	440,935	229,463	8,114	2,665	17,483
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	0.72%	2.52%	0.01%	0.39%	1.01%	1.45%	3.08%	4.42%	1.43%	4.06%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,757,297	401,003	872,045	947,261	274,022	276,563	781,833	70,607	28,606	105,357
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.52%	4.51%	0.00%	0.31%	0.91%	1.48%	2.70%	2.66%	1.34%	5.91%
სამომხმარებლო სესხები	3,504,019	1,791,295	612,006	651,283	197,728	161,089	81,684	4,926	1,196	2,812
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	3.84%	6.79%	0.03%	0.50%	1.42%	1.67%	4.52%	7.69%	0.92%	1.53%
სალომბარდო სესხები	164,554	-	8,590	58,481	94,082	2,044	1,338	-	-	19
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	3.31%	N/A	50.52%	0.07%	0.30%	13.65%	35.87%	N/A	N/A	84.21%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**16,549,437**	**2,988,468**	**3,444,141**	**4,307,694**	**1,220,326**	**1,106,621**	**2,278,308**	**409,433**	**88,161**	**706,285**

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	სულ მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	უზრუნველყოფის გარეშე	სესხის მოცულობის თანაფარდობა უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებასთან %							
			50%-ზე ნაკლები	50%-80%	80% - 90%	90%-100%	100%-200%	200%-300%	300%-400%	400%-ზე მეტი
კომერციული სესხები	5,055,370	647,651	442,637	1,318,905	115,959	336,119	1,121,705	497,927	189,518	384,949
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	2.84%	1.48%	1.16%	0.72%	1.29%	1.94%	1.81%	16.72%	1.88%	1.17%
იპოთეკური სესხები	3,978,301	82,061	708,492	1,540,724	643,589	518,607	439,737	11,085	4,739	29,267
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	0.83%	4.80%	0.02%	0.09%	0.66%	1.20%	3.42%	9.24%	2.15%	3.32%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,591,514	412,142	709,566	899,653	257,160	317,246	809,562	84,584	30,665	70,936
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.85%	5.81%	0.10%	0.25%	0.65%	1.57%	2.88%	3.86%	2.45%	7.77%
სამომხმარებლო სესხები	2,842,592	1,556,624	424,893	458,223	156,465	122,280	115,721	3,634	731	4,021
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	4.75%	8.06%	0.07%	0.38%	1.13%	1.62%	2.96%	11.23%	2.60%	3.13%
სალომბარდო სესხები	165,417	1	4,182	37,427	118,095	4,568	1,128	-	-	16
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვა	1.25%	N/A	0.02%	4.83%	0.09%	2.47%	2.48%	N/A	N/A	75.00%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**15,633,194**	**2,698,479**	**2,289,770**	**4,254,932**	**1,291,268**	**1,298,820**	**2,487,853**	**597,230**	**225,653**	**489,189**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

წლის განმავლობაში ბანკმა შეცვალა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მომხმარებლებზე გაცემულ გარკვეულ სესხებზე და ავანსებზე. ყველა ასეთი სესხი მანამდე გადაიტანებოდა, მინიმუმ, მეორე სტადიაზე, ხოლო დანაკარგების რეზერვი ფასდებოდა აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა მაშინ, როცა მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასდა აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით:

2023 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები:	**ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე**	**მოდიფიცირებით წარმოქმნილი წმინდა შემოსულობა (ზარალი)**
კომერციული სესხები	242,220	930
იპოთეკური სესხები	23,744	(131)
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სესხები	97,886	(2,344)
სამომხმარებლო სესხები	157,320	(12,791)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**521,170**	**(14,336)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფი	**521,170**	**(14,336)**

2022 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები:	**ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე**	**მოდიფიცირებით წარმოქმნილი წმინდა შემოსულობა (ზარალი)**
კომერციული სესხები	305,752	1,753
იპოთეკური სესხები	39,460	(3,081)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	104,951	(2,459)
სამომხმარებლო სესხები	207,691	(25,835)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**657,854**	**(29,622)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფი	**657,854**	**(29,622)**

2021 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები:	**ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე**	**მოდიფიცირებით წარმოქმნილი წმინდა შემოსულობა (ზარალი)**
კომერციული სესხები	127,456	406
იპოთეკური სესხები	88,881	530
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	102,964	(4,174)
სამომხმარებლო სესხები	133,183	(9,446)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**452,484**	**(12,684)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფი	**452,484**	**(12,684)**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

იმ სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ადრე მოდიფიცირდა (როდესაც იყვნენ მეორე ან მესამე სტადიაზე) და ახლა მიკუთვნებულია პირველი სტადიისთვის, ხოლო მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ოდენობით, წარმოდგენილია ქვედა ცხრილში:

საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**მთლიანი საბალანსო ღირებულება**	**შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**
კომერციული სესხები	96,127	(255)
იპოთეკური სესხები	63,193	(51)
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სესხები	39,912	(98)
სამომხმარებლო სესხები	14,217	(49)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**213,449**	**(453)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**213,449**	**(453)**

საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**მთლიანი საბალანსო ღირებულება**	**შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**
კომერციული სესხები	10,100	(24)
იპოთეკური სესხები	72,919	(104)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	40,925	(129)
სამომხმარებლო სესხები	19,482	(204)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**143,426**	**(461)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**143,426**	**(461)**

საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**მთლიანი საბალანსო ღირებულება**	**შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**
კომერციული სესხები	19,521	(121)
იპოთეკური სესხები	81,892	(231)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	35,301	(347)
სამომხმარებლო სესხები	25,063	(633)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**161,777**	**(1,332)**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	**161,777**	**(1,332)**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2023			
	საქართველო	*ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო)*	*დსთ და სხვა უცხო ქვეყანა*	*სულ*
აქტივები:				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,465,033	939,413	250,775	2,655,221
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,733,898	-	-	1,733,898
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,194,483	2,258,203	357,718	4,810,404
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	19,517,058	-	-	19,517,058
ყველა სხვა აქტივი	1,389,104	142,643	9,315	1,541,062
	26,299,576	**3,340,259**	**617,808**	**30,257,643**
ვალდებულებები:				
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	15,085,463	1,183,165	3,462,450	19,731,078
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,369,367	2,208,023	525,390	5,102,780
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	267,113	147,436	-	414,549
საოჯარო ვალდებულება	124,345	-	-	124,345
ყველა სხვა ვალდებულება	380,243	80,937	165	461,345
	18,226,531	**3,619,561**	**3,988,005**	**25,834,097**
წმინდა საბალანსო პოზიცია	**8,073,045**	**(279,302)**	**(3,370,197)**	**4,423,546**

	2022				*2021*			
	საქართველო	*ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო)*	*დსთ და სხვა უცხო ქვეყანა*	*სულ*	*საქართველო*	*ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო)*	*დსთ და სხვა უცხო ქვეყანა*	*სულ*
აქტივები:								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,399,319	1,403,702	61,354	2,864,375	777,831	409,875	86,361	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,342,393	54,175	-	2,396,568	1,892,402	-	-	1,892,402
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,792,193	2,436,465	54,731	4,283,389	1,462,826	953,739	77,602	2,494,167
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	16,260,377	-	-	16,260,377	15,264,047	-	-	15,264,047
ყველა სხვა აქტივი	1,210,560	107,682	18,259	1,336,501	1,077,726	171,915	2,939	1,252,580
	23,004,842	**4,002,024**	**134,344**	**27,141,210**	**20,474,832**	**1,535,529**	**166,902**	**22,177,263**
ვალდებულებები:								
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	13,035,441	969,758	3,252,164	17,257,363	11,227,587	892,927	1,452,617	13,573,131
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,603,720	1,920,455	557,601	5,081,776	1,532,540	2,176,888	51,056	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	267,702	333,879	-	601,581	306,238	1,066,857	-	1,373,095
საოჯარო ვალდებულება	99,459	-	-	99,459	81,776	-	-	81,776
ყველა სხვა ვალდებულება	264,112	80,722	25	344,859	300,264	50,561	282	351,107
	16,270,434	**3,304,814**	**3,809,790**	**23,385,038**	**13,448,405**	**4,187,233**	**1,503,955**	**19,139,593**
წმინდა საბალანსო პოზიცია	**6,734,408**	**697,210**	**(3,675,446)**	**3,756,172**	**7,026,427**	**(2,651,704)**	**(1,337,053)**	**3,037,670**

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ბანკი ფლობს საკმაოდ რეალიზებადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მოულოდნელი შეწყვეტის შემთხვევაში. ბანკი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით. ამასთან, ბანკი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ბანკის ინდივიდუალური კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ბანკები ვალდებულები არიან, რომ შეინარჩუნონ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც განისაზღვრა როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების თანაფარდობა წმინდა ფულად გადინებებთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. ბრძანების თანახმად, სტრესულ პერიოდებს თუ არ ჩავთვლით, კოეფიციენტი 100%-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 125.2%-ს გაუტოლდა (2022 წ.: 132.4%, 2021 წ.: 124.0 %).

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ბანკს საკმარისი ბუფერი აქვს, რომელიც აღემატება წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის 100%-იან მოთხოვნას, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 სექტემბერს. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის სოლიდური ბუფერი ნიშნავს სტაბილურ დაფინანსების წყაროებს ხანგრძლივი ვადით. ამ მიდგომის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ დაფინანსების მექანიზმი საკმარისად მოქნილია, რათა უზრუნველყოფს ლიკვიდურობა სხვადასხვა საბაზრო პირობებში. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 130.4% (2022 წ.: 131.9%; 2021 წ.: 132.5%), რაც საკმაოდ მაღალია სებ-ის მიერ მოთხოვნილ მინიმალურ სავალდებულო ბუფერზე.

ბანკი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და ახდენს უარყოფით გეპებზე მაქსიმალური ლიმიტის რეგულარულ მონიტორინგს, ბანკის ინდივიდუალურ მთლიან საზედამხედველო კაპიტალთან შედარებით, რომელიც გამოითვლება სებ-ის რეგულაციის შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით, გარდა სხვა ვალდებულებებისა, რომლებიც წარმოდგენილია საბალანსო ღირებულებებით ამ ვალდებულებების მოკლევადიანი ხასიათის გამო. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ბანკი მოელის, რომ მეანაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ბანკს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ბანკის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

ფინანსური ვალდებულებები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	*3 თვე ზე ნაკლები*	*3-12 თვე*	*1-5 წელი*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	7,794,916	10,481,504	1,941,637	73,188	20,291,245
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,790,364	534,502	1,738,397	831,957	5,895,220
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	40,896	367,121	83,158	491,175
საიჯარო ვალდებულება	7,804	22,915	82,649	24,724	138,092
სხვა ვალდებულებები	133,750	12,642	1,362	133	147,887
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**10,726,834**	**11,092,459**	**4,131,166**	**1,013,160**	**26,963,619**

ფინანსური ვალდებულებები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	*3 თვე ზე ნაკლები*	*3-12 თვე*	*1-5 წელი*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	7,414,828	8,234,662	1,945,046	342,288	17,936,824
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,280,695	506,670	1,253,086	645,873	5,686,324
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	6,645	302,441	408,142	-	717,228
საიჯარო ვალდებულება	6,475	18,942	66,739	10,420	102,576
სხვა ვალდებულებები	133,338	14,768	1,030	118	149,254
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**10,841,981**	**9,077,483**	**3,674,043**	**998,699**	**24,592,206**

ფინანსური ვალდებულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	*3 თვე ზე ნაკლები*	*3-12 თვე*	*1-5 წელი*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	4,944,882	7,231,618	1,630,960	352,206	14,159,666
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,764,481	370,532	1,600,571	598,105	4,333,689
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	34,360	160,392	1,430,684	-	1,625,436
საიჯარო ვალდებულება	5,552	14,872	63,228	10,992	94,644
სხვა ვალდებულებები	167,282	2,351	1,607	18	171,258
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**6,916,557**	**7,779,765**	**4,727,050**	**961,321**	**20,384,693**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვას ბანკის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	3 თვე ზე ნაკლები	*3-12 თვე*	*1-5 წელი*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
2023 წლის 31 დეკემბერი	1,330,652	611,791	988,359	20,977	2,951,779
2022 წლის 31 დეკემბერი	1,263,984	573,452	771,825	24,709	2,633,970
2021 წლის 31 დეკემბერი	993,711	640,788	843,710	17,546	2,495,755

ბანკის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში. პირველადი კაპიტალის უვადო თამასუქები წარმოდგენილია „ხუთ წელზე მეტი“ კატეგორიაში, ვინაიდან ხელმძღვანელობა ამ ვადაზე უფრო ადრე მათ დაფარვას არ მოელის.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ბანკი ახორციელებს საბაზრო რისკის კლასიფიცირებას სავაჭრო ან არასავაჭრო პორტფელებად. სავაჭრო და არასავაჭრო პოზიციები იმართება და მოწმდება მგრძნობელობის ანალიზების გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ბანკის ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია:

ინდივიდუალური მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არასავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. საბაზისო პუნქტებში შესული ცვლილებები გამოითვლება ბოლო თვის განმავლობაში ცვალებადი განაკვეთების ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრების გამრავლებით შესაბამის ცვალებად განაკვეთებზე. 2023 წლის, 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ბანკის საკუთარ კაპიტალზე.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2023	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2023	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2023
ლარი	22	6,541	2,289
ევრო	8	707	2
აშშ დოლარი	12	813	101

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2023	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2023	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2023
ლარი	22	(6,541)	(2,289)
ევრო	8	(707)	(2)
აშშ დოლარი	12	(813)	(101)

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2022	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2022	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2022
ლარი	14	2,432	1,348
ევრო	24	3,732	107
აშშ დოლარი	21	1,624	1,022

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2022	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2022	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2022
ლარი	14	(2,432)	(1,348)
ევრო	24	(3,732)	(107)
აშშ დოლარი	21	(1,624)	(1,022)

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2021	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2021	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2021
ლარი	53	6,733	5,516
ევრო	2	238	-
აშშ დოლარი	5	355	-

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2021	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2021	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2021
ლარი	53	(6,733)	(5,516)
ევრო	2	(238)	-
აშშ დოლარი	5	(355)	-

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სებ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი ხდება ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებში გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ბანკს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების დინამიკის გავლენას, როდესაც ყველა სხვა ცვლადი მუდმივია მოგება-ზარალის ანგარიშში. ქართულ ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების დინამიკის გავლენა გამოითვლება, როგორც 12 თვის განმავლობაში სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრა. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას. 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის, 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ბანკის საკუთარ კაპიტალზე.

ვალუტა	*ცვლილება სავალუტო კურსში %*	*დაბეგვრამდე მოგების ეფექტი*	*ცვლილება სავალუტო კურსში %*	*დაბეგვრამდე მოგების ეფექტი*	*ცვლილება სავალუტო კურსში %*	*დაბეგვრამდე მოგების ეფექტი*
	2023		*2022*		*2021*	
ევრო	8.8%	(851)	13.4%	982	8.6%	80
აშშ დოლარი	4.9%	4,322	10.9%	1,954	6.4%	498

წინასწარ გადახდის რისკი

წინასწარგადახდის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაჰენტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკის შემთხვევაში, როცა საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება, ან სხვა საკრედიტო პროდუქტების შემთხვევაში, ან მსგავსი მიზეზით.

ბანკი ნაადრევი გადახდების ეფექტის დასადგენად თითოეული სასესხო პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის ვადაზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილ მაჩვენებლებს, ამ ისტორიულ მაჩვენებლებს იყენებს შესაბამისი პროდუქტების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის და ამრავლებს თითოეული პროდუქტის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების საშუალო შეწონილზე. ეს მოდელი არ განასხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზს (მაგ. ადგილის გამოცვლა, რეფინანსირება და რესტრუქტურიზაცია) და ითვალისწინებს წინსწრებით გადახდის ჯარიმების ეფექტს ბანკის შემოსავალზე.

წინასწარგადახდის რისკის მოსალოდნელი ეფექტი ბანკის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე 2023 წლის 31 დეკემბრით, 2022 წლის 31 დეკემბრითა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე
2023	(71,177)
2022	(51,899)
2021	(52,552)

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი.

კიბერთავდასხმების რისკი, ფულის გათეთრების და კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის რისკი

საინფორმაციო უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკი ბოლო რამდენიმე წელიწადში გაიზარდა და რამდენიმე მსხვილ ორგანიზაციაზე კიბერთავდასხმები განხორციელდა. საბედნიეროდ, ბანკის ოპერაციებზე არსებითი გავლენა ამას არ მოუხდენია და ბანკიდან მონაცემებს არ გაუჟონავს. ბოლო რამდენიმე წელიწადში ბანკმა გააფართოვა თავისი ოპერაციები და ყურადღება გადაიტანა საბანკო პროდუქტებისა და სერვისების გაციფრულებაზე, შესაბამისად, გაიზარდა ელექტრონული დანაშაულებებიც, მათ შორის თაღლითობაც, თუმცა ამას მნიშვნელოვანი ზარალი არ გამოუწვევია. ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკები, რომელთაგან დასაცავად ბანკს ზომები აქვს მიღებული, მთელი მსოფლიოს მასშტაბით იზრდება. ბანკს მარეგულირებელი და საზედამხედველო ორგანოები მკაცრ მოთხოვნებს უყენებენ ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით. ამ მოთხოვნების შეუსრულებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს იძულების ღონისძიებები მარეგულირებლის მხრიდან, რამაც შესაძლოა განაპირობოს ფულადი ჯარიმა და უარყოფითი გავლენა ბანკის რეპუტაციაზე.

ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ბანკი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

საოპერაციო გარემო

ბანკის საქმიანობის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (მათ შორის ის, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განუვითარებელი საკრედიტო და საფონდო ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ამ რეფორმებს შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (ახალი საგადასახადო კოდექსისა და საპროცესო კანონების ჩათვლით). დირექტორთა საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ხელს უწყობს ბიზნესრისკების შემცირებას საქართველოში.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

რეგიონის არასტაბილურობა

საქართველოს ეკონომიკა კარგად არის დივერსიფიცირებული და არ არის მნიშვნელოვნად დამოკიდებული ერთ ქვეყანაზე. თუმცა იგი დამოკიდებულია რეგიონის, კერძოდ, თავისი სავაჭრო პარტნიორების, რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთის ეკონომიკაზე. რეგიონში მიმდინარეობს გეოპოლიტიკური დაძაბულობა, პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა და სამხედრო კონფლიქტი, რამაც შეიძლება ჩვენს ბიზნესსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინოს.

ბანკი აქტიურად ახდენს რეგიონული და ადგილობრივი ბაზრის პირობების და პოლიტიკურ არასტაბილურობასთან დაკავშირებული რისკების მონიტორინგს და აგრეთვე აკვირდება საქართველოს მთავრობის საპასუხო ზომებს. იგი ახდენს სტრესულ და სცენარების ტესტირებას, რათა შეაფასოს გავლენა თავის ფინანსურ მდგომარეობაზე და შეიმუშავეს რეაგირების სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები მართალია, ფინანსური ბაზრის რყევები და გეოპოლიტიკური დაძაბულობა უარყოფითად აისახება რეგიონის სავაჭრო პარტნიორებზე, საქართველოს პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმი და კარგად დივერსიფიცირებული ეკონომიკა, ერთ ქვეყანაზე დამოკიდებულების თვალსაზრისით, ქვეყანას საშუალებას აძლევს, უფრო მედეგი იყოს რეგიონული საგარეო შოკების მიმართ.

კაპიტალის რისკი

ბანკს აქვს რისკი იმისა, რომ ვერ დააკმაყოფილოს სებ-ის მიერ დაწესებულ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალურ მოთხოვნებს. ბანკი, საქართველოს ყველა რეგულირებული ფინანსური დაწესებულების მსგავსად, ვალდებულია დააკმაყოფილოს სებ-ის მიერ დაწესებული გარკვეული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები. კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობამ, შესაძლოა, არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ბანკზე და ხელი შეუშალოს მისი სტრატეგიული მიზნების მიღწევას.

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას თავის ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. კაპიტალის ადეკვატურობის მართვის სქემის ფარგლებში, ბანკი მუდმივად ახდენს საბაზრო პირობების მონიტორინგს და ამოწმებს საბაზრო ცვლილებებს, ასევე ატარებს სტრესის და სცენარების ტესტირებას, რათა შეამოწმოს თავისი პოზიცია არასახარბიელო ეკონომიკის, ბაზრის და მარეგულირებელი გარემოს პირობებში. ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად აკონტროლებს კაპიტალის პოზიციას, რათა საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს გონივრული მართვა და დროული ღონისძიებები. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ 32-ე შენიშვნა.

ახალი რისკები

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ახალი რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი.

ბანკმა კლიმატის რისკი ახალ რისკად განსაზღვრა. კლიმატის რისკი განისაზღვრა, როგორც ახალი რისკი 2021 წელს მას შემდეგ, რაც პირველად მოვახდინეთ კლიმატის რისკის არსებითობის შეფასება. კლიმატის რისკი ცვალებადი რისკია და ჩვენ ვაანალიზებთ რისკის განმაპირობებელ ფაქტორებს, რომლებიც ზოგიერთი სექტორისთვის შეიძლება არსებითი იყოს. კლიმატთან დაკავშირებული რისკი არის ფინანსური ზარალის და/ან ბანკის რეპუტაციის შელახვის რისკი ნახშირბადის უფრო დაბალი ემისიების ეკონომიკაზე გადასვლის დაჩქარების შედეგად, ასევე რეალური ფიზიკური ზიანის მატერიალიზება, რაც შეიძლება დადგეს მწვავე ან ქრონიკული სტიქიური მოვლენების გამო. სხვებთან ერთად, გარდამავლობის (უფრო დაბალი ემისიების ეკონომიკაზე გადასვლის) და ფიზიკურმა რისკებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს ჩვენი მომხმარებლების საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე და მათ უნარზე, რომ დაფარონ სესხები.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ახალი რისკები (გაგრძელება)

ბანკმა ჩაატარა ხარისხობრივი ანალიზი, რათა გარკვეულიყო, სხვადასხვა სცენარის პირობებში როგორ შეიძლება იმოქმედოს დაბალი ემისიების ეკონომიკაზე გადასვლის და კლიმატური ცვლილების ფიზიკურმა ეფექტებმა ბანკის საკრედიტო, ლიკვიდურობის, კაპიტალის, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციის რისკზე „მოკლევადიან“ (ანუ ერთიდან ორ წლამდე) და „ძალიან გრძელვადიან“ (ანუ შვიდ წელზე მეტი) პერსპექტივაში. მიიჩნევა, რომ რისკები მომდევნო წლებში დაბალია. ამის მიუხედავად, რეპუტაციის რისკი შეიძლება დადგეს, თუ კლიმატური ღონისძიებები არ იქნება საკმარისად ამბიციური და სანდო. 2024 წელს უფრო რაოდენობრივ მეთოდს მივმართავთ არსებითობის შესაფასებლად სხვადასხვა სცენარში, გარდა კაპიტალსა და პორტფელებზე გავლენების მოდელირებისა. გარდა ამისა, ბანკმა ჩაატარა გარდამავლობის და ფიზიკური რისკების ხარისხობრივი ანალიზი იმ სექტორებისთვის, რომელშიც საქმიანობენ ჩვენი კორპორაციული კლიენტები და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები. ანალიზის შედეგების მიხედვით, მიუხედავად იმისა, რომ როგორც მკაცრმა კლიმატურმა პოლიტიკამ (გარდამავლობის რისკები), ისე კლიმატის უკონტროლო ცვლილებამ (ფიზიკური რისკები) შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებაზე მომავალში (2030 წლიდან), მოსალოდნელია, რომ მომდევნო წლებში რისკი დაბალი იქნება ჩვენი კომერციული პორტფელისთვის და სავარაუდოდ არ მოახდენს გავლენას საკრედიტო ზარალის ამჟამინდელ პროგნოზზე. ჩვენი ამჟამინდელი ამოსავალი წერტილია კლიმატური პოლიტიკა, რომელიც მხარს უჭერს დაბალნახშირბადიანი სექტორებზე გადასვლას და დაბალ და მინიმალურ ფიზიკურ რისკებს. ჩვენი აზრით, კონკურენტუნარიანობის დაკარგვის არაპირდაპირი ხარჯები მინიმალურია. უფრო ამბიციური გადასვლა დაბალნახშირბადიან სექტორებზე, პოლიტიკის მიხედვით, გაზრდიდა კაპიტალის ხარჯს, რასაც ჯამში უარყოფითი გავლენა ექნებოდა ჩვენი მაღალნახშირბადიანი სექტორების პორტფელებზე. კლიმატის რისკი ამჟამად იმართება გარიგების დონეზე გაძლიერებული წინასწარი შეფასების (დიუ დილიჯენსი) მიდგომით, რა დროსაც გარკვეული სექტორების მსესხებლები განიხილებიან უფრო მაღალი რისკის მქონედ ჩვენი სტატისტიკური მონაცემების გრაფებზე. უფრო მაღალ რისკებად მიჩნეული რისკების შერბილების თაობაზე დამატებითი ინსტრუქციები იქმნება.

კლიმატის რისკის ჩვენი ამჟამინდელი შეფასება რეტროსპექტიულია და ითვალისწინებს მხოლოდ ამინდთან დაკავშირებულ მოვლენებს ბოლო წლებიდან. 2024 წელს ჩვენ ვაპირებთ პერსპექტიული (საპროგნოზო) მიდგომის დანერგვას, რომლითაც კლიმატური სცენარები მოახდენს გავლენას ამინდთან დაკავშირებული მოვლენების ალბათობაზე და ინტენსივობაზე ჩვენს პორტფელში. საერთო ჯამში, კლიმატის ცვლილების შედეგები თავიანთი ხასიათით უფრო გრძელვადიანი იქნება, თანმდევი განუსაზღვრელობის დონით, და არ მოქმედებს მიმდინარე პერიოდის სააღრიცხვო განსჯასა და შეფასებებზე. ამის გამო ფინანსურ ანგარიშგებაში დამატებითი განმარტებითი შენიშვნები არ არის წარმოდგენილი. კლიმატთან დაკავშირებული რისკების პოტენციური გავლენა ექვემდებარება შემდგომ ანალიზს მომავალში.

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით, გარდა ნაღდი ფულისა და მოკლევადიანი ანაბრებისა, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას:

2023 წლის 31 დეკემბერს	*1-ლი დონე*	*მე-2 დონე*	*მე-3 დონე*	*სულ*
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	115,866	115,866
მიწის	-	-	*4,845*	*4,845*
საცხოვრებელი ქონება	-	-	*87,758*	*87,758*
არასაცხოვრებელი ქონება	-	-	*23,263*	*23,263*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	6,944	4,295,457	108	4,302,509
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	10,942	-	10,942
აქტივები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,655,221	-	-	2,655,221
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,733,898	-	1,733,898
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	-	511,819	-	511,819
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	18,756,870	18,756,870
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	25,779	-	25,779
ვალდებულებები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	-	19,749,456	-	19,749,456
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,765,811	1,332,951	5,098,762
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	270,524	141,069	411,593
საიჯარო ვალდებულება	-	-	125,856	125,856

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს	*1-ლი დონე*	*მე-2 დონე*	*მე-3 დონე*	*სულ*
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	163,230	163,230
მიწის	-	-	*9,008*	*9,008*
საცხოვრებელი ქონება	-	-	*112,890*	*112,890*
არასაცხოვრებელი ქონება	-	-	*41,332*	*41,332*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,744	3,900,000	108	3,904,852
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	31,534	-	31,534
აქტივები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,864,375	-	-	2,864,375
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	2,396,568	-	2,396,568
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	-	385,800	-	385,800
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	15,642,047	15,642,047
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	59,020	-	59,020
ვალდებულებები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	-	17,218,337	-	17,218,337
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,958,542	1,099,449	5,057,991
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	490,691	107,022	597,713
საიჯარო ვალდებულება	-	-	102,728	102,728

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბერს	*1-ლი დონე*	*მე-2 დონე*	*მე-3 დონე*	*სულ*
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სულ საინვესტიციო ქონება	-	-	*218,793*	218,793
მიწის	-	-	*11,762*	*11,762*
საცხოვრებელი ქონება	-	-	*152,167*	*152,167*
არასაცხოვრებელი ქონება	-	-	*54,864*	*54,864*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,242	2,488,817	108	2,494,167
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	125,679	-	125,679
აქტივები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,274,067	-	-	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,892,402	-	1,892,402
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	14,931,421	14,931,421
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	6,605	-	6,605
ვალდებულებები, რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრული არ არის				
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	-	13,548,458	-	13,548,458
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,388,792	371,692	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,316,918	128,484	1,445,402
საიჯარო ვალდებულება	-	-	88,483	88,483

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ხერხებით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ბანკმა გამოიყენა ის დაშვებები, რომლებსაც, მისი აზრით, დაეყრდნობიან ბაზრის მონაწილეები ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს, სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს და ოფციონის კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელებს, რომლებისთვისაც გამოიყენება დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშება და ასევე სტანდარტული ოფციონის ფასწარმოქმნის მოდელები. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს კონტრაჰენტების საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის და ნაგულისხმევი მერყეობის ჩათვლით.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაწილი კოტირებული წილობრივი და სავალო ფასიანი ქაღალდებია. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ საბაზრო ემპირიულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას როგორ ემპირიული, ისე არაემპირიული მონაცემები. არაემპირიული მონაცემი მოიცავს ვარაუდს ინვესტირებული საწარმოს სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ფუნქციონირებს ინვესტირებული საწარმო.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეში სამართლიანი ღირებულებები ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. მსგავსი საკრედიტო რისკის, ვალუტის და დარჩენილი ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთები გამოიყენება, როგორც დისკონტირების განაკვეთი შეფასების მოდელში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების ცვლილების დინამიკა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	31 დეკემბერს 2020	*31 დეკემბერს 2021*	*31 დეკემბერს 2022*	*31 დეკემბერს 2023*
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები				
კაპიტალში ინვესტიციის ფასიანი ქაღალდები	108	108	108	108

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების ცვლილების დინამიკა

ყველა საინვესტიციო ქონება მესამე დონეს მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა, რომლებიც ძირითადი დაშვებების ცვლილებების სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე გავლენას გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

	საბალანსო ღირებულება	*გონივრულ ფარგლებში*	*საბალანსო ღირებულება*	*გონივრულ ფარგლებში*	*საბალანსო ღირებულება*	*გონივრულ ფარგლებში*
	2023		*2022*		*2022*	
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალში ინვესტიციის ფასიანი ქაღალდები	108	+/- 16	108	+/- 16	108	+/- 16

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ბანკმა განახორციელა მოდელის არადაკვირვებადი მთავარი ინფორმაციის კორექტირება შემდეგნაირად:

კაპიტალისათვის ბანკმა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადი დააკორექტირა მისი 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც, ბანკის აზრით, ექცევა რეალურად დასაშვები ალტერნატივების ფარგლებში. ბანკის მოსაზრება ეყრდნობა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადებს, რომლებსაც იყენებენ ანალოგიური კომპანიები საქმიანობის იმავე სფეროსა და იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არაემპირიული მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არაემპირიული მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია საინვესტიციო ქონების მესამე დონის შეფასებებისთვის:

	2023	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არაემპირიული ინფორმაცია	მინ.	მაქს.	საშუალო შეწონილი	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	მინ.	მაქს.	საშუალო შეწონილი
საინვესტიციო ქონება	**115,866**									
მიწა	4,845									
მიწა განვითარებისთვის	4,505	საბაზრო მიდგომა	ერთი კვადრატული მეტრის ფასი	0.012	2.220	1.033	კვადრატული მეტრი, მიწა	32	20,000	4,026
სასოფლო-სამეურნეო მიწა	340	საბაზრო მიდგომა	ერთი კვადრატული მეტრის ფასი	0.001	0.709	0.337	კვადრატული მეტრი, მიწა	310	140,000	19,296
საცხოვრებელი ქონება	87,758	საბაზრო მიდგომა	ერთი კვადრატული მეტრის ფასი	0.049	5.466	1.004	კვადრატული მეტრი, შენობა	18	3,170	225
არასაცხოვრებელი ქონება	23,263									
	23,263	საბაზრო მიდგომა	ერთი კვადრატული მეტრის ფასი	22.870	3,838.861	1,321.071	კვადრატული მეტრი, მიწა	50	23,884	2,684
							კვადრატული მეტრი, შენობა	32	3,000	984

* *ამ ცხრილში წარმოდგენილი არაემპირიული მონაცემების ფასი, განაკვეთი და ღირებულება წარმოდგენილია ლარში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.*

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, გარდა იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომელთა საბალანსო ღირებულებები გონივრულობის ფარგლებში უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

	2023 წლის 31 დეკემბერს		
	ამორტიზებული ღირებულება	*სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*	*სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით*
ფინანსური აქტივები			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	19,517,058	-	-
მოთხოვნები და სხვა სესხები	2,518	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	7,051	-
სავალო ინსტრუმენტები	507,895	4,295,458	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები უცხოურ ვალუტაში	-	-	10,942
სულ	**24,416,590**	**4,302,509**	**10,942**
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	19,731,078	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,102,780	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	414,549	-	-
საოჯარო ვალდებულება	124,345	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (სხვა ვალდებულებებში)	104,744	-	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები უცხოურ ვალუტაში	-	-	25,779
სულ	**25,477,496**	**-**	**25,779**

	2022 წლის 31 დეკემბერს			*2021 წლის 31 დეკემბერს*		
	ამორტიზებული ღირებულება	*სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*	*სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით*	*ამორტიზებული ღირებულება*	*სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*	*სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით*
ფინანსური აქტივები						
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	16,260,377	-	-	15,264,047	-	-
მოთხოვნები და სხვა სესხები	1,867	-	-	21,503	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	4,852	-	-	5,350	-
სავალო ინსტრუმენტები	378,537	3,900,000	-	-	2,488,817	-
საპროცენტო განაკვეთის ჯონტრაქტები	-	-	-	-	-	2,531
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები უცხოურ ვალუტაში	-	-	31,534	-	-	123,148
სულ	**21,901,724**	**3,904,852**	**31,534**	**18,452,019**	**2,494,167**	**125,679**
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	17,257,363	-	-	13,573,131	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,081,776	-	-	3,760,484	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	601,581	-	-	1,373,095	-	-
საოჯარო ვალდებულება	99,459	-	-	81,776	-	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (სხვა ვალდებულებებში)	65,463	-	-	49,141	-	-
საპროცენტო განაკვეთის ჯონტრაქტები	-	-	-	-	-	1,385
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები უცხოურ ვალუტაში	-	-	59,020	-	-	5,220
სულ	**23,105,642**	**-**	**59,020**	**18,837,627**	**-**	**6,605**

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის ნაჩვენები არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც არსებითად უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებებს.

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული (გაგრძელება)

	საბალანსო ღირებულება, 2023	*სამართლიანი ღირებულება, 2023*	*არაღიარებული შემოსულობა (ზარალი) 2023*
ფინანსური აქტივები			
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	507,895	511,819	3,924
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	19,517,058	18,756,870	(760,188)
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	19,731,078	19,749,456	(18,378)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,102,780	5,098,762	4,018
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	414,549	411,593	2,956
საოჯარო ვალდებულება	124,345	125,856	(1,511)
სულ არაღიარებული ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			**(769,179)**

	საბალანსო ღირებულება, 2022	*სამართლიანი ღირებულება, 2022*	*არაღიარებული შემოსულობა (ზარალი) 2022*	*საბალანსო ღირებულება, 2021*	*სამართლიანი ღირებულება, 2021*	*არაღიარებული შემოსულობა (ზარალი) 2021*
ფინანსური აქტივები						
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - სავალო ინსტრუმენტები	378,537	385,800	7,263	-	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	16,260,377	15,642,047	(618,330)	15,264,047	14,931,421	(332,626)
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	17,257,363	17,218,337	39,026	13,573,131	13,548,458	24,673
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	5,081,776	5,057,991	23,785	3,760,484	3,760,484	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	601,581	597,713	3,868	1,373,095	1,445,402	(72,307)
საოჯარო ვალდებულება	99,459	102,728	(3,269)	81,776	88,483	(6,707)
სულ არაღიარებული ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			**(547,657)**			**(386,967)**

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე ანაბრებს, განსაზღვრული ვადის არმქონე შემნახველ ანგარიშებს და ცვალებადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, ფიქსირებული განაკვეთის მქონე, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მსგავს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საწყისი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებისა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის. ერთ წლამდე ვადის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, დაშვებულია, რომ მათი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

(ათას ლარში)

30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა და საკრედიტო ბარათებისა, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი. ბანკის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებისათვის იხილეთ 28-ე შენიშვნა – „რისკის მართვა“.

	2023 წლის 31 დეკემბერს							
	მოთხოვნამდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,970,910	684,311	-	-	-	-	-	2,655,221
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,733,898	-	-	-	-	-	-	1,733,898
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,492,267	2,570,652	374,599	227,208	112,115	31,111	2,452	4,810,404
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	2,722,256	1,299,841	2,671,266	5,126,518	2,856,889	4,840,288	19,517,058
მოთხოვნები და სხვა სესხები	1,439	1,079	-	-	-	-	-	2,518
სულ	**5,198,514**	**5,978,298**	**1,674,440**	**2,898,474**	**5,238,633**	**2,888,000**	**4,842,740**	**28,719,099**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	4,810,137	2,961,177	1,461,575	8,873,387	1,057,754	513,700	53,348	19,731,078
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	497,140	2,290,228	67,633	413,243	780,221	552,422	501,893	5,102,780
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	25,135	13,388	290,069	2,799	83,158	414,549
საიჯარო ვალდებულება	-	7,952	7,735	14,699	48,640	25,517	19,802	124,345
სულ	**5,307,277**	**5,259,357**	**1,562,078**	**9,314,717**	**2,176,684**	**1,094,438**	**658,201**	**25,372,752**
წმინდა	**(108,763)**	**718,941**	**112,362**	**(6,416,243)**	**3,061,949**	**1,793,562**	**4,184,539**	**3,346,347**
დაგროვილი გაპი	**(108,763)**	**610,178**	**722,540**	**(5,693,703)**	**(2,631,754)**	**(838,192)**	**3,346,347**	

	2022 წლის 31 დეკემბერს							
	მოთხოვნამდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,133,470	730,905	-	-	-	-	-	2,864,375
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,396,568	-	-	-	-	-	-	2,396,568
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	947,316	2,313,595	535,864	217,956	125,767	140,670	2,221	4,283,389
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	1,975,620	1,199,099	2,046,173	4,408,401	2,325,155	4,305,929	16,260,377
მოთხოვნები და სხვა სესხები	1,735	132	-	-	-	-	-	1,867
სულ	**5,479,089**	**5,020,252**	**1,734,963**	**2,264,129**	**4,534,168**	**2,465,825**	**4,308,150**	**25,806,576**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	4,744,958	2,614,969	1,230,563	6,903,667	1,218,022	278,903	266,281	17,257,363
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	781,386	2,502,361	102,820	355,742	634,276	351,397	353,794	5,081,776
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	6,615	51,107	241,048	109,683	193,128	-	601,581
საიჯარო ვალდებულება	-	5,891	6,216	12,315	41,980	23,270	9,787	99,459
სულ	**5,526,344**	**5,129,836**	**1,390,706**	**7,512,772**	**2,003,961**	**846,698**	**629,862**	**23,040,179**
წმინდა	**(47,255)**	**(109,584)**	**344,257**	**(5,248,643)**	**2,530,207**	**1,619,127**	**3,678,288**	**2,766,397**
დაგროვილი გაპი	**(47,255)**	**(156,839)**	**187,418**	**(5,061,225)**	**(2,531,018)**	**(911,891)**	**2,766,397**	

	2021 წლის 31 დეკემბერს							
	მოთხოვნამდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,045,395	228,672	-	-	-	-	-	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,892,402	-	-	-	-	-	-	1,892,402
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,157,820	1,276,700	6,843	12,486	10,367	27,305	2,646	2,494,167
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	35	2,937,632	854,662	1,897,701	3,806,868	2,162,916	3,604,233	15,264,047
მოთხოვნები და სხვა სესხები	21,503	-	-	-	-	-	-	21,503
სულ	**4,117,155**	**4,443,004**	**861,505**	**1,910,187**	**3,817,235**	**2,190,221**	**3,606,879**	**20,946,186**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	2,309,336	2,576,776	1,130,388	6,012,049	830,913	447,869	265,800	13,573,131
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	171,095	1,586,489	89,091	260,130	746,187	509,173	398,319	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	34,237	16,313	137,969	963,841	220,735	-	1,373,095
საიჯარო ვალდებულება	-	5,596	5,200	9,270	32,530	21,899	7,281	81,776
სულ	**2,480,431**	**4,203,098**	**1,240,992**	**6,419,418**	**2,573,471**	**1,199,676**	**671,400**	**18,788,486**
წმინდა	**1,636,724**	**239,906**	**(379,487)**	**(4,509,231)**	**1,243,764**	**990,545**	**2,935,479**	**2,157,700**
დაგროვილი გაპი	**1,636,724**	**1,876,630**	**1,497,143**	**(3,012,088)**	**(1,768,324)**	**(777,779)**	**2,157,700**	

ბანკის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური აქტივების რეალიზაციაზე. საქართველოს ბაზარზე, სადაც ბანკის საქმიანობის დიდი ნაწილია თავმოყრილი, ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის ასახვის მიზნით ბანკი გამოითვლის მიმდინარე ანგარიშების მინიმალურ ყოველდღიურ ნაშთს ბოლო ორი წლის განმავლობაში და ამ თანხას ზემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახავს „ერთ წლამდე“ კატეგორიაში. დანარჩენი მიმდინარე ანგარიშები შესულია „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში. სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი ნასესხები სახსრების გადაფარვის შესაბამისობაში მოსაყვანად მის უზრუნველსაყოფად დაგირავებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებთან, ეს ფასიანი ქაღალდები შევიდა „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში. იმის გათვალისწინებით, რომ საკრედიტო ბარათებს არ აქვს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვის ვადები, ზემოაღნიშნული განაწილება კატეგორიებად ხდება დაფარვის სტატისტიკურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით.

30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ბანკის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- ანაბრები;
- საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულებები;
- გაცემული სესხები;
- შემოსულობა ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვები;
- საპროცენტო შემოსავალი; და
- მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაბრები და თამასუქები შეადგენდა 19,731,078 ლარს (2022 წ.: 17,257,363 ლარი; 2021 წ.: 13,573,131 ლარი) და წარმოადგენდა ბანკის მთლიანი ვალდებულებების 76%-ს (2022 წ.: 74%; 2021 წ.: 71%). ეს სტაბილური და დივერსიფიცირებული თანხები კვლავაც ბანკის დაფინანსების უმთავრესი წყაროა. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე დავალიანება შეადგენდა 5,102,780 ლარს (2022 წ.: 5,081,776 ლარი, 2021 წ.: 3,760,484 ლარი), რაც მთლიანი ვალდებულებების 20%-ია (2022 წ.: 22%, 2021 წ.: 20%). 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 414,549 ლარს (2022 წ.: 601,581 ლარი, 2021 წ.: 1,373,095 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 2%-ს (2022 წ.: 3%, 2021 წ.: 7%).

დირექტორთა საბჭოს აზრით, ბანკს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს არსებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მათი ამოღება ან გასტუმრება მოსალოდნელი, გარდა იმ მიმდინარე ანგარიშებისა, რომლებიც შესულია ერთ წლამდე ვადიან კატეგორიაში, იმის გათვალისწინებით, რომ შესაბამისი სახელშეკრულებო ვადა შეიძლება უფრო ხანგრძლივი პერიოდით გაგრძელდეს:

	2023 წლის 31 დეკემბერს		
	1 წელზე ნაკლები	*1 წელზე მეტი*	*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,655,221	-	2,655,221
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,733,898	-	1,733,898
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,664,726	145,678	4,810,404
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	6,693,363	12,823,695	19,517,058
მოთხოვნები და სხვა სესხები	2,518	-	2,518
გადახდილი ავანსი	17,310	6,878	24,188
დაგირავებული აქტივები გამოსყიდვის უფლების გარეშე	267,870	-	267,870
აქტივის გამოყენების უფლება	-	119,348	119,348
საინვესტიციო ქონება	-	115,866	115,866
ძირითადი საშუალებები	-	389,513	389,513
გუდვილი	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	-	133,224	133,224
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში	-	146,452	146,452
სხვა აქტივები	5,462	277,426	282,888
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	25,742	-	25,742
სულ აქტივები	**16,066,110**	**14,191,533**	**30,257,643**
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	18,106,276	1,624,802	19,731,078
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,268,244	1,834,536	5,102,780
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	38,523	376,026	414,549
საიჯარო ვალდებულება	30,386	93,959	124,345
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	79,946	38,588	118,534
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	183,932	10,992	194,924
სხვა ვალდებულებები	147,887	-	147,887
სულ ვალდებულებები	**21,855,194**	**3,978,903**	**25,834,097**
წმინდა	**(5,789,084)**	**10,212,630**	**4,423,546**

30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბერს			*2021 წლის 31 დეკემბერს*		
	1 წელზე ნაკლები	*1 წელზე მეტი*	*სულ*	*1 წელზე ნაკლები*	*1 წელზე მეტი*	*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,864,375	-	2,864,375	1,274,067	-	1,274,067
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,396,568	-	2,396,568	1,892,402	-	1,892,402
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,014,731	268,658	4,283,389	2,453,849	40,318	2,494,167
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	5,220,892	11,039,485	16,260,377	5,690,030	9,574,017	15,264,047
მოთხოვნები და სხვა სესხები	1,867	-	1,867	21,503	-	21,503
გადახდილი ავანსი	37,038	3,592	40,630	43,200	7,926	51,126
დაგირავებული აქტივები						
გამოსყიდვის უფლების გარეშე	114,731	-	114,731	2,488	-	2,488
აქტივის გამოყენების უფლება	-	98,678	98,678	-	73,441	73,441
საინვესტიციო ქონება	-	163,230	163,230	-	218,793	218,793
ძირითადი საშუალებები	-	348,062	348,062	-	327,243	327,243
გუდვილი	-	33,453	33,453	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	-	120,110	120,110	-	115,838	115,838
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში	-	148,079	148,079	-	151,311	151,311
სხვა აქტივები	112,632	125,462	238,094	200,565	10,495	211,060
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	29,567	-	29,567	46,324	-	46,324
სულ აქტივები	**14,792,401**	**12,348,809**	**27,141,210**	**11,624,428**	**10,552,835**	**22,177,263**
კლიენტის ანაბრები და თამასუქები	15,494,157	1,763,206	17,257,363	12,028,549	1,544,582	13,573,131
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,742,309	1,339,467	5,081,776	2,106,805	1,653,679	3,760,484
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	298,770	302,811	601,581	188,519	1,184,576	1,373,095
საიჯარო ვალდებულება	24,422	75,037	99,459	20,066	61,710	81,776
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	63,372	32,699	96,071	45,066	26,795	71,861
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	20,260	79,274	99,534	85,270	22,718	107,988
სხვა ვალდებულებები	148,511	743	149,254	169,979	1,279	171,258
სულ ვალდებულებები	**19,791,801**	**3,593,237**	**23,385,038**	**14,644,254**	**4,495,339**	**19,139,593**
წმინდა	**(4,999,400)**	**8,755,572**	**3,756,172**	**(3,019,826)**	**6,057,496**	**3,037,670**

31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომლებიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

ბანკმა განაახლა დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების გამოვლენის, შეფასებისა და მონიტორინგის პოლიტიკა და პროცედურები. ბანკის რისკის მართვის სისტემას ყველა დონეზე განიხილავს და ამოწმებს ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი და მარწმუნებელი მომსახურების გარე მომწოდებლები.

31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	2023 წლის 31 დეკემბერს				
	მშობელი საწარმო	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო*	*შვილობილი საწარმოები*	*მეკავშირე საწარმო*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**43**	**-**	**-**
საპროცენტო შემოსავალი მოთხოვნებიდან საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	-	-	-
დაუფარავი სესხები 1 იანვარს, მთლიანი	**-**	**-**	**3,230**	**-**	**9,822**
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	50,092	-	1,837	-	5,666
წლის განმავლობაში დაფარული სესხი	(50,092)	-	(3,223)	-	(4,993)
სხვა ცვლილებები**	-	-	(7)	-	(410)
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერს, მთლიანი	**-**	**-**	**1,837**	**-**	**10,085**
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	-	-	26	-	(110)
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერს, წმინდა	**-**	**-**	**1,863**	**-**	**9,975**
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	33	-	878	-	543
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	26	-	(49)
ანაბრები 1 იანვარს	**26,766**	**58,086**	**17,416**	**243**	**12,634**
წლის განმავლობაში მიღებული ანაბრები	159,023	80,223	745	1,796	9,734
წლის განმავლობაში გადახდილი ანაბრები	-	(2,810)	(15,396)	-	(6,774)
სხვა ცვლილებები**	75	5,229	9	-	(1,284)
ანაბრები 31 დეკემბერს	**185,864**	**140,728**	**2,774**	**2,039**	**14,310**
საპროცენტო ხარჯი ანაბრებზე	(12,437)	(4,623)	(554)	(185)	(828)
ნასესხები სახსრები 1 იანვარს	**-**	**-**	**81,685**	**-**	**-**
წლის განმავლობაში მიღებული ნასესხები	-	-	9,918	-	-
სხვა ცვლილებები**	-	-	(71,045)	-	-
ნასესხები სახსრები 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**20,559**	**-**	**-**
საპროცენტო ხარჯი ნასესხებ სახსრებზე	-	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვარს	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
პერიოდის განმავლობაში დაფარული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
საპროცენტო ხარჯი გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	-	-	-	-	-
ვალდებულებები და გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	39

31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბერს					*2021 წლის 31 დეკემბერს*				
	მშობელი საწარმო	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო*	*შვილობილი საწარმოები*	*მეკავშირე საწარმო*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა* *	*მშობელი საწარმო*	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო*	*შვილობილი საწარმოები*	*მეკავშირე საწარმო*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა* *
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	-	-	50	-	-	-	69,503	219	-	-
საპროცენტო შემოსავალი მოთხოვნებიდან საკრედიტო დანუსებულებების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
დაუფარავი სესხები 1 იანვარს, მთლიანი	-	-	3,227	-	12,053	-	-	3,230	-	10,649
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	-	-	-	-	7,090	-	-	-	-	8,944
წლის განმავლობაში დაფარული სესხი	-	-	-	-	(7,246)	-	-	-	-	(6,531)
სხვა ცვლილებები**	-	-	3	-	(2,075)	-	-	(3)	-	(1,009)
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერს, მთლიანი	-	-	3,230	-	9,822	-	-	3,227	-	12,053
გამოკლებულია: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	-	-	-	-	(67)	-	-	(9)	-	(27)
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერს, წმინდა	-	-	3,230	-	9,755	-	-	3,218	-	12,026
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	-	-	446	-	745	-	-	368	-	644
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	9	-	(200)	-	-	80	-	-
ანაბრები 1 იანვარს	29,813	176,696	8,325	202	31,128	7,098	69,354	33,151	166	32,620
წლის განმავლობაში მიღებული ანაბრები	-	6,938	13,044	-	9,212	22,715	100,714	1,958	36	21,490
წლის განმავლობაში გადახდილი ანაბრები	(3,049)	(108,180)	(3,950)	-	(15,773)	-	(27,415)	(26,902)	-	(32,337)
სხვა ცვლილებები**	2	(17,368)	(3)	41	(11,933)	-	34,043	118	-	9,355
ანაბრები 31 დეკემბერს	26,766	58,086	17,416	243	12,634	29,813	176,696	8,325	202	31,128
საპროცენტო ხარჯი ანაბრებზე	(2,436)	(1,270)	(1,722)	-	(959)	(547)	(1,669)	(1,589)	-	(1,368)
ნასესხები სახსრები 1 იანვარს	-	-	674	-	-	-	-	843	-	-
სხვა ცვლილებები**	-	-	16	-	-	-	-	(169)	-	-
ნასესხები სახსრები 31 დეკემბერს	-	-	81,685	-	-	-	-	674	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვარს	5,038	-	-	-	-	708	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	5,038	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში დაფარული სავალო ფასიანი ქაღალდები	(5,038)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები**	-	-	-	-	-	(708)	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბერს	-	-	-	-	-	5,038	-	-	-	-
საპროცენტო ხარჯი გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(9)	-	-	-	-	(163)	-	-	-	-
ვალდებულებები და გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	118	-	-	-	-	21

* *უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა მოიცავს საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და საქართველოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ბანკის წამყვან აღმასრულებელ პირებს.*

დაკავშირებულ მხარეებთან სესხების და ანაბრების ხელშეკრულებები ფორმდება „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“, სტანდარტული პირობებით, პროდუქტის ტიპიდან გამომდინარე.

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2023	**2022**	**2021**
ხელფასები და სხვა სარგებელი	10,624	9,602	11,197
აქციებზე დაფუძნებული გადახდების კომპენსაცია	50,838	58,110	25,048
სულ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება	**61,462**	**67,712**	**36,245**

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა არ იღებს ფულით განსაზღვრულ კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის დიდი ნაწილი წილობრივი ინსტრუმენტებია (27-ე შენიშვნა). უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის 22 ადამიანი შედიოდა (2022 წლის 31 დეკემბერი: 20; 2021 წლის 31 დეკემბერი: 20).

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაზე გაცემული სესხების საპროცენტო განაკვეთები იყო 4.5%-დან 16.8%-მდე (2022 წლის 31 დეკემბერი: 4.5% და 17.9%, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 4.0% და 28.8%) უცხოურ ვალუტაში და ლარში გამოხატული სესხებისთვის, შესაბამისად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ განთავსებულ ანაბრებზე საპროცენტო განაკვეთები იყო 0.0% და 13.5% (2022 წლის 31 დეკემბერი: 0.0% და 13.5%, 2021 წლის 31 დეკემბერი: 0.0% და 14.2%) უცხოურ ვალუტაში და ლარში გამოხატული ანაბრებისთვის, შესაბამისად.

32. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი სრულად აკმაყოფილებდა ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ბანკის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად. ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ბანკმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლების მიზნები, სტრატეგია და პროცესები არ შეცვლილა.

ფასს-სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი. სებ-ის მოთხოვნით ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი. ეს კოეფიციენტი გამოითვლება ბანკის სპეციალური დანიშნულების ინდივიდუალური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია სებ-ის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად, ბაზელ III-ის მოთხოვნების საფუძველზე.

2023 წლის იანვარში სებ გადავიდა ფასს-ის მიხედვით ბუღალტრულ აღრიცხვაზე და შემოიღო ახალი პილარ 2-ის ბუფერი – საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერი, რითაც აღირიცხება სხვაობა სებ-ის მიხედვით და ფასს-ის მიხედვით დარეზერვების დონეებს შორის (უფრო მაღალი წინამორბედის შემთხვევაში).2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

ფასს სტანდარტებზე დაფუძნებული სებ-ის (ბაზელ III) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	
	2023
ძირითადი კაპიტალი	4,603,352
დამატებითი კაპიტალი	499,018
სულ კაპიტალი	**5,102,370**
რისკით შეწონილი აქტივები	**23,061,905**
ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტი	**20.0%**
სულ კაპიტალის კოეფიციენტი	**22.1%**
მინ. მოთხოვნა ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტისთვის	**16.7%**
მინ. მოთხოვნა მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტისთვის	**19.6%**

32. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

ფასს-სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ეს კოეფიციენტი ასე გამოიყურებოდა:

სებ-ის (ბაზელ III) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

	2022	*2021*
ძირითადი კაპიტალი	3,388,048	2,691,000
დამატებითი კაპიტალი	618,232	784,800
სულ კაპიტალი	**4,006,280**	**3,475,800**
რისკით შეწონილი აქტივები	**20,279,424**	**17,977,949**
ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტი	**16.7%**	**15.0%**
სულ კაპიტალის კოეფიციენტი	**19.8%**	**19.3%**
მინ. მოთხოვნა ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტისთვის	**13.8%**	**13.6%**
მინ. მოთხოვნა მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტისთვის	**17.2%**	**17.7%**

33. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები

2024 წლის 13 თებერვალს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2023 წლის საბოლოო დივიდენდები 1 აქციაზე 6.65 ლარის ოდენობით. 2024 წლის 1 მარტს აქციონერებმა მიიღეს სულ 186,000 ლარის საბოლოო დივიდენდები.

2024 წლის მარტში ბანკმა შეიძინა სომხეთში მოქმედი ერთ-ერთი წამყვანი ბანკის, დახურული სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკის“, სააქციო კაპიტალის 30% და შეძენა დაექვემდებარა სომხეთის ცენტრალური ბანკის თანხმობას. შეძენა დაფინანსდა 82,768 აშშ დოლარის ფულადი საზღაურით, საიდანაც 10% გადავადებულია და უნდა დაიფაროს დასრულების თარიღიდან 6 თვეში. შეძენის ოპერაცია აღირიცხება, როგორც ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში ბუღალტრული აღრიცხვის წილობრივი მეთოდის გამოყენებით, რის მიხედვითაც ინვესტიციის აღიარება თავდაპირველად მოხდება თვითღირებულებით და დაკორექტირდება შეძენის ოპერაციის შემდეგ „ამერიაბანკის“ წმინდა აქტივებში ბანკის წილის ცვლილების მიხედვით.

2024 წლის მარტში, 2024 წლის 18 თებერვლით დათარიღებული წილის ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე, საქართველოს ბანკის ჯგუფმა ბანკთან ერთად შეიძინა სომხეთში მოქმედი ერთ-ერთი წამყვანი ბანკის – დახურული სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკის“ – სააქციო კაპიტალის 90%. გაყიდვის მხარეს წარმოადგენდნენ აქციონერები: IMAST Group (CY) Limited (ფლობდა აქციების 48.82%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში), ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკი (ფლობდა აქციების 17.71%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“, საიდანაც 7.71% შეძენილია, ხოლო დარჩენილი 10% ექვემდებარება ფუთ/ქოლ ოფციონს), აზიის განვითარების ბანკი (ფლობდა აქციების 13.92%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“), ESPS Holding Limited (ფლობდა აქციების 12.05%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“) და Afeyan Foundation for Armenia Inc. (ფლობდა აქციების 7.5%-ს დახურულ სააქციო საზოგადოება „ამერიაბანკში“). შეძენის ოპერაცია დაფინანსდა ჯამში 273,230 ათასი აშშ დოლარის ფულადი თანხით (დაახლოებით 734,825 ათასი ლარი), რომელიც გაიზრდება 8%-იანი პროცენტის დარიცხვით 2024 წლის 1 თებერვლიდან მარეგულირებლისგან ყოველგვარი თანხმობის მიღებამდე. მთლიანი თანხიდან 20,758 ათასი აშშ დოლარი, რომელიც უდრის დაახლოებით 55,827 ათას ლარს, გადავადდა და გადასახდელია დასრულების თარიღიდან 6 თვეში. ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ შენარჩუნებული დარჩენილი სააქციო კაპიტალის 10% ექვემდებარება ფუთ/ფულ ოფციონს. სააქციო კაპიტალის წილი, რომელიც ბანკისთვის არის მიკუთვნებადი, შეადგენს 30%-ს. ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეძენის ოპერაცია აღირიცხება, როგორც ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში წილობრივი მეთოდის გამოყენებით, რის მიხედვითაც ინვესტიციის აღიარება თავდაპირველად მოხდება თვითღირებულებით და დაკორექტირდება შეძენის ოპერაციის შემდეგ „ამერიაბანკის“ წმინდა აქტივებში ბანკის წილის ცვლილების მიხედვით. ამ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ყველა საჭირო თანხმობა მიღებულია.

(ათას ლარში)

2024 წლის 9 აპრილს ბანკმა წარმატებით გამოუშვა 300 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების 9.5%-იანი მუდმივი სუბორდინირებული დამატებითი ძირითადი კაპიტალის ფასიანი ქაღალდები. ეს ფასიანი ქაღალდები დენომინირებულია აშშ დოლარში და ანგარიშსწორება მოხდა 2024 წლის 16 აპრილს. კუპიურები გამოშვებულია რეგლამენტ S/Rule 144A-ის შესაბამისად და იყიდება 100%-იანი ემისიის ფასით.